

RAUDONA
KAIP KRAUJAS

SALLA
SIMUKKA

Alma littera

RAUDONA
KAIP KRAUJAS

SALLA
SIMUKKA

Alma littera

SALLA SIMUKKA

RAUDONA
KAIP KRAUJAS

Romanas

IS suomių kalbos vertė *Aida Krilavičienė*

Alma littera

Versta iš:

Salla Simukka

PUNAINEN KUIN VERI

Tammi Publishers, Helsinki, 2013

Šį kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo ir mokslo įstaigų bibliotekose, muziejuose arba archyvuose, be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo draudžiama mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

Romane panaudotos citatos:

p. 5 ir 245 – iš Brolių Grimų pasakos *Snieguolė* (vertė Adomas Druktenis);

p. 11 – iš dainos *Natalija* (žodžiai Elvi Sinervo);

p. 126 – iš dainos *Idas Sommarvisa*, žodžiai – Astrid Lindgren (iš švedų kalbos vertė Zita Mažeikaitė);

p. 145 – iš Edith Södergran eilėraščio *Dagen svalnan mot krällen* (iš švedų kalbos vertė Zita Mažeikaitė).

ISBN 9786090114391

Copyright © Salla Simukka, 2013

Original edition published by Tammi Publishers

Lithuanian edition published by agreement with Tammi Publishers and Elina Ahlback

Literary Agency, Helsinki, Finland

Viršelio dailininkė Laura Lyytinen

Viršelyje panaudota nuotrauka, Serg

Zastavkin / „Shutterstock“

© Autorės nuotrauka, Ida Saari, 2013

© Vertimas į lietuvių kalbą, Aida Krilavičienė,
2014

© Leidykla „Alma littera“, 2014

Iš suomių kalbos vertė *Aida Krilavičienė*

Redaktorė *Gražina Stankevičienė*

Korektorė *Marijona Treigienė*

Viršelio dailininkė *Laura Lyytinen*

Viršelyje panaudotos nuotraukos autorius *Serg
Zastavkin* („Shutterstock“)

Viršelį lietuviškam leidimui pritaikė *Albertas
Rinkevičius*

E. knygą maketavo *Albertas Rinkevičius*

*Kartą vidury žiemos,
kai snaigės kaip
plunksnos iš dangaus
krito, sėdėjo karalienė
prie lango, aptaisyto
juodmedžio rėmais, ir
siuvo. Taip siūdama ir
žvilgčiodama į
krintantį sniegą,
įsidūrė adata pirštą, ir
trys kraujo lašai
nulašėjo ant sniego. O
kad raudonumas*

*baltame sniege taip
gražiai atrodė, tai ir
pagalvojo ji sau viena:
„O kad aš turėčiau
vaikelį, baltą kaip
sniegas, raudoną kaip
kraujas ir juodą kaip to
rėmo medis.“*

VASARIO 28-OJI,
SEKMADIENIS

I

Žemė tviskėjo baltumu. Prieš penkiolika minučių senąją sniegplutę užklojo šviežio, švaraus ir minkšto sniego sluoksnis. Prieš penkiolika minučių dar viskas buvo įmanoma. Pasaulis atrodė gražus, ateitis prieš akis šmėsčiojo šviesesnė, ramesnė ir laisvesnė. Ateitis, dėl kurios vertėjo beprotiškai rizikuoti, viską pastatyti ant vienos kortos ir mėginti ištrūkti vienu sykiu.

Prieš penkiolika minučių senąją sniegplutę apdengė lengvo, pūkinio sniego apklotas. Paskui liovėsi sneigėti lygiai taip staiga, kaip pradėjo, ir pro debesį dvilktelėjo saulės spindulys. Tokios gražios dienos tą žiemą tikriausiai niekas neregėjo.

Sniego baltumą kas akimirką vis labiau margino raudonis. Jis sklido, plėtėsi, slinko puriu sniegu, dažė jį pamaži plisdamas. Kiek atokiau buvo dėmėm jį nutaškęs. Raudonis buvo toks ryškus, kad tikriausiai būtų rėkte tą ryškumą išrėkęs, jei būtų turėjęs balsą.

Natalija Smirnova rudomis akimis žiūrėjo į raudonus lašus ant sniego, bet

nieko nematė. Ji nieko negalvojo. Ji nieko nenorėjo. Ji nieko nebijojo.

Prieš dešimt minučių ji vylėsi ir bijojo taip, kaip niekad nebuvo bijojusi. Drebančiom rankom grūdo banknotus į savo tikrą „Louis Vuitton“ rankinę. Ir visą laiką klausėsi tyliausio šnaresio. Mėgino raminti save sakydama, kad nėra ko baimintis. Juk ji viską suplanavo. Bet žinojo, kad negalima tvirtai pasikliauti nė vienu planu. Keletą mėnesių rūpestingai dėliota konstrukcija gali sugriūti, sužlugti vos stuktelėjus.

Rankinėje Natalija turėjo pasą ir lėktuvo bilietą į Maskvą. Daugiau nieko ji neėmė. Maskvos oro uoste jos lauks brolis su išnuomotu automobiliu. Brolis

nuveš ją už kelių šimtų kilometrų, į vasarnamį, žinomą tik porai žmonių. Ten jos lauks mama su trejų metų Olga – jos mažąja dukrele, kurios nematė daugiau kaip metus. Ar mergytė ją bent prisimena? Jos turės laiko pažinti viena kitą iš naujo, nes gyvens tame vasarnamyje mėnesį ar du. Tol, kol Natalija įsitikins, kad jai niekas negresia. Tol, kol ji bus užmiršta.

Natalija nutildė savyje atkakliai prieštaraujantį balsą, kad ji niekad nebus užmiršta. Kad niekas jai neleis pradingti. Ji tikino save, kad nėra tokia svarbi ir kad jos vietoje greitai atsiras kita. Kad jie nesivargins ir nekrapštys jos iš tos slaptavietės.

Iš tų, kurie verčiasi šitais dalykais, amžinai kas nors pradingsta. O sykiu su jais ir pinigai. Tokia šito verslo rizika, nuostoliai lyg ir neišvengiami, kaip ir parduotuvėje, kur vaisiai sugenda ir juos reikia išmesti į šiukšlių dėžę.

Natalija pinigų neskaičiavo. Tik grūdo į krepšį kuo daugiau. Kai kurie banknotai buvo susiglamžę, bet tai neturėjo reikšmės. Susiglamžęs penkių šimtų eurų banknotas lygiai tinkamas kaip ir išlygintas. Iš tokios sumos galėtum prasimaitinti tris mėnesius, net keturis, labai rūpestingai ir taupiai viską rikiuodamas. Tokia suma ne vieną galima užčiaupti ganėtinai ilgam. Už penkis

šimtus eurų ne vienas sutiks saugot paslaptį.

Natalija Smirnova, dvidešimtmetė moteris, gulėjo ant sniego kniūbsčia, skruostas glaudėsi prie šaltos pusnies. Bet jos oda nejautė biraus sniego peršulio. Ausų jai nekando stingdantis dvidešimt penkių laipsnių šaltis.

*Svetima tai šalis ir jos pavasaris šaltas.
Sušalai tu, Natalija.*

Vyras kažkada šiurkščiu balsu prie laužo dainavo jai šią dainą. Natalijai ta daina nepatiko. Natalija, apie kurią dainuojama, buvo kilusi iš Ukrainos, o ji – iš Rusijos. Bet jai patiko tai, kad vyras dainavo ir glostė jai galvą. Ji stengėsi negirdėti žodžių. Laimė, tai buvo gana

lengva. Ji mokėjo šiek tiek suomiškai, suprato gerokai daugiau nei gebėjo pasakyti, bet kai nesutelkdavo dėmesio ir atsipalaiduodavo, svetimos kalbos žodžiai susiliedavo, tapdavo nesuprantami, virsdavo vien pratisais garsais, einančiais vyrui iš burnos, ošiančiais jai prie sprando.

Prieš penkias minutes Natalija taip pat prisiminė vyrą ir kiek negrabias jo rankas. Ar vyras jos ilgėsis? Gal truputėlį. Labai mažai. Vis dėlto per mažai, nes iš tikrųjų Natalijos jis nemylėjo. Jeigu būtų iš tikrųjų mylėjęs, būtų sutvarkęs jos reikalus taip, kaip daug sykių žadėjo. O dabar Natalija turėjo juos pati tvarkyti.

Prieš dvi minutes Natalija uždarė rankinę. Ji buvo išpampus nuo banknotų. Natalija greitosiomis užglostė pėdsakus, žvilgtelėjo į save prieškambario veidrodyje. Šviesiai nudažyti plaukai, rudos akys, siauručiai antakiai ir raudoni degančios lūpos. Veidas atrodo išblyškęs. Paakiuose tamsuoja nemigos šešėliai. Ji jau buvo beišeinanti. Jau jautė laisvės ir baimės skonį. Panašų į geležies.

Prieš dvi minutes Natalija pasižiūrėjo sau į akis veidrodyje, pakėlė smakrą. Ji pasinaudos proga juos apdumti.

Tada išgirdo spynoje sukantis raktą. Ji sustingo. Buvo girdėti vieno žmogaus žingsniai, paskui antro ir trečio. Trijulė.

Jie įžengė pro duris. Ir jai nieko kita neliko, kaip tik bėgti.

Prieš minutę Natalija per virtuvę metėsi prie terasos durų. Užtruko grabinėdama spyną. Rankos taip drebėjo, kad negalėjo atidaryti durų. Vis dėlto per stebuklą atidarė, perbėgo sniego nuklotą terasą ir išpuolė į kiemą. Odiniai batai klimpo pusnyse, bet ji bėgo ir nesižvalgė atgal. Ji nieko negirdėjo. Suspėjo pagalvoti, kad išsigelbėti galbūt pavyks, kad jai pasiseks, ji pabėgs, ji laimės.

Prieš trisdešimt sekundžių pasigirdo ginklo su duslintuvu slopus spragtelėjimas ir kulka pervėrė Natalijos Smirnovos palto nugarą, odą,

smelkdamasi kiaurai palei stuburą, išdraskė vidaus organus, galiausiai nuplėšė ir „Louis Vuitton“ rankeną, kurią ji buvo prisispaudusi prie pilvo. Natalija kniūbsčia krito ant švaraus, nepalytėto sniego.

Raudona dėmė po jos kūnu be paliovos plito. Ryte rijo sniegą aplinkui. Iš pradžių ji buvo godi ir šilta, bet kas sekundę darėsi vėsesnė. Prie sniege gulinčios Natalijos Smirnovos lėtai artėjo sunkūs žingsniai. Natalija jų negirdėjo.

VASARIO 29-OJI,
PIRMADIENIS, PO
VIDURNAKČIO

2

Trijulė stumdėsi prie durų.

Kiekvienas norėjo įžengti pirmas.

– Ei, truputį pasitraukit, aš negaliu įkišti rakto.

– Tu niekad nieko negali įkišti.

Jie juokėsi, tildė vienas kitą, vėl pratrūkdami juoku.

– Palaukit. Štai kaip tai daroma. Čia kišamas raktas. Ir lėtai pasukamas. Labai lėtai. Oho. Visiškai nesuvokiamas dalykas. Ar jūs suprantat, kad spyną

galima atrakinti vienąkart pasukus rakta?
Ar suvokiat, kad kažkas sukūrė tokį
įrenginį? Galėčiau pavadinti tai
tryliktuoju pasaulio stebuklu.

– Užčiaupk nasrus ir atidaryk duris.

Trijulė pastūmė duris ir suvirto į vidų.

Vienas vos vos nepargriuvo. Antras
pradėjo kimiai spygčioti, juoktis iš savo
balso aido erdvioje tuščioje patalpoje.
Trečias susikaupė ir signalizacijos
pultelyje surinko kodą.

– Vienas... septyni... trys... du. Po
velnių, teisingas! Keturioliktas pasaulio
stebuklas. Surinkus skaičiukus,
signalizacija išsijungia. Po velnių. Jau
žinau, kuo būsiu užaugęs. Šaltkalviu!

Argi tai ne profesija? Konstruoti spynas!
Arba tapsiu apsauginiu.

Aniedu jo kalbų nesiklausė. Jie bėgo tuščiais tamsiais koridoriais, šaukė, kikeno. Trečiasis pasileido iš paskos. Juokas atsimušė nuo sienų. Sukdamasis sraigtu kilo laiptais.

– Mes šauniausi!

Šauniausi. Auniausi. Uniausi. Niausi.
Iausi. Ausi. Usi. Si. I.

– Ir pasiutiškai turtingi!

Jie tyčiomis stumdė vienas kitą, pargriuvo ant grindų. Raičiojosi, prunkščiojo. Darė „angelus“ ant akmeninių grindų. Paskui vienas kai ką prisiminė.

– Mes turtingi, bet mūsų pinigai nešvarūs.

– Ti-ik-rai. *Dirrrty money.*

– Mes ejom į tamsųjį kambarėlį. Juk dėl to čia atlėkėm.

O kad aiškiau prisimintų, kas atsitiko. Viską gaubė ūkana, joje blyksniais prasimušė pavieniai vaizdai. Vienas vemia. Kai kurie nuogi plaukioja baseine. Užrakintos durys, kurios turėjo būti atrakintos. Sudužusi krištolo vaza ir šukės, į kurias kažkas susižeidė koją. Kraujas. Pernelyg tranki muzika. *Oops, I did it again*¹. Užmirštas hitas, kurį vis norėjosi kartoti. *I played with your heart, got lost in a game*². Kažkas

nenumaldomai verkė, šniurkščiojo, atsisakė pagalbos. Grindys buvo slidžios nuo palieto romo. Dvokė aštriai ir saldžiai.

Tie vaizdai nesirikiavo logiška seka paeiliui. Kas atnešė polietileninį maišelį? Kuriuo metu? Kas jį praskleidė, kas įkišo į jį ranką, ištraukė ir nusilaižė pirštus? Kada jie suprato?

Jiems reikėjo ko nors. Tuo pat. Tą sekundę.

– Ar jūs dar turit ko nors? Norėčiau įsimesti dar vieną.

– Aš turiu.

Trys sagutės. Visiems po vieną. Visi drauge pasidėjo ant liežuvio, palaukė, kol ištirps burnoje.

– Veža. *Ou yeah*. Kaip reikiant.

Tai nutiko tamsiajame kambarėlyje.

Buvo tamsu. Paskui vienas jų uždegė šviesą.

– „Tebūnie šviesa! Ir šviesa pasirodė.“

Polietileninis maišelis atsidūrė ant stalo. Praskleidė jį.

– Fui, jie smirda.

– Pinigai nesmirda. Pinigai kvopia.

– Čia tokia krūva.

– Pasidalinsim ją po lygiai.

– Puikumėlis! Nieko panašaus nesu patyręs. Aš myliu jus. Aš visą pasaulį myliu.

– Nesibučiuokit čia. Man bus sunku susikaupti, užeis noras dulkintis.

– Galim dulkintis čia.

– Čia nesidulkinsit. Mes dabar
imsimės valymo.

Jie pripylė į vonelę vandens. Į vandenį
sumerkė banknotus. Išplovė ir sukabino
po vieną, kad išdžiūtų.

– Aš tai vadinu pinigų plovimu. Šitai
aš vadinu tikru pinigų plovimu.

---

¹ Oi, vėl tai padariau (*angl.*).

² Žaidžiau su tavo širdimi, pasiklydau žaidime
(*angl.*).

VASARIO 29-OJI,
PIRMADIENIS

3

– Pabusk! Laikas keltis! Kelkis! Tavo vietoje aš kaipmat šokčiau iš lovos!

Staugsmas užgulė Snieguolei ausis. Balsas jai buvo apmaudžiai pažįstamas. Tai jos pačios balsas. Snieguolė įsirašė savo pačios rėkimą į mobilųjį kaip žadintuvo garsą, nes manė, kad jis išvers iš guolio greičiausiai. Veikia. Nė minties nebuvo ilgiau pamurksoti.

Ji apsnūdusi atsisėdo ant lovos krašto, pasižiūrėjo į „Mumių kalendorių“,

kabantį ant sienos. Pirmadienis, vasario 29 diena. Paskutinė keliamųjų metų vasario mėnesio diena. Beprasmiškiausia diena pasaulyje. Ar nebūtų galima tos dienos paskelbti tarptautiniu laisvadieniu? Juk ji vis tiek perteklinė. Išėitų, kad tokią dieną nereikia daryti nei protingų, nei naudingų dalykų?

Snieguolė sukišo kojas į mėlynas „ėžiuko“ šlepetes ir nuslinko į virtuvėlės kampą. Pripylė į espresso kavinuką vandens, įbėrė kavos. Tokį rytą, neišgėręs stiprios espresso, į gyvųjų pasaulį nepakliūsi. Buvo dar tamsu, tikrai per tamsu keltis. Lauke kūpsojo aukštos sniego pusnys, bet šviesos nuo jų buvo maža. Tamsa dar ilgai laikysis. Dusins

šiaurės šalį savo gniaužtais ir kovo mėnesį.

Snieguolė negalėjo pakęsti šito žiemos tarpsnio. Speigo ir šalčio. Kai ir vieno, ir kito per daug. Pavasario dar nesimatė nė ženkle. Žiema šaldė be atvangos, net vilties nesuteikdama, kad pasibaigs, stingdė, viskas sulėtėjo, apmirė. Namuose buvo šalta, šalta lauke, šalta mokykloje.

Paradoksalu, bet kartais atrodė, kad nešalta tik eketėje, bet ir joje negalėjai plūduriuoti visą dieną. Snieguolė apsivilko platų pilką vilnonį megztinį, prisipylė puodelį kavos. Gėrė ją vieninteliame tikrame, karališkų septyniolikos kvadratų didumo

kambaryje, susigaužusi į kamuoliuką pašiurusiame fotelyje, stengdamasi sušilti. Pro langą traukė, nors rudenį užklįjavo sandarinimo juosteles.

Kava buvo kavos skonio. Ji daugiau nieko ir nenorėjo. Snieguolė negalėjo pakęsti visokių šleikščiai saldžių ir keistų šokoladinių riešutinių kardamonovanilinių gėralų. Kava turi būti juoda ir stipri, daiktas – kaip daiktas, būstas – kaip būstas.

Pastarąjį kartą apsilankiusi mama ir vėl nusistebėjo: „Nejau nenori apsistatyti šito buto? Kad būtų panašus į namus?“ Snieguolė nenorėjo. Ji pragyveno šiame bute maždaug pusantrų metų. Turėjo tik storą čiužinį, kuris atstojo lovą, rašomąjį

stalą, nešiojamąjį kompiuterį ir fotelį, daugiau nieko. Pirmaisiais mėnesiais mama spyrėsi nupirksianti Snieguolei lovą ir knygų lentyną, bet ši tvirtai atsisakė. Knygas ji krovė ant grindų. Vienintelis „interjero elementas“ buvo nespalvotas „Mumių kalendorius“. Kam vargti kuriant kažkokį savą lizdelį? Snieguolė nenorėjo žaisti jokių dizaineriškų žaidimų. Šiame bute ji gyvens tol, kol mokysis gimnazijoje. Tai ne namai, čia ji neįsitvirtins ilgesniam laikui. Baigusi gimnaziją, išeis, kur panorės, ir nereikės nieko ilgėtis.

Ryhimekyje, pas tėvus, ji irgi nesijautė kaip namuose. Dabar sugrįžusi jausdavosi tik kaip svetima. Daiktai ir

baldai priminė tai, ką norėjo užmiršti. Vis dėlto tai sugrįždavo į atmintį, sapnus ir košmarus ganėtinai dažnai.

Tėvai į jos išsikraustymą žiūrėjo su keistu prieštaravimu. Kartais atrodė, kad, Snieguolei išsikėlus, jiems pasidare lengviau. Tiesa, namie dažnai tvyrojo įtampa, betgi taip buvo visada. Bent jau kiek Snieguolė prisiminė. Ji niekada nesužinojo, kas tą įtampą skatino, nes tėvai atvirai nesipyko, ir ji prieš tėvus niekada nekėlė balso. Artėjant išsiskyrimui mama ar tėtis sykais ją apkabindavo ir ilgai nepaleisdavo – toks elgesys stebino ir net erzino, nes jų šeimoje nebuvo įprastas.

Paglėbesėiavusi mama suimdavo delnais jai veidą ir nepaprastai ilgai ir įdėmiai žiūrėdavo į jį.

– Mes turim tik tave. Tiktai tave.

Mama kartodavo tuos žodžius ir, rodė, bet kurią akimirką pratrūks verkti. Snieguolę ėmė kamuoti nerimas. Galų gale su tėvų pagalba ji persikraustė į Tamperę. Jiems išėjus, uždarė duris ir tarytum kažkas nuėmė nuo pečių sunkią našta, kurią nė nenumanė nešanti.

– Ar tikrai susitvarkysi viena? – vis klausė mama.

Tėtis į tai žiūrėjo praktiškiau:

– *Flickan blir snart myndig. Hon måste ju klara sig*³.

Ir Snieguolė tvarkėsi viena. Diena iš dienos vis geriau.

Šįryt iš veidrodžio vonioje į ją žvelgė pavargusi mergina. Kofeinas per lėtai dirbo savo darbą. Snieguolė nusiprausė veidą šaltu vandeniu, rudus plaukus gumele susirišo į arklio uodegą. Tėvai apdovanojo ją vardu, kuris neatitiko personažo. Jos plaukai nebuvo juodi, oda nešvytėjo baltumu, lūpos nemasino raudonumu. Plaukų dažais ir makiažu būtų pasiekusi vardo ir atvaizdo atitikties, bet nematė prasmės tą daryti. Snieguolei tiko toks atvaizdas, kokį matė veidrodyje, kitų nuomonė jai neturėjo reikšmės.

Snieguolė tris sekundes mąstė, ką apsivilkti į mokyklą. Nusprendė likti su

pilku vilnoniu megztiniu ir užsitraukė džinsus. Apsiavė kerzus, apsivilko juodos vilnos palta, apsimuturiavo žalią šaliką, užsimovė kumštines pirštines, pilką kepurėlę. Užsimetė ant pečių *Fjällraven* kuprinę.

Pilvą drėkstelėjo alkis. Atidarius šaldytuvą jos nepradžiugino net šviesa. Lemputė sudužo prieš porą savaičių, ir Snieguolė jos nepakeitė. Turės nusipirkti mokyklos kavinėje bandelę, o gal ir dvi. Ir būtinai dar vieną puodelį kavos.

Mokykloje ją pasitiko pažįstamas neramus klegesys. Visi skubėjo ir jautė poreikį tą skubėjimą išrėkti. Išmintimi kibirkščiuojantys ir nepaprastai

kūrybingi Menų gimnazijos moksleiviai. Snieguolė suprato, kad jie neverti tokios pagiežos, bet kartais, iš ryto atėjus į gimnaziją, būdavo sunkiau apsikęsti su spalvingais drabužiais, dramatiškais gestais ir lyg nebyliu susitarimu visų vaizduojamu individualumu bei ypatingumu. Vis dėlto susierzinimas nesunaikino dėkingumo jausmo. Ji turi galimybę lankyti kaip tik šią mokyklą. Jai nebereikia gyventi Ryhimekyje. Ji stojo į Menų gimnaziją tik dėl to, kad galėtų ištrūkti iš Ryhimekio. Kitu atveju tėvai vargiai būtų ją išleidę į Tampere, bet mokslai specialiojoje gimnazijoje atrodė gana pateisinama priežastis. Pirmaisiais mėnesiais gimnazijoje Snieguolė jautėsi

kaip rojuje. Tas jausmas pamažu slopo, kai mokykla tapo kasdienybe ir pamatė linksmom šypsenom dangstomą pavydą, veidmainystę, vaidybą, puikybę ir nepasitikėjimą savim.

Laimei, mokykla apgobė ne tik klegesiu, bet ir šiluma, nuo kurios atsigavo sustirusios kojos ir rankos. Snieguolė žinojo, kad netrukus pradės skaudžiai peršėti, kai kraujas pasieks pačius kojų ir rankų pirštų galiukus. Reikėjo užsimauti dvejas vilnones kojines. Snieguolė užmetė paltą ant kabyklos, tekina užbėgo laiptais iki valgyklos ir pasuko į kavinę greta.

– Šį kartą su žalėsiais ar be priedų? – virėja žinojo, ko paklausti.

– Abu labu, – atsakė Snieguolė. – Ir didelį puodelį kavos.

– Ir nepalikti dalies pienui, – nusijuokė virėja ir sklidinai pripylė popierinį puodelį.

Snieguolė atsisėdo prie staliuko, palaukė, kol šiluma iš lėto nusruvens į galūnes. Ak ak ak. Dilgčioja vis tiek. Suėmusi delnais kiek palaikė puodelį, atsikando bandelės. Suvožtinis buvo didelis, gardus. Pomidoras sunokęs, paprika traški. Snieguolė buvo vegetarė savimoka. Už savus pinigus mėsos niekada nepirkdavo. Bet kitų nupirktą ir paruoštą mėsą, aišku, valgė. Gal ir veidmainiška, bet praktiška.

Prie gretimo staliuko atplaukė trys merginos. Sušvylavo šviesūs plaukai. Tamsūs trumpi buvo sutaršyti. Raudonai nudažytų galiukų sruogos susuktos. Aplinkui pasruvo YSL „Baby Doll“, Britney Spears „Fantasy“ ir Miss Dior „Chérie“.

– Galva plyš, jeigu šiandien jis vėl elgsis su manim kaip su oru. Per vakarėlius daro su manim, ką nori, o mokykloje tik „labas“ numeta. Sunku patikėti, kad jam jau aštuoniolika.

– Man ir be šito galva plyšta. Nereikėjo gerti tų paskutinių. Neįsivaizduoju, ko juose buvo.

– Èè! Bet mes tiktai gèrèm.

Apsimestinis išgąstis veiduose. Išplėstos akys.

– Nori pasakyti?..

– Tik aklas galėjo nematyti Elisos lėliukių. Ir šnekėjo grynas nesąmones.

– Ji visada šneka nesąmones.

– Didesnių nesąmonių negirdėjau.

Apsižvalgymas. Trys galvos susiglaudžia, girdėti tik kuždesys.

Snieguolė išgėrė kavą, pasižiūrėjo į laikrodį. Iki pamokos dar liko dešimt minučių. Ji atsistojo, bandelę be įdaro pasiėmė su savim. Ilgiau klausytis kvėpalų mafijos kalbų nepajėgė, ir smarvė pasidarė nepakeliama.

Egocentriškos išvaizdos merginos, kurios, baigusios mokyklą, ketino stoti į teisę arba ekonomiką. Į Menų gimnaziją atėjusios todėl, kad turėjo aukštą

pažymio vidurkį ir buvo „tikrai kūrybingos“.

Dideli menininkai ir dar didesni intelektualai, kuriems mokykla buvo reikalinga kaip scena.

Matematikos genijai, kurie visada atrodė lyg mažumėlę pasiklydę.

Paprasti ir vidutiniokai, kurie užplūsdavo koridorius, užkimšdavo laiptines, sudarydavo ilgas eiles valgykloje ir atrodė, kalbėjo, kvėpėjo vienodai. Po kelerių metų jų vardų niekas nebeprisimins. Niekas ir dabar jų neprisiminė.

Aišku, tarp jų buvo ir mielų bei sumanių. Šiaip jau Snieguolė nežiūrėjo į kitus iš aukšto. Suprato, kad daug kam

prisiimtas vaidmuo tėra tik apsauginė kaukė, užsidedama prieš pamokas, kad būtų lengviau atrasti savo vietą tarp kitų. Dėl to Snieguolė nesmerkė nė vieno. Bet jau pirmą mokslo metų dieną nusprendė, kad nesileis įspraudžiama į jokią kategoriją, nesutiks įgrūdama į jokią grupę, pagal kurią kiti galėtų susidaryti nuomonę apie ją.

Susiskirstymus, grupių ir klikų susidarymus Snieguolė stebėjo šiek tiek susidomėjusi ir su lengva pašaipėle. Ji laikėsi nuošaliai, nesikišo. Vis dėlto visi ją matė kaip vienišą keistuolę juodais drabužiais, slankiojančią pasieniais. Jos vardą prisiminė visi.

Snieguolė Anderson. Suomijos švedė iš Ryhimekio.

Ta, kuri kiekvieną klausimą turėjo svairią nuomonę.

Ta, kuri ir iš fizikos, ir iš filosofijos gaudavo dešimtūkus.

Kurios vaidinama Ofelija porą mokytojų užpykdė, o kitas sugraudino.

Kuri nedalyvavo jokiuose moksleivių renginiuose nei kampanijose.

Kuri visada pietaudavo viena, bet neatrodė vieniša.

Ji buvo kitos dėlionės dalelė, kuri netiko niekur, bet netikėtai tikdavo visur kur.

Ji buvo ne tokia kaip visi. Ji buvo kaip tik tokia kaip visi.

Snieguolė priėjo prie fotolaboratorijos durų ir apsižvalgė. Nieko nebuvo matyti. Ji įžengė į prieškambarį ir uždarė duris. Ją apgobė tamsa. Įgudusiu judesiu, neieškodama apčiuopomis atidarė tamsiojo kambarėlio duris. Ranka jau žinojo atstumus. Neperžvelgiama tamsa. Tyla. Ramybė. Jos vienos valanda prieš prasidedant pamokoms. Nulinė padala. Pakartotinis įkrovimas. Kasdienis ritualas, apie kurį niekas nežinojo. Įprotis, primenantis praeitį ir tapęs dabarties dalimi. Ne vienus metus ji ieškodavo slaptaviečių, nes bijojo. Kad išliktum, turi susirasti savo kampelį ar saugų uostą. Šiandien ji nebebijojo, bet norėjo turėti atskirą erdvę tokioje vietoje,

kur viskas bendra. Tamsusis kambarėlis buvo jos laisvės kišenė, kurioje prieš žengdama į šnekų, balsų, nuomonių ir jausmų šurmulį valandėlę nusiramindavo.

Snieguolė atsirėmė į sieną ir atmerktom akim įsistebeilijo į juodumą. Kratėsi vienos minties po kitos. Lengviausia išsivaduoti iš kasdieniškų, dažniausiai tuščių svarstymų, kurie slenka apie vieną ašį: matematikos pamoka, po pamokų – galbūt parduotuvė, vakare – tikriausiai sporto klubas. Šiandien tas išorinis erzelis niekaip nesitraukė iš galvos. kažkas neleido. kažkas trukdė.

Kvapas.

Tamsiajame kambarėlyje tvyrojo kitoks kvapas nei paprastai. Snieguolė nesuprato, koks. Ji žengė žingsnį į priekį. Kažkas vos vos palytėjo veidą, ji atšoko atgal ir uždegė raudoną apsauginę šviesą.

Penkių šimtų eurų banknotas.

Tamsiajame kambarėlyje ant virvės džiūvo dešimtys penkių šimtų eurų vertės banknotų. Ar jie tikri? Snieguolė palietė ranka arčiausiai kabantį. Bent jau popierius atrodo tikras. Ji pasižiūrėjo, ar ryškali vonelėse nėra nuotraukų, ir uždegė įprastą šviesą.

Pakėlė banknotą prieš šviesą.

Vandenženkliai buvo, taip pat prieš šviesą tamsėjantis piešinys. Apsauginis

siūlelis ir holograma ten, kur turėjo būti. Jei banknotai netikri, vadinasi, jie itin meistriškai padirbti.

Skystis ryškinimo vonelėse atrodė rausvas. Snieguolė kyštelėjo į jį pirštą. Vanduo.

Ji pasižiūrėjo į kambarėlio grindis, ant kurių buvo matyti rusvų dėmių.

Pasižiūrėjo į banknoto kamputį, ant kurio buvo matyti tokia pat rusva dėmė. Ir tą akimirką suprato, kas ją sutrikdė tamsiajame kambarėlyje.

Seno kraujo kvapas.

---

³ Mergaitė greit bus pilnametė. Jau turėtų pati tvarkytis. (Šved.)

4

Snieguolė žvelgė į šerkšnu kibirkščiuojančius medžius ir senus, nedidelius antkapius už klasės lango. Baltas atvirukinis peizažas jos visai nedomino. Tik akims mieliau buvo žiūrėti į jį nei į integralų uždavinius, kai mintys sukosi ne vien tik apie matematiką.

Ji paliko banknotus tamsiajame kambarėlyje. Išėjo, uždarė duris ir nuskubėjo į pamoką. Apie banknotus niekam nė neužsiminė. Turėjo visą

pamoką apsvarstymams, ką reikėtų daryti.

Gyvenime daugiausia laimi tie, kurie mažiausiai visur kišasi.

Jau seniai Snieguolė buvo nusibrėžus tokį moto. Nelįsti, nesivelti, nesimaišyti į svetimus reikalus. Jeigu tylėsi ir prabilsi tik tada, kai ką nors iš tiesų turėsi svarbaus pasakyti, – gyvensi ramiai. Ir dabar jai norėjosi viską užmiršti. Užmiršti tuos išplautus kruvinus banknotus. Deja, suprato, kad tai ne išėitis. Mintys apie pinigus graužėsi į galvą taip pat, kaip į juos įsigėrusi smarvė. Ji neturės ramybės, kol nežengs bent žingsnio, kad išsiaiškintų, kas čia per misterija.

Turbūt reikėtų apie tai pasakyti mokyklos direktoriui. Šitaip Snieguolė pastūmėtų reikalą, sykiu išstumdama jį iš savo minčių. Juk gali būti, kad banknotai paruošti kokiam nors meniniam projektui. Tokiu atveju jie, aišku, būtų netikri. Nejaugi kažkas šitiek vargo dėl žaidimo? Banknotai atrodė kuo tikriausi, kad policija, be abejonės, juos palaikytų klastotėm, o pinigų klastojimas tai nusikaltimas.

O jeigu banknotai tikri?

Snieguolė nesugalvojo nė vieno protingo motyvo tokiai krūvai pinigų gimnazijos fotolaboratorijoje išplauti. Ir palikti juos tenai neužrakinus durų. Tai atrodė kvaila. Smegenys dirbo,

ieškodamos logiško paaiškinimo, bet tuščiai. Snieguolė užmerkė akis ir pamatė ant virvės sukabintus banknotus. Tame paveiksle tartum trūko esminio, sprendžiamojo faktoriaus, kuris padėtų rast atsakymą. Ji – ne Šerlokas Holmsas, kuris vos pažvelgęs būtų sunėręs nenutrūkstamą įvykių grandinę, vedančią prie džiūstančių banknotų.

Snieguolė turėtų pasikalbėti su direktorium. Turėtų nueiti, surinkti banknotus ir atiduoti jam. O gal jų nereikėtų liesti?

Saulė negailestingai spigino į medžius, jų šakos atrėžė įžūliu, žilpinančiu tviskesiu. Šaltas speigo balsas įsigavo net į šiltą klasę. Snieguolė

krūptelėjo. Klasėje tvyrantis oras, rodės, bukinas, mintys vėlėsi tarytum lipnios.

Ji apsisprendė.

Snieguolė skuodė į tamsųjį kambarėlį. Norėjo įsitikinti, kad akys nemelavo. Vaizdas buvo toks absurdiškas, kad ėmė manyti jį susikūrusi mintyse. Arba negerai supratusi. Gal tiktai vienas banknotas buvo tikras, o kiti žaisliniai.

Niekada nedaryk skubotų išvadų. Toks buvo antrasis Snieguolės moto.

Ne, žodis „moto“ gal per daug patetiškas. Tai veikiau buvo jos principai ar idėjos, kurios kažkada pasirodė tinkamos ir naudingos, kartais – net išganingos.

Snieguolė krūtelėjo, išvydusi iš už kampo staiga išnyrant Tūką. Aštuoniolikmetis, pradedantis aktoriukas ir direktoriaus sūnus, kuris įsivaizdavo esąs po Dievo maždaug antras. Mokytojai buvo stebėtinai pakantūs Tūko paikiojimams, arogantiškai kalbėsenai ir chroniškam vėlavimui. Tūkas ir dabar tartum kažkur skubėjo. Veikiausiai būtų užkabinęs ją alkūne ar kuprine, jeigu Snieguolė nebūtų apdairiai pasitraukusi į šalį.

Ji mokėjo pasitraukti nepastebimai. Tiksliai nutaikyti akimirką ir vos vos šastelėti į šoną. Kad judesys atrodytų tartum natūralus, ne iš šalies paskatintas. Snieguolė mokėjo elgtis

taip, kad neerzintų kitų ir nesijaustų žeminama.

Paspartinės žingsnį Tūkas beveik tekinas nuskuodė toliau. Tikriausiai jos nė nepastebėjo. Vis dėlto verčiau palaukti, kol vaikiną dings iš akių, o tada nerti į tamsųjį kambarėlį. Snieguolė atvėrė prieškambario duris, uždarė, tada atidarė tamsiojo kambarėlio duris ir uždegė raudoną šviesą.

Ji dukart sumirksėjo akimis.

Vaizdas nepasikeitė. Banknotų nebuvo.

Snieguolė tyliai nusikeikė. Štai ką ji gavo už tai, kad nieko nesiėmė iš karto. Ką ji dabar darys? Pasakos, kad matė tamsiajame kambarėlyje banknotus, tik

negali to įrodyti? Lauks, kol kas nors apie tai paklaus, o tada papasakos? O gal viską užmirš, palaikys rytinio nuovargio haliucinacija?

Ji atsirėmė į sieną tamsiajame kambarėlyje ir užmerkė akis. kažkas vėl atrodė negerai. Ji pastebėjo kažkokį nukrypimą, kažką neįprasta. Smegenys tai užfiksavo ir dabar stengėsi iškelt tą detalę, kuri netiko prie visumos.

Snieguolė atmerkė akis, supratusi, kas.

Kuprinė.

Tūkas niekada nenešiojo kuprinės. Jis turėjo juodą, odinį per petį permetamą „Marimekko“ krepšį, kuriame vos tilpdavo tądien reikalingos knygos. Tas, kurios netilpdavo, Tūkas palikdavo

namuose. Medžiaginiai, spalvingi „Marimekko“ krepšiai buvo privaloma merginų aprangos detalė, bet odinį modelį nešiojo tik tai Tūkas. Krepšys atitiko aprangos kodą, bet vis dėlto buvo kitoks aksesuaras nei visų. Puikiai apmąstytas įsiliejimas į masę su deramu nukrypimu. Bet iš tamsaus kambarėlio Tūkas išėjo per petį persimetęs pilką, nunešiotą, nuo kraštų atspurusią, apskretusiais kampais kuprinę. Visai netinkamą dievaičiui, nusileidusiam tarp mirtingųjų. Be to, kuprinė buvo išsipūtusi, nors atrodė nesunki.

Šitą lygtį Snieguolė išsprendė labai greit.

Iš ryto Centrinės aikštės „Coffee House“ kavinėje sėdėjo įprastinės kategorijos klientūra: motinos su kūdikiais ir tyrelėmis, ir miego ritmo diktuojamais dalykais; studentės, kurios pragurkšnojo mėnesio biudžete didžiulę skylę pramušančią latės kavą ir apsimetinėjo, kad rengiasi egzaminams, o iš tikrųjų svajojo apie tai, kas bus; pora kostiumuotų vyrų su nešiojamais kompiuteriais, kurių ekranuose mirguliavo ne prezentacija, o *Facebook* paskyra ar *Angry Birds* žaidimas. Užė ir gargaliavo kavos aparatai. Tvyrojo kapučino ir lazdyno riešutų kvapas. Tešlainiai iš pažiūros atrodė gardesni,

nei buvo iš tiesų. Nenusivilkus storo palto iš karto mušė prakaitas.

Atsisėdusi į visus nugara, Snieguolė gėrė arbatą prie kampinio stalelio ir vartė žurnalą. Prie gretimo stalelio sėdėjo Tūkas, Elisa ir Kasperas.

Supratusi, kad Tūkas išsinešė banknotus kuprinėje, Snieguolė iš karto puolė jam iš paskos. Čiupo nuo kabyklos paltą, pirštines, šaliką ir kepurėlę. Tekina išbėgo iš mokyklos, prašliužčiojo rūkymo vietą, iki bažnyčios parko, sekdamą vaikiną akimis. Pilka kuprinė suposi ant jo peties jau gale parko alėjos, beveik Hemės gatvės pradžioje. Snieguolė bėgo iš paskos nepaisydama plaučius gnaibančio šalčio, pamaži sulėtindama

lėkimą iki lengvos ristelės ir iki greito žingsnio. Laikėsi tinkamo atstumo. Matyk, bet nesimatyk. Sek pasiekdama žvilgsniu.

Garas, kylantis iš šniokštuojančios burnos, akimirksniu stingo ant blakstienų ir plaukų, išsprūdusių iš po kepurėlės. Šitiek nukritus temperatūrai, visi pirma laiko pražyla.

Snieguolė matė, kad Tūkas įėjo į „Coffee House“ kavinę. Palūkėjo kelias minutes ir žengė paskui. Tūkas jau buvo įsileidęs į pokalbį su Elisa ir Kasperu.

Snieguolė pasistengė tapti nematoma. Nekristi į akis. Laimei, gebėjo pavirst kitokia. Kavinėje Snieguolė iškart pasuko į tualetą,

nusivilko paltą ir vilnonį megztinį, pasileido plaukus ir susipynė ant šono laisvą kasą, kurios niekad nenešiojo. Nusipirko ne kavos, bet arbatos. Atsisėdusi pradėjo vartyti moterišką žurnalą, nors šiaip jau būtų čiupusi sporto arba kultūrinį *Image*. Ji pakeitė sėdėseną, kitaip laikė rankas, neįprastai pakreipė galvą.

Žmonės mano vienas kitą per atstumą atpažįstantys iš drabužių arba iš plaukų. Paviršutiniškai žiūrint – galbūt, bet iš tiesų atpažinimas daug sudėtingesnis procesas, kuriam turi įtakos šimtai, gal net tūkstančiai faktorių. Ūgis, laikysena, eigastis, įvairios pozos, kūno bei veido proporcijos ir išraiška, net

mikroišraiškos, kurios šmėsteli taip greit, kad sąmoningai niekas jų nefiksuoja. Todėl sunku dangstyti kito žmogaus išvaizda. Kai kas mano, kad net neįmanoma, nepasidarius pastebimos plastinės operacijos ir nepasimokius kelerius metus.

Vis dėlto labai mažais pasikeitimais galima apslopinti charakteringus dalykus, žinant, kaip tai daroma. Jeigu kas nors sąmoningai būtų ieškojęs Snieguolės, žinodamas, kad ji ten sėdi, aišku, būtų atpažinęs. Bet nužvelgus kavinės lankytojus taip, kaip paprastai žvelgiama į nepažįstamus, Snieguolė būtų pasirodžius tik kaip mažumėlę hipiška poetė, sėdinti prie puodelio

ramunėlių arbatos. Kaip mergina, kurios sėdėjimas visai netraukiantis akies pažįstamais bruožais.

Tad Tūkas, Eliza ir Kasperas nekreipė į ją dėmesio, nors sėdėjo beveik greta. Be to, turėjo svarbesnių reikalų. Jie turėjo išspręsti problemą.

– Ką mes su jais darysim? – paklausė Elisa vaikinų.

Įėjusi į kavinę, Snieguolė iš karto užfiksavo, kad Elisa atrodo baisiai.

Merginos oda ir šiaip jau buvo blyški, bet šiandien atrodė beveik pilkšva. Paakiai buvo pajuodę, makiažas nupraustas ar nusišluostytas atsainiai. Šviesiai dažyti plaukai karojo neplauti. Drabužiai nesudarė stilingos visumos, o atrodė, kad

mergina apsvilkus tai, kas pirmučiausia pakliuvo po ranka. Šitokia Elisa niekada nebūtų pasirodžiusi mokykloje. Keista, kad į kavinę ji išdrįso ateiti nesusitvarkiusi.

Elisa buvo viena gražiausių mokyklos merginų. Ji ir elgėsi atitinkamai, savo elgesiu skatindama dar tvirčiau tikėti jos gražumu. Matydama ją tokią pavargusią ir išsigandusią, Snieguolė puikiai suprato, kad jos grožis tėra rūpestingai susikurta kaukė, kurios svarbiausias dėmuo – ne tinkamo atspalvio lūpų blizgis ar profesionaliai nusipiešti šešėliai, o didžiulis pasitikėjimas savim ir flirtas. Elisai nusišypsojus vaikinams

širdys imdavo smarkiau tvaksėti,
suprakaituodavo delnai.

Snieguolė niekaip neperprato Elisos ir Tūko santykių pobūdžio. Veikiausiai kažkada jiedu buvo pora, bet paskui paliko tik draugai. Draugai, kurie, galimas daiktas, ir naktis leidžia kartu, vienoj lovoj. Nedidelį Menų gimnazijos vaikinių populiacijos ratelį Elisa suko kaip norėjo, o iš aukštesniųjų sferų nusileidęs Tūkas, aišku, buvo daugelio merginų svajonė, bet, atrodė, kad kažkas juodu lipina kaip sakai. Gal jie įsivaizdavo esą patys geidžiamiausi bandos lyderiai, todėl ir negalėjo nusižeminti iki rimtų santykių su kitokiais.

– Ak, ką darysim? Aišku, pasilaikysim sau. Ir niekam apie juos neprasižiosim, – atsakė Kasperas.

Snieguolė svarstė, kokie keliai atvedė Kasperą į Menų gimnaziją. Jam labiau rūpėjo, kaip praleisti, o ne kaip lankyti pamokas. Tarp moksleivių plito šnekos, kad Kasperas bus pašalintas iš mokyklos, jeigu niekas nepasikeis. Jis rengėsi juodai, nešiojo įspūdingus aukso papuošalus. Gera sauja želės susiglostydavo atgal plaukus ir, be abejonės, savo aplinkoj manėsi esąs *bling bling* vyrukas ir reperis, per kurio pasirodymus žiūrovai degdavo veikiau gėda nei entuziazmu. Kasperas buvo keistas – neperprantamo elgesio tipas –

gal klounas, gal smulkus nusikaltėlis. Snieguolė jau seniai stebėjosi tuo, kad Elisa ir Tūkas bičiuliaujasi su Kasperu.

Elisa apsižvalgė aplinkui ir prislopino balsą.

– Mes negalim jų pasilikti sau, – pasakė.

Balsą smelkė baimė.

– Tai ką ketini daryti? – paklausė Tūkas. – Eiti į policiją?

Kasperas nusižvengė. Elisos tėvas buvo policininkas. Ir dėl to apmėtoma čia geranoriškom, čia piktom pašaipom.

– Jie ne mūsų. Mums į rankas pakliuvo netyčia. Kam nors jų tikrai prisireiks ir mes sėsime į mėšlą.

Elisa mėgino įtikinti vaikus.

– Pagalvok. Ką mes iš tikrųjų galime?
Gal manai, kad mes paaiškinsim, kaip
viskas vyko, ir mūsų už tai nepričiups?
Turėjome veikt tą pačią naktį, – pridūrė
Tūkas.

– Juk mes ir veikėm, – nusikvatojo
Kasperas.

– Taip. Velniškai protingai veikėm, –
atsiduso Elisa.

– Tada atrodo, kad logiškai, – pasakė
Tūkas. – Bet dabar tu turbūt supranti, ką
turiu galvoje? Jeigu papasakosim tai,
turėsime papasakot ir visa kita. Bent jau
aš šito padaryti tikrai negaliu.

– Ir aš, – pridūrė Kasperas.

Snieguolė girdėjo Elisą nagais
nervingai barbenant į stalviršį.

– Aš viską prisimenu per daug miglotai, kad galėčiau pasakyti ką nors tikra. Neatkuriu, kas kada atsitiko. Geriausiai prisimenu tai, kad iš ryto namai atrodė baisiai. Jūs net žinoti nenorit, kad visi kampai buvo privemti, – galų gale pasakė mergina.

– Turbūt ilgai viską šveitei, kad tėvelis nesuprastų: nebuvai gerutė ir fizikos savaitgalį nesimokei.

Linksmi šypsodamas Kasperas atsilošė kėdėje.

– Gal tau galvoj negerai? Laimei, kaip tik šiandien turėjo ateiti valytoja. Dabar kuopia. Pažadėjau sumokėti dvigubai, jeigu išblizgins dvigubai greičiau nei

paprastai. Jeigu viską aiškiai prisiminčiau, gal galėčiau...

– Pridaryti mums labai labai didelių problemų? Velniskai puikus planas.

Tūko balsas suskambo griežtai, grasinamai.

Elisa valandėlę tylėjo. Prie gretimo staliuko kažkas perėjo į kitą *Angry Birds* lygmenį ir su pasitenkinimu šūktelejo.

– Okei, – tarė Elisa. – Vadinasi, niekam apie tai nepasakojam. Kol kas. Pažiūrėsim, kas bus toliau. Pasakysiu tik tiek, kad man labai bloga.

– Gal nuo dešimtuko tau širdis sušiltų, – pasiūlė Tūkas.

– Ką? Aš jų tikrai nenoriu.

– Aišku, kad nori. Sudėjau juos į tris maišelius. Po dešimt kiekvienam. Nes visi sėdim vienoj košėj.

Pasigirdo šnaresys, džirgžtelėjo užtrauktukas, – Tūkas atidarė kuprinę po stalą. Snieguolė kiek pasuko galvą ir akies krašteliu matė, kaip iš Tūko kuprinės į Elisos ir Kaspero krepšius po stalą perėjo du juodi nepermatomi polietileniniai maišeliai.

Elisa parėmė galvą delnais ir skausmingai atsiduso:

– Po velnių. Iš ryto pabudau tikėdamasi, kad tai buvo tiktai blogas sapnas.

– Juk tavęs niekas nematė? – paklausė Kasperas Tūko.

– Ne.

– Niekas nebuvo užėjęs į tamsųjį kambarėlį? – pasitikslino Kasperas.

– Ir ramiausiai paliko ten juos kabėti? Tikriausiai ne.

Tūkas nusišaipė, bet balse buvo girdėti įtampa. Staiga jis atsistojo ir tarė:

– Posėdis baigtas. Galite skirstytis.

– Aš dar nebaigiau savo *chai*, – tarstelėjo Elisa.

– Aš nevaikštinėčiau šitaip nusmurgęs po miestą ilgiau nei būtina, – pasakė Tūkas. – Tik iš meilės sakau tai, mažyte.

– Tai jau. Tu tikrai gali taip sakyti, – atkirto Elisa, bet atsistojo.

Snieguolė palaukė, kol trijulė išeis. Paskui pamėgino išsriubčioti arbata.

Prakeikimas, kokios pamazgos. Nejaugi kas nors ją geria savo noru? Teko palikti tą beprotiškai brangų bizalą. Palūkėjusi, kol bus saugu, Snieguolė apsirengė ir nėrė į girgždantį šaltį. Pakeliui į namus turės laiko pagalvoti.

5

Ant Hemės tilto vėjas net kibirkščiaavo ir Snieguolė paspartino žingsnį. Ji mąstė apie tai, ką išgirdo. Pinigai kažkaip atsidūrė Tūko, Elisos ir Kaspero rankose praėjusią naktį. Kaip, Snieguolė nenumanė. Kieno tie pinigai? Ar trijule tai žino? Tikriausiai ne. Matyt, ne. Jie atrodė baisiai sutrikę dėl to, kas nutiko aną vakarą.

Pinigai, be jokios abejonės, buvo kruvini ir trijulei šovė išganinga mintis

juos išplauti mokyklos fotolaboratorijos tamsiajame kambarėlyje. Tai suprasti sunkiausia. Kam gali šaut į galvą naktį mokykloje plaut pinigus?

Bet mes tiktai gėrėm.

Snieguolės atminty staiga suskambo kvepalų mafijos žodžiai. Vadinasi, per vakarykštį vakarėlį svaigintasi tikriausiai ne vien alkoholiu. Bent jau kai kurie „ne tiktai gėrė“. Gal kaip tik Elisa, Tūkas ir Kasperas. Tai paaiškina, kodėl jie priėjo prie tokio beprotiško sprendimo. Ir kodėl jie negali pasakoti apie tai, kas atsitiko.

Policininko dukra. Direktoriaus sūnus. Vaizdelis toks klasikinis, kad Snieguolę nukrėtė šiurpas. Vaikų iš gerų šeimų protestas? Pavojingi žaidimai, kai kitkas

neteikia pasitenkinimo? Ar tik noras apduiti?

Žmonės slydinėjo prie geležinkelio stoties sankryžos šviesoforų. Net smarkiausia smėlio mišinio sėja neužtikrina žemės tvirtybės tose vietose, kurias kasdien zulina tūkstančiai kojų. Snieguolė tvirčiau statė savo kerzus.

Viskas labai susikomplicavo. Ji nenorėjo eiti pas direktorių. Nei į policiją. Visai nenorėjo kištis į tą reikalą, nors nė vienas iš trijulės nebuvo jai draugas. Ir nieko jai nereiškė. Vis dėlto ji nenorėjo įsisukti į kankynę, į kurią tikrų tikriausiai įsisuktų juos įskundusi.

Pranešti policijai anonimiškai? Galima ir taip. Ar ja patiktų? Veikiausiai,

jeigu policija būtų gavus pranešimą apie 30 000 eurų vagystę. O jeigu nepatikėtų, ji nenusimintų. Šiaip ar taip, būtų atlikusi pareigą.

Artėdama prie Tamelos rajono Snieguolė pajuto keistą virptelėjimą širdyje. Butas, kuriame dabar gyvena, aišku, ne namai. Nejaugi ji suskydo dėl šito rajono? Tokia mintis jai atrode juokinga. Juodoji dešra ir pienas Tamelos turguje. Šūksniai, palaikant Tamperės futbolo klubą Tamelos stadione. Tamperės tradicijos. Nedidelio medinio Tamelos rajonėlio atmosfera, žavūs buvusio Altoneno batų fabriko raudonų plytų pastatai. Jie nedarė jokio įspūdžio Snieguolei Anderson, kuri nemėgo

išpūsto jausmingumo. Vis dėlto šiame mieste ji kažkodėl jautėsi laisviau ir jaukiau negu kitur. Žodžių „meilė gimtajam miestui“ jos žodyne nebuvo, bet pasaulyje turbūt yra ir blogesnių dalykų nei nemeilė vietai, kurioje gimei. Gal šį rajoną ji galės pavadinti namais. Gal gretimi kvartalai bus artimi kaip namų svetainė. Gal ta išdavystė jau ir padaryta, nors Snieguolė nenorėjo bergždžiai susisaistyt su jokia vieta.

Tamelos mokyklos kieme girdėjosi vaikų šūksmai, juokai ir rékavimas. Snieguolė sustojo pažiūrėti, kaip bėgioja, šokinėja, supasi ir laipioja berniukai ir mergaitės. Iš burnyčių kyla garas, skruostai šaltyje įraudę. Su storom

pūkinėm striukėm buvo panašūs į tuknius, spalvotus sniego senius. Snieguolės akys ieškojo vienišų, atstumtų vaikų kiemo pakraštyje. Ji įsitempė klausydama, ar neišgirs šurmulyje ne džiaugsmą, o tikrą baimę išduodančių šauksmų. Snieguolė žinojo, kad kai kuriems jų mokyklos kiemas – ne tviskanti žaidimų aikštelė, bet siaubo karalystė, kur dienos ilgos ir juodos kaip naktis.

Nedidukė mergaičiukė pati sau viena suko ratą aplink gelsvai nudažytą, jugendo stiliaus mokyklos pastatą. Mergaitė žingsniavo nunarinusi galvą, neskubėdama. Snieguolė valandėlę ją stebėjo. Ar neatsigręš, priėjusi pastato

kampa? Ar nekrūpčios? Ar nuleistos akys nežiba nerimu? Ne. Galų gale pamačiusi mergaitės veidą, Snieguolė suprato, kad ji šypso. Mergaitės lūpos krutėjo.

Tikriausiai patyliukais ji kuria kokią nors istoriją, todėl jos akys šypso, kaip ir lūpos.

Toji mergaitė ne tokia, kokia kažkada aš buvau, pagalvojo Snieguolė. Laimei, ne tokia.

Ir tą akimirką pajuto, kad kažkas negerai. Kad kažkas ne taip. Kad kažkas priėjo per arti.

Ji tai pajuto per vėlai.

Stiprios rankos nutempė ją į tamsią tarpuvartę netoliese ir nirčiai bloškė į akmeninę sieną. Snieguolės skruostas plote prisiplojo prie ledinio akmens.

Netikėtai užpultai Snieguolei stigo rankų jėgos ir užpuolikas jas skaudžiai užsuko už nugaros. Snieguolė sunkiai tramdė riksmą.

Užpuoliką pažino iš kvapo dar jam neprasižiojus.

Tūkas.

– Ne tu viena moki prilipt prie uodegos.

Tūko žodžiai nemaloniai šildė skruostą. Jam iš burnos sklido prieš valandėlę išgertos kavos ir ką tik surūkytos cigaretės kvapas. Snieguolė norėjo trinktelėti sau. Kaip ji padarė tokią primityvią klaidą? Kodėl nepasisaugojo išėjusi iš kavinės?

Niekada nepervertink savo
sumanumo. Niekada nemanyk, kad esi
visai saugi. Ji turi įsikalti tai į galvą.
Tamperėje jos gebėjimai, matyt,
užrūdijo, nes nesinaudojo jais kasdien.

– Pastebėjau tave kavinėje. Tiesą
sakant, ne tave, o tavo kuprinę. Ir
prisiminiau, kad beveik kaktomuša
susidūriau su tavim prie
fotolaboratorijos. Vargiai įtikimas
atsitiktinumas, – pasakė Tūkas,
spausdamas Snieguolei ranką.

Snieguolė greitai įvertino padėtį.

Netikėtu judesiu ji galėtų išsivaduoti
iš vaikino gniaužtų. Vis dėlto suabejojo,
ar pajėgtų. Juolab kad Tūkas vikrus ir
mikliai ją sugautų. Verčiau nesiblaškyti,

tuščiai nešvaistyti jėgų ir paklaustyti, ką jis pasakys.

– Ką tu matei? Ką žinai? – paklausė jis.

– Mačiau juos tamsiajame kambarėlyje. Ir girdėjau jūsų kalbas kavinėje. Tai viskas, – ramiai atsakė Snieguolė.

Nevertėjo dabar provokuoti.

– Po velnių! – nusikeikė Tūkas. – Šito tikrai negalima platinti.

Snieguolė tylėjo. Skruostas trynėsi į ledinę, grublėtą akmeninę sieną. Ji stengėsi kuo mažiau judėti.

– Tu neprasižiosi. Niekam apie tai nepasakosi. Niekas tavimi ir netikės.

Tūkas mėgino pasakyti tai grasinamai, bet balse girdėjosi abejonė.

Snieguolė tebetylėjo.

– Girdėjai?

Tūko balsas pakilo ir abejonė girdėjosi dar aiškiau. Jis bijojo. Jis bijojo daug labiau nei Snieguolė.

– Girdėjau, – atsakė ji.

Tūkas pamąstė minutėlę.

– Okei. Kiek tu nori? – paklausė paskui.

Balsas beveik įkalbinėjo. Vaikinas tikrai baiminosi dėl savo gero vardo.

– Nė kiek, – atsakė Snieguolė. – O dabar tu mane paleisi.

Ji neprašė, neliepė, tiktai pasakė. Kaip faktą. Neduok jokių galimybių, tik vienareikšmiškus nurodymus.

Nemaldauk ir nereikalauk, o pasakyk, kas

bus. Snieguolės pasitikėjimas susilpnino Tūko gniaužtus. Snieguolė atsisuko ir lėtai pasitrynė riešus.

– Susitarsim štai ką, – tarė ji, griežtai žiūrėdama Tūkui į akis. – Aš neturiu jokio noro į tai kištis. Aš nieko nemačiau ir nieko negirdėjau. Kol kas nors manęs tiesiai nepaklaus. Aš neskušiu, bet ir nemeluosiu. Manau, kad jūs dar turėsit bėdų ir aš iš tų bėdų jūsų negelbėsiu.

Tūkas dvejojamas žiūrėjo į ją. Vaikino ausys šaltyje įraudo. Jis buvo be kepurės. Matyt, tuštybė įveikė praktiškumą. Jis akivaizdžiai svarstė Snieguolės žodžius, skaičiavo grėsmes ir galimybes.

– Gerai. Sutarta, – galų gale pasakė jis, ištiesdamas ranką.

Snieguolė jos nepaspaudė. Tūkas persibraukė pirštais plaukus ir nusijuokė.

– Tu – stebėtinai kietas riešutėlis. Aš turbūt per menkai tave įvertinau.

Ne tu vienas, pagalvojo Snieguolė.

Tūkas pamėgino susigražinti viršenybę – išdidžiai nubraukė jai nuo veido plaukus.

– Žinai ką? Būtum visai nieko, jeigu pakeistum šitą baisią šukuoseną, plaukų spalvą, ekoaktyvistės drabužius ir išmoktum dažytis, – tėškė jis vypsodamas puse lūpų.

Snieguolė nusišypsojo.

– O tu žinai ką? – atsakė. – Tu būtum tikrai šaunus ir mielas, jeigu pakeistum savo bjaurų būdą iš esmės ir absoliučiai.

Tūko atkirčio ji nelaukē, o nuėjo sau. Neatsigrēžē. Žinojo, kad vaikinās neseks iš paskos.

Grižusi vonios veidrodyje apžiūrėjo skruostą, jis buvo paraudęs ir peršėjo. Žymės liks bent jau iki rytdienos. Tai niekis. Ji išgyveno daug baisesnių dalykų. Snieguolė atsigėrė šalto vandens tiesiai iš čiaupo ir nusprendė rytojaus dieną į mokyklą neiti. Vieną dieną gali pabūti namie. Paskui viskas bus kaip buvę. Ji lankys mokyklą. Užmirš tuos banknotus. Į tą reikalą ji nesikiš nieku būdu.

KOVO 1-OJI,
ANTRADIENIS

6

Buvo 3 val. 45 min.

Borisas Sokolovas pasižiūrėjo į savo mobilųjį lyg į peraugusį tarakoną ir vos susilaikė netrenkęs į sieną. Jį pažadino iš miegų. Jam melavo. Grasino. Už tai, kad pažadino, jis dar atleisų, bet melas kėlė pasibjaurėjimą. Ko jau ko, o bauginimų Borisas Sokolovas negalėjo pakęsti. Ypač – bauginimų tokių vyrų, kurie tam neturi jokio pagrindo.

Borisas Sokolovas pakeitė telefono SIM kortelę ir surinko numerį.

Estas atsiliepė po trečio pyptelėjimo. Balsas išdavė, kad skambutis jį pažadino. Žodžiai buvo lipnūs ir tartum iš baisių tolybių, nors jis gyveno vos už poros kilometrų.

– Na?

Borisas Sokolovas su estu kalbėjo rusiškai.

– Skambino. Sakė, kad pinigų nėra.

– Ką jis kiedi? – nusistebėjo estas. – Juk pristatėm į namus.

Borisas atsistojo, priėjo prie miegamojo lango. Parketas buvo šaltas. Vis dėlto reikėtų pasitiesti kiliminę dangą. Na ir kas, kad susiteps. Galėtų

keisti ją kas porą metų. Bjauriai spigino mėnulis. Kieme kryžiovosi dviejų zuikių pėdsakai. Kitokius pėdsakus jis, esto padedamas, buvo užšlavęs, sniegą kastuvu, suprantama, nustūmęs į kiemo galą. Ir atidžiai sušlavęs tą, kuris buvo ne visai baltas.

– Sakė, budėjo visą naktį. Šią naktį.

– Kokio velnio? Juk pranešėm, kad tuo pačiu laiku, tik kitoje vietoje.

Estui visai išsilakstė miegai.

– Kalbėjo apie kažkokį nesusipratimą.

Kad vakar buvo vasario dvidešimt devintoji, paskutinė mėnesio diena, – subambėjo Borisas.

Jis barbeno pirštais palangę. Zuikiai čia atleikia graužt obelų? Reikės aptverti

medžius kokia nors vielos tinklo tvorele. Arba patykoti vieną naktį ir pasidėti į šaldiklį poros zuikių skerdenas. Šįkart – į savo šaldiklį.

– Taip taip. Bet dvidešimt aštuntoji nepavirs į dvidešimt devintąją dėl kažkokių keliamųjų metų. Ir ko jis budėjo šiandien, jei pinigai pristatyti jau vakar?

– Taigi. Sakė, kad nepristatyti. Kad jis nieko nerado. *Nada.*

Estas kiek patylėjo. Borisas laukė, kol jis supras.

– Mausto. Jis gavo tuos pinigus. Suprato, kas jiems atsitiko. Dabar mėgina žaist rimčiau.

Taip, jis irgi šitaip mano.

– Grasino, bjaurybė. Sakė, viską atskleis.

Vien nuo tų žodžių Borisą vėl suėmė siutas. Jis stipriai sugniaužė telefoną. Taronas iš chitino subraškėjo delne.

– Po velnių, tegul tik pamėgina!

Estas irgi įniršo. Gerai. Jie tvirtai laikosi išvien. Per pastarąsias 38 valandas dviejų slystelėjimų atgal tikrai gana. Ne, per daug. Dviejų per daug. Mechanizmas neveiks, iškart pašalinus kelias dalis ir nepakeitus jų atsarginėm.

– Nemėgins. Mes tuo pasirūpinsim.

Borisas ištarė tuos žodžius su pasimėgavimu. Nė vienas, kuris jam grasino, neliko nenubaustas. Nė vienas, kuris jį maustė, neišsisuko.

Jis manė, kad maišelio kruvinų banknotų kaip perspėjimo užteks.

Matyt, kad klydo.

Bet jie irgi moka žaist rimtai.

Skirtumas tik tas, kad jie laimės.

Terhas Veisenenas suprato šiąnakt jau nebeužmigsiaš. Jis gulėjo vienoje dvigulės lovos pusėje, nors panorėjęs galėjo išsitiesti per visą. Rodės, kažkas pagraužė lovos, kurioje guli, rėmą ir jis bet kurią akimirką gali žnektelėti ant grindų, kurios taip pat neatlaikys. Jis jautė, kad kažkas žlunga ir kad jam teks išgyventi tą žlugimą.

Terhas Veisenenas negalėjo pasakyti, kad nesididžiuoja savimi. Kartais iš ryto

būdavo sunku pažvelgti sau pačiam į akis, bet tas sunkumas atlėgdavo bent jau tada, kai imdavosi darbo ir kai prisimindavo, kiek padarė gero per pastaruosius dešimt metų. Kiek daug bylų išspręsta tiktai jo, ir vien tik jo, dėka. Na ir kas, kad už tai jis moka didelę kainą.

Jis glaudžiau užsitraukė apklotą iki smakro, uosdamas švarios dygsniuotos antklodės kvapą. Jis troško ką nors apkabinti, stipriai apglėbęs pajusti žmogišką šilumą.

Terhas paskambino dar kartą. Telefonas pypčiojo be paliovos, bet niekas neatsiliepė. Terhas pajuto nenusakomą baimę įsikuriant apie saulės rezginį. Jis

nujautē, kad po šios nakties viskas pasikeis.

7

Kartą buvo naktis, kuri neturėjo pabaigos. Ji įtraukė į savo tamsą saulę, išspaudė jos šviesą ir išskleidė šaltas, juodas rankas virš pasaulio. Naktis amžiams užmerkė žmonėms akis, jų sapnai pasidarė gilesni ir keistesni, žmonės užmiršo, kas esą iš tiesų, ir, ėmę sklandyti su įsivaizduojamom sapnų būtybėm, prarado savo prisiminimus. Naktis išpaišė namų sienas šiurpiausiais paveikslais, kurie buvo be spalvų. Naktis

dvelkė miegantiems žmonėms į veidus šaltu, dusinančiu kvapu, tas kvapas skverbėsi į plaučius ir juodino iš vidaus.

Snieguolė godžiai įkvėpė ir atmerkė akis. Buvo šlapia nuo prakaito, apklotas gniaužte gniaužė gerklę. Turėjo nublokšti jį į šalį ir atsikelti. Apsiauti šlepetes. Priėjusi prie lango pažvelgti į parką, kad kietas kaip akmuo košmarų nerimas pavirstų trapia tuščia ertme. Mėnuo nušvietė pusnis, vaikų žaidimų aikšteles su sūpynėm ir laipynėm, namų stogus, žibindamas juos lyg sidabrinę foliją. Šešėliai ant sniego nejudėjo tartum nupiešti anglim.

Dviejų butų languose degė žiburiai.
Dar kažkas nemiega šiąnakt, be ketvirčio
ketvirtą. Neprotinga nemiegot tokiu
metu, tai prieštarauja žmogaus
prigimčiai. Tokiu metu sklando tiktai
sapnų košmariški vaizdai, tas, kuris
nemiega, neskiria jų nuo juodų šešėlių.
Apatinį lango kraštą puošė šerkšno
nėrinių žiedynai. Snieguolė instinktyviai
palietė šaltą stiklą, nors žinojo, kad iš
anos pusės ją traukia ledo kristalai.
Rankos šiluma jų neištirpdys. Pirštais
jautė šaltį, dvelkiantį pro lango plyšį.
Snieguolė pašiurpusi atitraukė ranką.

Kažkada pabudusi naktį ji trokšdavo,
kad naktis niekada nesibaigtų, kad rytas
neateitų. Ir sapnuodavo tada begalinę

naktį, sapnuodavo svajoneę. Dabar ji virto košmaru. Daug kas dabar buvo kitaip. Tuomet pabudus rytą apimdavo nusivylimas, kad reikia keltis ir pasitikti dieną, kuri tikriausiai nieko gero neatneš. Žinojo, kad blogo teks patirt daugiau, nei normalus žmogus pajėgia išverti. Vis dėlto ji ištvėrdavo, ištvėrė ne vienus metus. Galbūt Snieguolė ir buvo nenormali, kaip jos sakė.

Ji vėl palindo po dar šiltu apklotu. Nuovargis užmerkė akis ir likusias nakties valandas ji jau nebesapnavo negerų sapnų. Ji nesapnavo jokių sapnų – bent jau tokių, kuriuos galėtų prisiminti kitą dieną.

Snieguolė vėl pabudo, kai sutvisko saulė. Buvo jau po dešimtos. Jautėsi savotiškai pailsėjusi, žvali. Turbūt kas rytą turėtų jaustis šitaip, ne taip, kaip daug sykių iš mirusiųjų prikeltas zombis. Ji nemėgo praleidinėti pamokų, bet pamanė, kad šiandien į mokyklą verčiau neiti. Dar nebuvo pasiilgusi Tūko patenkinto veido.

Gulėdama ant čiužinio Snieguolė parąžė kojas ir rankas. Ką ji šiandien veiks? Gal nueis į sporto klubą? Teta Kaisa per šv. Kalėdas padovanojo jai klubo abonementą. Kartais Snieguolė jausdavosi nejaukiai tarp žvalių gimnastikuojančių mergaičių, bet buvo smagu paprakaituoti, ji norėjo sustiprėti.

Tūkui pavyko ją sučiupti ir kuriam laikui įgyti pranašumą. Jeigu ji nebūtų suabejojusi savo jėgomis, būtų lengvai išsilaisvinusi ir savo ruožtu nubruožusi Tūkui skruostą į šaltą akmeninę sieną.

Nekaupk jėgų kerštui. Kaupk jėgas tam, kad ištrūktum iš aplinkybių, kurstančių kerštą. Skamba kilniai. O iš tiesų reiškia tik tai, kad Snieguolė daugiau nebenori pralaimėti.

Ji nenorėjo prisiminti to, kas nutiko vakar. Norėjo galvoti tik apie šią dieną. Apie dieną sau.

Mama su teta kartais paplepėdavo apie tai, kad moterys turėtų kokią dieną pasilepinti. Lepinimąsi jos suprato kaip pirkinį, šokolado, putų vonių, moteriškų

žurnalų ir nagų lakavimo sinonimą.
Snieguolę net supurtė. Jai tokia diena
būtų ne lepinimosi, o varginančio
apsimetinėjimo diena.

Ji pati lepintuši komiksais,
saldymedžio saldainiais, sportu iki
prakaito, kariu pagardintu daržovių
troškiniu, o svarbiausia – vienatve. Mama
visada stebėjosi tuo, kad Snieguolei labai
gera vienumoj. Nejau jai niekada nebūna
nuobodu? Snieguolė nenorėdavo sakyti,
kad nuobodulį jai greičiau sukelia
draugija ir tuščios kalbos. Jau verčiau
vienuka nei prasta draugija. Būdama
viena, Snieguolė jausdavosi savimi.
Laisva. Niekas nieko iš jos nereikalavo.
Niekas jos nekalbino, kai norėjo tylėti.

Niekas jos nelietė, kai nenorėjo būti liečiama.

Snieguolei patiko vaikščioti po dailės parodas. Skirdavo joms po kelias valandas: įsikraudavo į telefoną užtektinai muzikos – dažniausiai grupės „Massive Attack“ – ir eidavo visai nestudijavus nei menininko kūrybos, nei parodos temos. Sumokėjusi už bilietą ji, nudelbusi akis, įeidavo į pirmą parodos salę, įsijungdavo muziką ir klausydavo per ausines, užmerkusi akis. Ištuštindavo galvą nuo minčių ir užpildydavo muzika. Susikaupusi kvėpuodavo ramiai, tolygiai, kad pulsas nukristų iki ramybės būsenos lygio. Kai ją supanti kasdiena pradingdavo, atmerkdamo akis ir

įsiskverbavo žvilgsniu į pirmąjį paveikslą.

Dailės parodoje Snieguolė prarasdavo laiko pojūtį. Vaizdai, spalvos, nuotaika, judesys, atspindėtas drobėje, popieriuje ar nuotraukoje, erdvės efektai, gruoblėti paviršiai ir tekstūra traukte įtraukdavo į pasaulį, mažai pažįstamą ir suprantamą, bet jos vienos. Tai būdavo jos vienos ežeras ir miškas, jos sielos peizažas. Dailė šnekėjo kalba, kuri susiliedavo su muzika ir nutiesdavo takelius, vedančius į tamsą ar šviesą. Paveikslo tema retai kada rūpėdavo. Nebuvo svarbu, kas pavaizduota paveiksle, ar išvis kas nors pavaizduota. Tik nuotaika buvo svarbi.

Retai kada iš parodos Snieguolė išeidavo ničnieko nepatyrusi. Vis dėlto kartais taip nutikdavo, bet paprastai dėl kokio pašalinio veiksnio – alkio, nuovargio ar streso. Arba triukšmingų parodos lankytojų, nuo kurių balsų nepajėgdavo atsiriboti muzika. Kai kuriose parodose ji jausdavosi kaip sukuriuose, iš jų išeidavo gaudydama kvapą, linkstančiomis kojomis. Po kitų dar ilgai jausdavo šilumą. Kai kurios parodos galvoj skambėdavo kaip muzika. Spalvos pasilikdavo akių tinklainėje ir užliedavo sapnus neregėtais atspalviais. Iš parodos ji išeidavo kitokia, nei atėjo.

Bet šios dienos Snieguolė dailei skirti nenorėjo, nes buvo apžiūrėjusi ir

Tamperės Meno, ir Saros Hilden muziejų, ir Parodų salės kilnojamasias parodas. Paprastai jas aplankydavo pradžioje, bet ne pačiom pirmom savaitėm. Eidavo tada, kai didžiausi aistruoliai būdavo apžiūrėję, o vėlyvieji lankytojai dar nematę.

Saulė žibino ant lango šerkšno gėles. Snieguolė pasvarstė, ar nevertėtų prieš pusryčius kiek pabėgioti. Pasižiūrėjo į termometrą, jis rodė 25 laipsnius šalčio. Ne, dėkui. Jeigu uždustų, pernelyg nukamuotų plaučius.

Staiga sučirškė mobilusis. Snieguolė pakėlė jį. Numeris buvo nežinomas.

Neatsiliepk, jei numeris nežinomas. Niekuomet. Kažkada ji laikėsi šio

principo, bet liovėsi. Dabar turėjo išdrįsti
atsiliepti, nes gyveno viena ir pati tvarkė
savo reikalus.

– Snieguolė Anderson, – oficialiai
tarė.

– Labas, čia Elisa.

Elisa? Ko jai skambina Elisa?

– Tūkas sakė, kad tu žinai, – greit
pridūrė ta.

Snieguolė atsiduso. Nejau ji turės
įtikinėti ir Elisą, kad savo noru niekam to
nepasakos?

– Nesugalvojau, kam dar
paskambinti. Vaikiniai nenori apie tai
kalbėti. Aš visai sugniužusi. Turi ateiti
pas mane. Aš viena neištversiu. Aš bijau.
Padėk man.

Elisa kalbėjo aukštu, nerimo kupinu balsu. Ji tikrai buvo išsigandusi.

– Aš ne... – prakalbo Snieguolė, bet daugiau nespėjo pasakyti, nes Elisa pravirko.

Snieguolė žvelgė į šerkšno žiedynus. O gal imti ir paspausti raudoną mygtuką? Ir išjungti telefoną? Nesikišk. Nesivelk. Žiūrėk tik savo reikalų. Kodėl dabar taip sunku laikytis šio sprendimo? Gal dėl to, kad Elisa verkia? O gal dėl to, kad dar niekas iki šiol štai taip tiesiai nebuvo prašęs jos pagalbos?

– Gerai, ateisiu, – išgirdo ji save atsakant.

Štai kas išėjo iš dienos sau.

Elisa gyveno Piūnikio rajone,
Palomekio gatvėje. Tai buvo brangiausias
Tamperės rajonas. Priėjusi prie namo
vartų Snieguolė su savo nunešiotu
žieminiu paltu pasijuto lyg pakliuvus ten,
kur jai nederėtų būti. Didelį kiemą nuo
gatvės skyrė akmeninė tvora. Kitoje
pusėje baltavo Piūnikirinė su bėgimo
takais. Namas atrodė stulbinamai
didelis, šviesus, prašmatnus. Snieguolė
visada manė, kad tokiuose namuose
gyvena mažų mažiausiai po dvi šeimas,
bet bent jau šitame tikrų tikriausiai buvo
įsikūrusi viena. Tiesa, niekur nebuvo
matyti lentelių su pavardėmis. Šių namų
gyventojai nenorėjo, kad pašto dėžutės ar
durų lentelės išduotų čia gyvenančiųjų

vardus.

Telefono žinutėje Snieguolė pasitikrino adresą. Taip, teisingas. Ant akmeninių vartų stulpų tupėjo bronziniai liūtai. Abu letenomis prilaikė po bronzinį kamuolį. Šį namą saugome mes.

Snieguolė paspaudė skambučio mygtuką. Po minutėlės durys atsidarė ir laiptais greitai nulipo Elisa, apsivilkusi kažkokį šliaužtinukus primenantį rožinį apdarą. Snieguolė vilkėjo senais, nudryžusiais drabužiais iš blusturgio, bet nebuvo panaši į ligonę, pabėgusią iš psichiatrinės. Elisa atidarė vartelius ir šoko ant kaklo, Snieguolei nespėjus pasitraukti.

– Puiku, kad atėjai! Aš svarsčiau, kaip tu reaguosi. Juk mes mažai pažįstamos, – prapliupo Elisa.

Padvelkė rožiniais – ir brangiais – kvepalais. Pati Snieguolė nesikvepino jokiais, bet buvo išlavinusi uoslę ir gebėjo atpažinti kvepalus. Šioje srityje buvo pažengusi kaip reikiant. Kažkada iš tolo atpažindavo žmogų vien iš kvepalų ir laimėdavo porą lemtingų sekundžių nuo jo pasprukti.

– Jean Patou *Joy*, – pasakė ji, vaduodamasi iš Elisos glėbio.

Svetimų žmonių glėbesčiavimosi kultūra Snieguolei priminė neįveikiamą gripą, kuriam reikia skubinau atrasti vaistų.

Elisa nustebusi žiūrėjo į Snieguolę.

– Nė nepagalvojau, kad tu pažįsti kvepalus. Gavau per Kalėdas dovanų nuo tėčio. Sako, tai brangiausi pasaulyje kvepalai.

– Tikrai.

Snieguolė neturėjo nė menkiausio noro klimpti į tuščias šnekas apie kvepalus ir kalėdines dovanas. Elisa gali užmiršti visokius *smalltalk*. Ji atėjo dėl to, kad Elisa panikavo ir verkė. Jeigu Elisai ji reikalinga tiek, kiek kambarinis šunytis, iškart apsisuka ir grįžta namo. Į sporto klubą dar tikrai suspės.

Elisa strikčiojo kaip prisuktas rožinis kiškėlis. Atrodė, ne iškart suvokė, koks smarkus šaltis suėmė jas į gniaužtą.

– Eime į vidų, – pakvietė ji.

Snieguolė tik linktelėjo galvą.

Iš vidaus namas atrodė dar didesnis nei iš išorės. Aukštos lubos, švieslangiai, balsvos spalvos, baldai, už kuriuos paklota tikrai daugiau, nei Snieguolė sumoka nuomos per metus, speiguotos dienos šviesa, plūste plūstanti grindimis, baldais, bet nė dulkelės nenušviečianti. Valytoja, kurią Elisa minėjo kavinėje, už dvigubą atlyginimą darbą atliko puikiai.

– Apačioje įrengta sauna su baseinu, – Elisai atrodė, kad privalo tai pasakyti, kai Snieguolė nusiavė kerzus, nusivilko palatą ir ant kepurių lentynos užmetė pirštines, šaliką bei kepurėlę.

– Ne plaukioti čia atėjau, – trumpai atsakė ši.

Elisa suglumo.

– Aišku, ne. Atsiprašau. Gal ko nors norėtum? Kapučino, mokačino, latės?

– Paprasčiausios kavos. Juodos.

– Gerai. Atnešiu. Gali palaukti viršuje, mano kambaryje, – pasiūlė Elisa.

Snieguolė kopė laiptais aukštyn.

Laiptų aikštelėje kabėjo veidrodis, iš kurio pasižiūrėjo ne savo vietoje atsiradusi mergina. Kokį velnią ji čia veikia? Ji padarė klaidą čia ateidama.

Prieš savo valią klimps vis giliau į košę, kuri kas akimirką darėsi vis bjauresnė.

Elisos kambarys atrodė lyg po rožinių ir juodų dažų bombos sproginimo. Čia

viskas buvo tų dviejų spalvų: kilimas ir sienos, užuolaidos ir nešiojamasis kompiuteris. Užtrukęs princesės laikotarpis, persmelktas gatvinio roko dvasios? Kambarys du kartus didesnis už Snieguolės butą. Vienos durys atsiveria į nedidelį balkonėlį.

Elisa, atrodo, turėjo neįtikėtiną galybę visokiausių papuošalų ir makiažo priemonių. Viena lentyna buvo pilna siaubo filmų ir romantinių komedijų. Snieguolė žvilgsniu ieškojo kokio nors įtrūkio. Kiekvienuose namuose galima rasti įtrūkį – tai, kas nederą prie vaizdo ir paneigia išankstinę nuomonę.

Apatinėje knygų lentynoje stovėjo garbinga eilė astronomijos knygų. Jos

atrodė sugrūstos, lyg slepiant nuo svetimų akių, bet lentynoje knygų stovėjo tiek daug, kad jos nebuvo gautos vieną kitą kartą kaip netikus dovana ar atsitiktinai. Snieguolė staiga prisiminė, kad Elisa mokėsi sustiprintos matematikos ir fizikos.

Kitu įtrūkiu galėjai pavadinti didžiulį siūlų kamuolį su virbalais. Nuo jų iš tiesų tįso kažkoks mezginys. Vadinasi, Elisai nepatiko rengtis vien pirktiniais drabužiais.

Įdomu. Kitaip tariant, būtų buvę įdomu, jeigu Snieguolė būtų labai norėjusi susipažinti su Elisa. Bet ji tik užfiksavo pastebėtus įtrūkius ir įsirašė atmintin.

– *Black coffee!* – įžengusi pro duris, pranešė Elisa ir padavė Snieguolei puodelį kavos.

Jis buvo juodas. Elisos puodelis švytėjo rausvumu. Tai pastebėjus, Snieguolę suėmė juokas. Jau galima būtų baigti sociologinį tyrimą.

– Kam mane pasikvieteit? – paklausė ji.

Elisa atsisėdo ant lovos ir atsiduso.

– Aš labai bijau ir nežinau, ką daryti.

– Ką tu prisimeni iš tos nakties, kai vyko vakarėlis?

– Mažai ką. Kitaip tariant, prisimenu visokiausius dalykus, bet negaliu jų susieti tarpusavyje.

– Papasakok iš pradžių ir kuo smulkiau, ką prisimeni, ir apie tai, kaip

pinigai atsidūrė pas jus, – pasiūlė Snieguolė. – Tada pagalvosime, ko imtis.

Snieguolei nepatiko pamokomas jos pačios tonas, bet su Elisa dabar reikėjo kalbėti kaip su vaiku. Merginai drebėjo rankos, nors stipriai spaudė jomis puodelį.

Elisa pradėjo pasakoti pamaži, nenuosekliai ir nuklysdama į šalikeles, kad, sužinojusi, jog sekmadienį tėvų nebus namie, nusprendė surengti vakarėlį. Mama jau šeštadienį išvažiavo į darbo kelionę savaitei, o tėtis dirbo per naktį. Elisa tarškėjo apie tai, kaip svarstė, ką pasikviesti, ką per vakarėlį visi gers ir valgys. Arčiau reikalo, mintyse paragino Snieguolė. Prašydama, kad Elisa

papasakotų smulkmenas, ji ne tai turėjo galvoje. Apkalboms Elisa turėtų susirasti kitą klausytoją.

– Norėjau, kad vakarėlis būtų kiek labiau pašėlęs. Todėl paprašiau Kaspero, kad suveiktų mums su Tūku sagų. Kartais visi trys jų įsimesdavom. Sagos geriau nei degtinė. Kai persigeriu, pradedu vemti.

Snieguolę juokino suniuręs Elisos veidas. O kas nevemia persigėręs degtinės? Ar tai ne viena svarbiausių alkoholio savybių?

– Iš kur Kasperas jų gauna? – paklausė Snieguolė.

– Nežinau. Ir nenoriu žinoti. Jis trinasi neaiškiose kompanijose, verčiau nuo jų laikytis atokiau.

Netikėtai – dorybingas tonas. Atrodo, Elisa prisiminė, kad jos tėvas, šiaip ar taip, policininkas.

– Kiti irgi kvaišinosi?

– Kiek žinau, ne. Kasperas atsargus, ne visiems parduoda. Bijo įkliūti.

Aišku, bijo. Snieguolė galėjo pasakyti, kad bent jau kvėpalų mafija puikiai žino, jog kai kas per vakarėlį linksminosi ne alkoholiu.

– Daug kas išėjo namo po vidurnakčio. Žinai, geriečiai nenori kitą dieną pamokose sėdėti pagiringi, – nusijuokė Elisa.

Snieguolės juokas neėmė. Elisa irgi surimtėjo.

– Okei, dabar manau, kad ir aš turėjau taip protingai pasielgti. Tie, kurie pasiliko, prisigėrė per daug. Man buvo gerokai pavažiavęs stogas. Daug ką prisimenu kaip per miglą. Kai kurie, matyt, padaugino ir privėmė visus kampus. kažkas sudaužė krištolinę vazą ir susipjaustė šukėmis rankas. Kilo chaosas. Atrodo, aš paprašiau Tūko išmesti porą nusitašiusių mulkių lauk.

Elisa pastatė kavos puodelį ant rašomojo stalo. Ir ėmė gnaibyti apynagių odeles. Ryškiai rožinis lakas prie nagų galiukų buvo nusilaupęs. Rankos mažumėlę drebėjo. Snieguolė tylėjo. Verčiau leisti Elisai pasakoti be įvadinių, pagalbinių klausimų. Prisiminimai

tikresni, jei niekas jų nenukreipia numanoma kryptimi.

– Iki antros išėjo visi, išskyrus Tūką su Kasperu. Mes daugiausia buvom čia, mano kambaryje – šokom, kvailiojom. Jau nereikėjo vaidinti, kad gerėm tik degtinę. Paskui. Buvo gal trys.

Elisa staiga nutilo. Patylėjo. Suraukė antakius.

– Atrodo, aš išėjau į balkoną parūkyti, – tęsė ji. – Taip, taip ir buvo. Ir pamačiau kieme keistą polietileninį maišą. Jis ten gulėjo daugių daugiausia pusę valandos, nes aš kas pusvalandį išeidavau parūkyti. Šiaip aš nerūkau, bet per vakarėlius visada užaina noras.

Vėl dorybingas tonas, veidas
užsitraukia kažkokio vaidmens kauke.
Šiaip jau Snieguolę tas vaidmuo gal būtų
sužavėjęs, bet šiomis aplinkybėmis
baisiai erzino.

– Ką darei paskui? – nesusilaikė ji.

Elisa ėmė traukyti rožinių
šliaužtinukų užtrauktuką su auksine
širdele. Atitraukė per porą centimetrų ir
vėl užtraukė. Atitraukė ir vėl užtraukė.
Snieguolė gurkštelėjo kavos. Ta buvo
varganai skysta.

– Mane kažkodėl beprotiškai
sudomino tas polietileninis maišas. Jis
labai juokingai atrodė ant sniego.
Negaliu paaiškinti, kodėl. Matyt, buvo
stipriai pavažiavęs stogas. Palikau

vaikinus, nusileidau ir paėmiau tą maišą.
Parsinešiau į vestibulį, praskleidžiau.

Elisa vėl patylėjo.

– Iš karto nesupratau, kas tame maiše. Pamaniau, kažkokios šiukšlės. Paskui išėmiau vieną popierėlį ir supratau, kad tai banknotas. Jis buvo visas kruvinas. Tas maišas buvo pilnas kruvinų penkių šimtų eurų banknotų. Knisantis tame maiše rankos susitepė krauju. Skrandis verčiasi lauk, kai prisimenu. Bet tada mane tik juokas ėmė. Buvo beprotiškai linksma.

Elisa įsistebeilijo į rožinį kilimą ant juodų grindų. Veidas išdavė jausmų kaitą: pasibjaurėjimą keitė šleikštulys, gėdą – baimė.

– Visai negalvojau, kodėl tie pinigai kruvini. Pasikviečiau vaikus pasižiūrėti. Jie irgi pradėjo juoktis. Ir vis kartojo, kad mes pasiutiškai turtingi. Tada jų dar neskaičiavom, bet maiše buvo trisdešimt tūkstančių eurų. Mes tikrai nieko negalvojom. Tik tai, kad tuos pinigus reikia išplauti.

Jie sumąstė, kad nė vieno namuose pinigų plauti negali, nes juos reikės slapta išdžiovinti. Paskui Tūkas prisiminė mokyklos tamsųjį kambarėlį, mat buvo išėjęs fotografijos kursą. Ir kažkada buvo pasidaręs savo tėvo rakto kopiją. Ir signalizacijos kodą žinojo.

– Mums ta idėja atrodė puikiausia pasaulyje, – paaiškino Elisa ir

maldaujamai pažvelgė į Snieguolę. – Ar tu supranti?

Ne, pagalvojo Snieguolė, bet balsu to neištarė.

– O rytą Tūkas nusprendė, kad banknotus reikia skubiai pasiimti, – užtat pasakė ji.

– Dėl manęs jie galėjo ten kabėti. Aš nenorėjau jų daugiau liesti. Negaliu negalvoti, kieno tas kraujas. Kokio nors žmogaus? Ir kodėl tas maišas gulėjo mūsų kieme? Kas jį ten atnešė? Po velnių, aš daugiau niekada nesinarkašinsiu. Jei tada nebūčiau apsinešusi, gal būčiau mačiusi, kas tą maišą atnešė.

Elisa atsistojo, ėmė nervingai vaikštinėti pirmyn atgal.

Ir Snieguolė atsistojo. Priėjo prie balkono durų, atidarė. Šaltis pulte puolė, bet ji nepaisė. Išėjo į balkoną, pasižiūrėjo žemyn.

– Ar vartai apačioje tą naktį buvo užrakinti? – paklausė.

– Taip, – atsakė Elisa. – Patikrinau dar antrą valandą.

Snieguolė žvilgsniu pamatavo atstumą nuo kelio iki kiemo. Stipriai užsimojus galima nuo kelio maišą permesti per akmeninę tvorą.

– Ar gatvėje įrengtos kameros?

Elisa papurtė galvą.

– Tik prie vartų ir prie durų, gatvėje nėra.

Snieguolė maštė. Leido šalčiui grybštelėt pirštus. Šaltyje mintys guvesnės.

Naktį kažkas įmetė į kiemą maišą kruvinų banknotų. Pinigai reiškė atlygį. Kraujas – įspėjimą. Tai grasinimas ar padėka? Ir kam? Ar nesuklysta maišą įmetant į šitą kiemą?

Žiūrint iš gatvės, dešinėje pusėje stovėjo visai kitoks namas, jo kiemas buvo arčiau gatvės. Ties Elisos tėvų namu, kuris stovėjo mažumėlę giliau, kampe gatvė darė lankstą.

– Kas gyvena tame name? – paklausė Snieguolė, mostelėdama į namą dešinėje.

– Dvi šeimos, turi vaikų. Abi moterys kažkokios teisininkės. Vienos vyras dailininkas, kitos – kažkoks pareigūnas. Mažiai dar nelanko mokyklos.

Snieguolė žvilgsniu matavo namą ir jo kiemą. Mažai tikėtina, kad kas nors jį sumaišė su Elisos tėvų namu. Užtat namas iš kairės, nors tikrai naujesnis, didumu, išvaizda ir šviesumu buvo panašus į Elisos tėvų. Net kiemą supanti tvora buvo panašiai pastatyta ir kiemai vienodai nuo gatvės nutolę. Juos tikrai buvo galima supainioti.

– O šiame?

Elisa, išėjusi į balkoną, drebėjo šalia.

– Toks keistuolis. Gal

keturiasdešimties, bet vaidina jaunesnį.

Ten kažkoks „saulėlydis“. Jis nešioja ilgus odinius paltus ir turbūt laiko save vampyrų kunigaikščiu. O iš tikrųjų atrodo suvargęs ir apgailėtinas. Neįsivaizduoju, ką jis dirba. Aišku, kažką dirba, nes kas rytą išeina ir vakare grįžta. Vienas gyvena tame didžiuliame name, ir aš dar niekad nemačiau pas jį ką nors užeinant. Kai susitinkam gatvėj, jis net nesisveikina.

Snieguolė žiūrėjo į Elisą, kurios akys plačiai išsiplėtė.

– Tie pinigai tikrai skirti jam! Tik atsidūrė kitame kieme. Jis tikrai panašus į tokį, kurie užsiima neaiškiais dalykais ar aukojimais.

Elisa beveik nudžiugo.

– Tai viena iš galimybių, – pasakė Snieguolė, – bet ne vienintelė.

Jeigu pinigai buvo įmesti į tą kiemą, jie skirti Elisai, jos tėčiui arba mamai.

Snieguolė pasižiūrėjo į Elisą, kuriai pradėjo barškėti dantys. Ji buvo panaši į šaltyje sustirusį minkštą žaisliuką, išbarsčiusį beveik visą kamšalą. Buvo sunku įsivaizduoti, kad ji įsivėlusi į koki nors nešvarų reikalą, už kurį gavo 30 000 eurų atlygį. Nors ką gali žinoti. Snieguolė manė gebanti geriau nei visi atpažinti melagį. Elisa nebuvo panaši į melagę. Bent jau tokią gudrią, kad galėtų ją apgauti. Snieguolė buvo patyrusi tiek melo, kad vidutinišką melagį atpažindavo

iš balso tono ir pasikeitusios veido išraiškos.

– Kad ir kaip ten buvo, bijau, kad kam nors tų pinigų prisireiks. Ir labai greitai, – sušnibždėjo Elisa.

Snieguolė negalėjo pasakyti nieko paguodžiamo.

Ji manė tą patį.

8

Vyvas Tamas drebėjo kaip epušė. Jam dar niekad nebuvo taip šalta. Mėgino sušilti šokinėdamas, bet šaltyje sustingę kojų raumenys nepasidavė.

Jis stovėjo savo sargybos vietoje prie Piūnikio bėgimo tako tik valandą ir jau dabar manė, kad ilgiau nebeištempis. Jis vilkėjo storą pūkinę striukę, po ja buvo pasirengęs šiltą vilnonį megztinį, ant ausų užsitraukęs tinsulato kepurėlę, bet šaltis rasdavo kelią pro kelis drabužių

sluoksnius. Žvarba puldinėjo pro mažiausius plyšelius, adatos skylutės didumo, ir negailestingai kandžiojo kūną, kuris iš visų jėgų stengėsi palaikyti gyvybei būtiną temperatūrą. Vyvas Tamas nusprendė paskambinti.

Sustingę pirštai negrabiai baksnojo taip pat sustingusius mobiliojo mygtukus. Net į galvą nešovė nusimauti kailiu pamuštų odinių pirštinių. Vyvas Tamas užtruko penkias minutes, kol galų gale adresų sąrašė surado reikiamą vardą ir paspaudė mygtuką su žaliu rageliu.

– Na? – atsiliepė lūkesčio kupinas balsas.

– Nė ženkle. Ilgiau stovėti negaliu. Pastipsiu iš šalčio.

– Turi galėti, – burbtelejo Borisas Sokolovas ir išjungė telefoną.

Vyvas Tamas minutėlę žiūrėjo į telefoną sukandęs dantis. Borisas Sokolovas su Linartu Kasku sėdi furgone Palomekio kelyje. Gera ten sėdint įsakinėti.

O jeigu mergina šiandien išvis neišeis iš namų? Bent jau greitai neišeis? Jie visi trys žinojo, kad kelias valandas tykoti negalės. Gali sukelti įtarimų, kas nors pastebės furgoną. Supras, kad čia niekam nereikia taisyti šildymo, vandentiekio ir ventiliacijos vamzdžių. Automobilio numeris ir užklijų keitimas ryja pinigus ir pirmučiausia laiką, tad nė

vienas jų nenorėtų tokio žygio pakartot dar kartą.

Po velnių, po velnių. Jie buvo tikri, kad užteks parodyti kraują. Bet šito suomio nervai šaltesni. Jis mėgina lošti iš didesnių sumų, nei gali. O iš tiesų visai negali. Kaip ir jie. Net ir Borisas Sokolovas, nors mėgsta vaidinti didelį tūzą. Bet jis lygiai taip pat laikomas už pavadžio kaip visi. Antkaklis lieka antkaklis, nors ir deimantais nusagstytas.

Gal suomis taip baisiai neėmė į galvą, kaip jie manė. Gal vaidino. Mergaitės pagrobimas turėtų prasklaidyti jo galiūniškas fantazijas.

Snieguolė stebeilijo į priešais padėtą lėkštę makaronų – lyg pilkos, lyg smėlio spalvos. Elisa nemelavo sakydama, kad nemoka ruošti valgio. Šaldiklyje neva buvo visokių mamos pagamintų patiekalų, bet juos šildyti „taip sunku“, kad Elisa verčiau išsiverdanti makaronų. Snieguolė paragavo sūraus viralo, kuriame plūduriavo glebios tešlos juostelės, ir nusprendė ištvirti. Tiesą sakant, tyliai, tolygiai murmantis pilvas nusprendė už ją.

Jai žarna žarną rijo. Rytas sutemo į popietę ir galvoje sukosi vičvienas klausimas – kada ji grįš namo. Kas kartą, ruošiantis išeiti, Elisa sugalvodavo kokią

dingstį, kad ji dar pabūtų. Mergina tikrai bijojo likti viena.

Kalba nesirišo. Jos aptarė viską, su kuo galėjo būti susiję pinigai. Apsvarstė, ar jie nebuvo skirti vyrui odiniu paltu iš gretimo namo. Elisa buvo tikra, kad jam.

– Mano mama ir tėtis nėra įsivėlę į jokių neįprastus reikalus. Jie sąžiningi ir dori.

Snieguolė neatmetė galimybes, kad pinigai skirti Elisos tėčiui arba mamai. Tad paklausė, ką Elisos mama dirba. Mergina atsakė, kad mama dirba kosmetikos firmoje ir priklauso grupei, atsakingai už tarptautinius reikalus. Nedidelė viršininkė, bet, pasak Elisos, uždirba pakankamai.

– Ji beveik pusę metų praleidžia darbinėse kelionėse, – žvelgdama pro langą, tarė Elisa.

Snieguolė matė jos veide ir susierzinimą, ir liūdesį sykiu.

– Laimei, tėtukas beveik visada namuose, – šypsodama tęsė Elisa. – Tik šį savaitgalį, aišku, nebuvo.

Ir tėtukas, vadinasi, policininkas.

– Kokiame skyriuje jis dirba? – pasitikslino Snieguolė.

Elisa sumišusi nuleido akis.

– Narkotikų kontrolės, – atsakė.

Šiaučius be batų ir taip toliau.

Snieguolė būtų nusijuokusi, bet ją labai erzino Elisos kvailumas. Narkotikų kontrolės skyriaus policininko dukra

žaidžia su kvaišalais. Atrodė, kad Elisa neturi poreikio rizikuoti. Snieguolė nepratarė nė žodžio, bet Elisa jos tylėjimą suprato visiškai teisingai.

– Aš visai atsitiktinai, dėl linksmumo, – ėmė teisintis ji. – Aš tikrai ne narkomanė. Puikiai jaučiu ribas. Be to, jau sakiau, kad daugiau kaip gyva nieko nevirtosiu. Tapsiu tikra absoliutiste.

– Galėtum paklausti savo tėčio, kiek tokių vartojusių „atsitiktinai, dėl linksmumo“ šiame mieste susigriovė sau gyvenimus. Bet aš čia atėjau ne šviečiamojo darbo dirbti, o išsiaiškinti, kas tai per pinigai.

– Vis dėlto aš negaliu apie juos sakyti tėtukui, – o gal jis užsiima kokiais

neaiškiais darbeliais, – dešimtą kartą
atsiduso Elisa. – Aš, be abejo, tuo netikiu.
Bet jeigu? Tokiu atveju negalėčiau juo
pasitikėti. Juk jis man viską meluotų. Ir
kitam policininkui papasakoti negaliu,
nes jis, šiaip ar taip, mano tėtukas. Net
jei jis į ką nors įsivėlęs, aš jo neišduosiu.
Juk tai gali būti susiję su kokia nors
priedangos operacija. Oi, man galva
plyšta!

– Kelintą valandą jis šiandien grįš
namo? – paklausė Snieguolė.

– Už poros valandų.

– Ar jis vakar elgėsi įprastai?

– Man atrodo, įprastai. Antra vertus,
aš taip stengiausi nusišnepti tai, kad čia
vyko vakarėlis, ir tai, kad tolimiausiame

drabužių spintos kampe laikau dramblio didumo paslaptį, jog turbūt nieko nebūčiau pastebėjusi net tuo atveju, jei būtų šokęs letkį su Peliuko Mikio kauke.

– Stebėk jį. Pasikalbėk su juo. Nieko tiesiai neklausk, bet pažiūrėk – gal ką nors išduos jo veidas, judesiai. Žmonės daug ką atskleidžia nekalbėdami balsu, – patarinėjo Snieguolė. – Ir savo kaimyną stebėk. Jeigu pinigai buvo skirti jam, tikrai pradės elgtis neįprastai, nes pinigų negavo.

Elisa pasižiūrėjo į ją, atsistojo, priėjo.

– Dėkui, – pasakė ir greitai apkabino.

Snieguolės nuostabai, šįkart

apkabinimas nebuvo toks nemalonus.

Elisa vėl atsisėdo prie stalo ir toliau valgė

makaronus. Siurbė juos įtraukusi skruostus, šliurpė viralą. Staiga pavirto mažu vaiku.

– Aš pasikalbėsiu su tėtuku.

Pašnipinėsiu kaimyną. Gal atrasiu kokį logišką paaiškinimą. Tada pamąstysiu, ką su tais pinigais daryti. Tūkas ir Kasperas nenorės atsisakyti savo dalies, bet aš priversiu, jei norėsiu, – pasakė Elisa ir nusišypsojo.

Jos pasitikėjimas savim kėlė šiokį tokį graudulį.

– Ar tau dar baisu? – paklausė Snieguolė.

– Jau nelabai.

– Puiku. Galiu eiti namo.

Elisa mėgino nutaisyti nusivylusio šunelio veidą, bet Snieguolė nenusileido. Šiandien šito mergaičių draugystės žaidimo gana. Ji jau atliko savo darbą.

Snieguolė apsivilko paltą, stipriai užsiraišiojo batų raištelius, glaudžiai apsivyniojo apie kaklą šaliką. Pasisiekė pirštines nuo skrybėlių lentynos, paskui pagrabinėjo toliau nusimetusios kepurėlės. Turėjo pasistiebti, kad sugriebtų ją už kampo. Stipriai trūktelėjo ir bemat išgirdo negerą garsą.

– Oi, ne! – nesusilaikė Elisa, Sniguolei tempiant nuo lentynos prairusią kepurėlę. – Ten guli dar nepritaisyta kabykla. Aš irgi susiplėšiau porą kepurių.

– Na, kaip nors apsimuturiuosiu šaliku, – pasakė Snieguolė.

– Ne, imk mano kepurę. Aš turiu užtektinai, – pasakė Elisa, maudama Snieguolei ant galvos raudoną vilnonę kepurėlę. – Aš susiūsiu taviškę arba numegsiu naują.

– Gerai. Dėkui.

Snieguolė dar kiek pastoviniavo prieškambaryje. Jautė turinti dar kaip nors padrąsinti Elisą.

– Laikykis, – galų gale pasakė, nes daugiau nieko nesugalvojo.

Ji nemokėjo vaidinti empatiškos draugės.

– Ta-aip, – atsakė Elisa. – Jeigu nori, gali išeiti pro galines duris. Laiptai nuo

gatvės pusės baisiai apledėję.

Ji prikando lūpą, lyg norėdama dar kažką pridurti, bet nutylėjo. Snieguolė jos neklausė, kas bus toliau. Ją apėmė nemalonūs jausmas, kad Elisos namuose lankosi ne paskutinį kartą.

Padarė klaidą čia ateidama.

9

Borisas Sokolovas atsiliepė po pirmųjų „Gyvenk du kartus“ melodijos garsų.

– Na?

– Išėjo pro galines namo duris.

Pasuko nuokalnės link, – pasakė Vyvas Tamas.

Borisas Sokolovas greitai linktelėjo galvą šalia sėdinčiam estui ir tas užvedė variklį.

– Ar tikrai ta? – dar pasitikslino

Borisas.

– Taip. Su ta pačia raudona kepure, – atsakė Vyvas Tamas.

– Kai ganėtinai priartėsi, čiupk ją. Nesusimauk. Turime tai padaryti iš karto, – paliepė Borisas ir išjungė mobilųjį.

Jis pasitrynė sustirusias rankas. Jie turi įtraukt merginą iš automobilio galo akimirksniu. Kad niekas nepamatytų. Ir kuo mažiau mergina pastebės, tuo bus geriau. Didelės jėgos naudoti negalima. Sužeisti nevalia. Bet viena kita mėlynė nepakenks. Šiaip ar taip, mergina turi suprasti, kad jie nejuokauja.

Taip ir yra. Tik mergina truputį kitaip viską supras.

Pačiupe merginą, nusiųs telefonu jos tėveliui filmuką. Būtų keista, jeigu tai jo

neatvestų į protą. Jis tikriausiai iš karto pasigailės, kad brukosi žaisti su didesniais berniukais. Ir pažadės ateityje elgtis deramai. Sutiks neimti kito atlyginimo. Prisieks padaryti viską, ko tik jie paprašys.

Tiek užteks.

Tada jie paleis merginą ir važiuos pasikeisti užklijų ir mašinos numerio. Per didelė investicija dėl tokio pagąsdinimo, bet atsipirks. Borisas Sokolovas buvo gavęs iš aukščiau nurodymų su pažadu kompensuoti, kaip pridera, visas išlaidas ir priemokas. Įtakingo žmogaus jie prarasti negali. Bet pirmučiausia šis negali prarasti jų.

Parbėgusi namo mergaitė, aišku, papasakos tėveliui, kad pikti dėdės buvo ją pagrobę. Tėvas dėsis nustebeš, priblokštas, klausinės smulkmenų ir pagrobėjų požymių, pažadės pranešti apie nusikaltimą policijai ir sučiupt tuos niekšus.

Ne, jai pačiai nereikės eiti į nuovadą rašyti pareiškimo. Užteks tėvelio pasakymo. Tėvelis žino, kaip traumuoja tokie išgyvenimai, ir nekankins mergaitės papildomom nepažįstamų pareigūnų apklausom.

Borisą ėmė juokas pagalvojus apie tai, kaip Veisenenas tramdys įniršį. Ir apie tai, kad jis niekam negalės papasakoti apie tą įvykį.

Bet kaip pasiklosi, taip išsimiegosi.

Snieguolė nusprendė grįžti namo lanku pro Piūnikio ozą. Norėjo, kad išdūktų Elisos kvepalai ir galvos skausmas nuo galybės klausimų. Raudona kepurėlė, rodės, išmarinuota jos kvepaluose, ir dėl to Snieguolė jautėsi dar blogiau. Bet jeigu būtų išėjusi vienplaukė, tikrai akimirksniu būtų nušalusi ausis.

Ji prisiminė, kaip prieš pusantrų metų, ką tik persikėlusį į Tampere, pirmą kartą bėgiojo po Piūnikio ozą. Apsvaigusi nuo laisvės lėkė, kiek kojos nešė, visą ilgą, sunkų kelią į Apžvalgos bokšto kalną. Kai pasiekė viršūnę, drebėjo kojos, šviežių spurgų kvapas kvietė sustoti,

valandėlę prisėsti ir sukrimsti cukrum
byrantį gardėsį su juoda kava. Bet
Snieguolė pasileido į pakalnę nuo
Apžvalgos bokšto, bėgimo bateliams
lengvai minant taku. Nuovargio drebulys
buvo atlėgęs, kojas pamažu vėl perėmė
bėgimo džiaugsmas.

Takas ją nuvedė dar aukščiau ir iš
kairės staiga atsivėrė neįtikėtinas
Piuhejervio ežero vaizdas. Toli, apačioje,
už senų, raudonų plytų Piūnikio trikotažo
fabriko pastatų žvilgėjo rugpjūčio saulės
glostomas ežeras. Išsukusią iš bėgimo
tako į šoną ir atsistojusią ant uolos
pasižvalgyti Snieguolę apsupo
išeinančios vasaros žaluma su savo
kvapais. Ji žvelgė į ežerą, Jalkasario

kyšulį, Hermelę priešingame krante ir suvokė jau seniai nebuvo tokia laiminga. Čia jos pačios gyvenimo pradžia. Čia jos laisvės pradžia.

Laimė ir laisvė dabar rodės kažin kur. Snieguolė stengėsi apie tai negalvoti. Bet mintys sukosi ratu. Nerasdamos sprendimo nei išeities.

Vieną sprendimą ji turėjo. Aiškiausią ir paprasčiausią. Viską papasakoti policijai. Negalvoti apie tai, kad Elisą užgrius nemalonumai. Arba jos šeimą. Tai ne jos problema. Bet Elisa ja pasitikėjo. Snieguolė suvokė, kad negalėtų jos nuvilti. Aklavietė.

Snieguolė kopė taku, vedančiu į Piūnikio Apžvalgos bokštą. Dangų

užtraukė debesys. Temo. Baltų apšerkšnijusių medžių šakos tiesėsi į visas puses. Miškinga atšlaitė buvo panaši į paveikslėlį iš pasakų knygos, bet šešėliuose, ko gera, tūno patys baugiausi pasakų padarai. Iš siaubo didėjantys vaiduokliai, kurie prisėlina iš nugaros ir nusitempia į sniegą, šaltą mirtį. Arba dar blogiau – paverčia žmogų gyvu ledo stulpu, negalinčiu nei pajudėti, nei kalbėti. Amžinai gyvu. Ir amžinai mirusiu.

Snieguolei iš burnos kilo garas. Mėgino su juo išpūsti ir visas mintis, kad galva ištuštėtų ir toje tuštumoje rastųsi naujų idėjų. Jau buvo beveik pavykę, kai

suprato, kad ją seka. Vėl. Nereikėjo net atsigręžti ir įsitikinti.

Vis dėlto grįžtelėjo. Vyras, kurisėjo iš paskos, buvo užsismaukęs ant kaktos vilnonę sportinę kepurę, šaliku prisidengęs burną ir nosį. Jam iš paskos Apžvalgos bokšto keliu slinko furgonas – riedėjo beveik greta.

Snieguolė nemastė. Ji puolė bėgti. Girdėjo, kad ir vyras pasileido tekinas. Furgonas ėmė važiuoti greičiau.

Šaltis draskė plaučius. Kerzai slydinėjo ant apledėjusio kelio. Žvilgtelėjusi atgal, Snieguolė spėjo pamatyti, kad furgone sėdi du vyrai. Jie irgi buvo užsidengę veidus taip, kad matėsi tik akys. Viena gauja.

Priešais kelyje nesimatė nė gyvos dvasios. Nė vienoj, nė kitoj kelio pusėj. Jeigu ji šauktų, niekas neišgirstų.

Snieguolė bėgo taip, kaip niekada gyvenime nebuvo bėgusi. Vyras atsiliko, bet furgonas akimirksniu atsidūrė greta. Durelės atsidarė ir vienas vyrų mėgino ją sugriebti. Snieguolė išgirdo drykstelint, kai su atšvaito žiogeliu išplyšo skiautė audinio. Ji metėsi į šoną, greitai apsisuko ir nuo kelio pasileido į mišką.

Ji šokinėjo per akmenis ir kauburius, vingiais narstė tarp medžių, nepaisė, kad veidą drasko šakos. Girdėjo, kaip furgonas sustojo. Girdėjo, kaip vyrai puolė vytis. Girdėjo riksmus, kurie jai atrodė rusiški. Ji žinojo, kad vyrai, kuriuos

sutrikdė jos netikėtas posūkis, netrukus susivoks. Ir suprato: jeigu vyrams pavyks ją apsupti – viskas baigta. Nuo persekiotojų ją skyrė vos kelios sekundės.

Reikėtų tuo tinkamai pasinaudoti.

Antros galimybės nebus.

Vyvas Tamas nusikeikė, kai koja vėl įsmuko į gilų sniegą. Atrodė, mergina bėgdama sugeba išsilenkti giliausių ir klampiausių pusnių. Laimei, pėdsakai ją išduoda, nors pati kokią akimirką dingsta iš akių.

– Čiupk ją! – atokiau šaukė Borisas Sokolovas.

Pats čiupk, storuli, panižo liežuvis Vyvui Tamui. Jis suskato bėgti greičiau.

Šiluma pamaži grįžo į raumenis, kurie kas žingsnis darėsi vis klusnesni. Jis sugaus tą kaliūkštę. Tu gali pabėgti, bet nepasislėpsi. Bėgant per sniegą ir tau jėgos išseks. Vyvas Tamas gal ir ne pats mikliausias, bet parako turi.

Tą akimirką mergina prapuolė. Pėdsakai iš tankumyno vedė į apšviestą bėgimo taką. Mergina, matyt, tikėjosi, kad pasirodys koks atsitiktinis bėgikas ir ją išgelbės. Tuščiai vylėsi. Per tokius šalčius protingi žmonės nebėgioja. Vyvas Tamas pasižiūrėjo į vieną, į kitą pusę.

Merginos nebuvo matyti. Velnių velniai.

Paskui ant bėgimo tako tolėliau pastebėjo kažką raudona. Jos kepurėlė.

Ji pametė kepuraitę, paliko ją kaip ženklą. Oi oi, mažoji Raudonkepure! Tokių aiškių ženklų dideliems, piktiems vilkams verčiau nemėtyk. Kaip tik tą minutę iš miško išbraškėjo Borisas Sokolovas su Linartu Kasku. Vyvas Tamas jau bėgo ten link, kur pamatė kepurėlę, ir pašaukė juos sekti paskui. Mergina negalėjo toli nubėgti.

Snieguolė, prisispaudusi prie kamieno, stebėjo iš medžio tris vyrus nešantis į kitą pusę. Išbėgusi į taką ji liuoktelėjo prie medžio, bemaž nepalikdama pėdsakų, ir įsiropštė ganėtinai aukštai. Tada atsivėdėjo ir metė kepurę ant bėgimo tako.

Suveikė. Bet persekiotojų ji ilgam nenuklaidins.

Ji šoko iš medžio nepaisydama skausmingo smūgio, pėdoms trinktelėjus į žemę. Ir pasileido bėgti. Šaltis plėšė ne tik plaučius, bet ir ausis. Kažin ar ji tai jautė.

Tolyn. Greičiau. Atgal į Apžvalgos bokšto kelią, kurio pakraštyje stovėjo furgonas. „Mekineno įmonė. Vamzdynų remontas“ – skelbė užrašas ant mašinos šono. Snieguolė galėjo lažintis, kad nė vienas tų trijų vyrų nebuvo pavarde Mekinenas. Ji įsiminė ir mašinos numerį, nors spėjo, kad tuščiai.

Širdis bumbsėjo ausyse.

Nuo Apžvalgos bokšto kelio – į Piunikio kelią. Ten jau matėsi automobilių ir žmonių. Rodės, nėra gražesnio daikto pasaulyje nei autobuso žiburiai. Snieguolė iš tolo ėmė moti ranka ir vairuotojas, pasigailėjęs per šaltį bėgančios merginos, sustojo neprivažiavęs stotelės. Snieguolė šniokštuodama įlipo į autobusą, sumokėjo už bilietą ir atsisėdo ant pirmutinės laisvos sėdynės.

Kojos drebėjo. Alsuojant peršėjo gerklę. Kai šiltas oras pasruvo į speigo iškamtuotus plaučius, pradėjo purtyti nevaldomo kosulio priepuoliai.

Priešais sėdinti močiutė žiūrėjo į ją užjaučiamai ir priekaištingai.

– Tokiu oru tikrai reikėtų nešioti kepurę, – patarė močiutė. – Antraip sušalsi ir numirsi.

Snieguolė lyg atsakydama sukosėjo. Jau pradėjo jaust ausis – gnaibė ir dilgčiojo. Užsiėmė jas delnais, perduodama kūno šilumą. Kas per velniava čia dabar dėjosi? Kodėl ją mėgino nusitempti į furgoną? Jeigu tie vyrai siekė ją išprieivartauti, keista, kad persekiojo šitaip maniakiškai. Jie kažkaip susiję su pinigais. Bet kam jiems reikėjo Snieguolės – pašalinės, kuri įkliuvo į tą košę tik per nelaimingą atsitiktinumą.

– Geriausia – vilnonė kepurėlė, – tęsė močiutė.

Vilnonė kepurėlė. Raudona vilnonė kepurėlė. Tą akimirką Snieguolė suprato, kad vyrai vaikėsi ne ją. Jie vaikėsi merginą su raudona vilnone kepurėle. O kas iš tiesų ją nešiojo? Taigi. Jiems reikėjo Elisos. Taip, dabar viskas atrodo protingiau. Deja, neliko abejonės, kad pinigai atsidūrė reikiamam kieme. Merginos, kuri buvo palaikyta Elisa, persekiojimas tai patvirtino.

Snieguolė pasvarstė, kas būtų nutikę, jeigu iš namo su raudona vilnone kepurėle būtų išėjusi ne ji, o Elisa. Ir iškart suprato. Elisa nebūtų pabėgusi. Šią akimirką ji būtų furgone – bejėgė ir belaisvė, priklausoma nuo persekiotojų

malonės. Snieguolė greitai išsitraukė mobilųjį. Parašė Elisai žinutę.

**Kad ir ko reikės, iš
namų neišeik.
Užsirakink duris.
Svetimų neįsileisk.**

KOVO 2-OJI,
TREČIADIENIS

Kartą gyveno mergaitė, kuri nebijojo.

Mergaitė bėgo taip smarkiai, kaip bėga tie, kurie nebijo pargriūti. Jos mažos, mitrios ir stiprios kojelės lėkė per akmenis ir per kelmus. Jos pėdos mynė minkštas samanas, saulėje sušilusį smėlį, dygius eglių spyglius, rasotą žolę. Mergaitė tikėjo, kad kojelės nuneš ją ten, kur panorės.

Mergaitė juokdavosi taip, kaip juokiasi tie, kurie dar nepatyrę paniekos. Jos juokas rasdavosi iš paties pilvelio. Juokas užliedavo krūtinę, purslodavo gerklėje,

putodavo burnoje. Galop išvinguriavęs iš burnos, plaikstydavosi ore, sprogčiojo obelų žiedais. Nuo to juoko visa aplinkui nušvisdavo, sušildavo. Juokas dažnai pasibaigdavo žagsuliu, bet nieko tokio, nes užėjus žagsuliui, mergaitė dar labiau juokdavosi.

Mergaitė tikėjo viskuo taip, kaip tiki tie, kuriems žemė dar nebuvo išslydusi iš po kojų, ir tie, kurių dar niekas nebuvo išdavęs. Ji kybodavo galva žemyn, tikėdama, kad nenukris. O jeigu kris, – kas nors ją sugaus.

Kartą gyveno mergaitė, kuri pradėjo bijoti.

Ne šitaip prasideda pasakos. Šitaip
prasideda kitokios, niūresnės istorijos.

10

Snieguolė vėl buvo maža. Devynerių metų. Ar dešimties. O gal dvylikos. Per tą pragarą metai susimaišė, susiplakė į vientisą juodą košę. Buvo sunku atrinkti ir prisiminti, kas kada atsitiko. Kas iš tiesų nutiko, o kas buvo tik slogus sapnas.

Vis dėlto vieną dalyką ji žinojo. Ji niekada nebijojo be reikalo.

Snieguolė susigūždavo į mažiausią kamuoliuką ir klausydavosi. Ji gebėjo įlįsti į neįtikėtino mažumo patalpėlę. Į spintą,

į tamsų, nereikalingais daiktais užverstą drabužinės kampa, susiplojusi įsiterpti į tokias vietas, kur niekas nė nosies nekišdavo. Ji mokėjo taip nuščiūti, kad įprastas alsavimas, lyginant su jos buvimu, drioksėjo kaip smūginis gręžtuvas.

Jai bėgo nosis. Ji nesišluostė.

Sutramdė didžiulį norą įtraukti savin arba nusibraukti panosę rankove. Skystas vandeningas snarglys tekėjo ant lūpų. Nenusilaižė. Snarglys nutįso iki smakro, ėmė lašiukais kapsėti ant kelių. Jai tai nerūpėjo. Džinsai, šiaip ar taip, jau nešvarūs. Kai pareis namo, mama tuo nusistebės. Mama nusistebės, o ji tylės.

Kai kuriuos dalykus verčiau nutylėti.

Kai kurie dalykai, išstarti balsu, tiktai pablogėja.

Snieguolė įsiklausė. Ji girdėjo artėjant žingsnius. Susikaupė, kad išliktų rami. Jeigu duos valią baimei, nepajėgs išstylėti. Ji užmerkė akis ir prisiminė baltą, nepaliestą sniegą. Įsivaizdavo mėlyną vakaro prieblandą. Kiškį, liuksintį per sniegus ir paliekantį gražius, tolygius pėdsakus. Du mažiukai ratiliukai vienas paskui kitą ir dvi pailgos žymės greta. Pėdsakų vaizdas ją ramino.

Nenutiks nieko bloga, kol kiškis ramiai liuksi per sniegą.

Nenutiks nieko bloga, kol vakaras temsta į naktį ir danguje žiebiasi pirmosios žvaigždės. Pegaso kvadratai.

Nenutiks nieko bloga, kol už kelių žingsnių matyti vasarnamis ir ant laiptelių spingsi žibintas.

Snieguolė girdėjo, kaip žingsniai nutolo. Išdrįso kvėpuoti truputį laisviau.

Jai pavyko pasislėpti. Jos nesurado.

O jei nereikėtų bijoti kasdien?

Pabusdama Snieguolė nekrūptelėjo. Iš miego buvo pamaži, jautė, kad kojos ir rankos jau ne mažos, kad mergaitės kūnas virsta moters kūnu, išsitiesė iš susigūžusio kamuoliuko. Pasitiko metus, atskiriančius ją nuo sapno Snieguolės. Ji jau nebuvo maža. Jau buvo septyniolikos. Ir jai jau niekada nebereiks bijoti dieną.

Tik štai dabar. Todėl, kad įsivėlė į svetimus reikalus.

Elisa skambinėjo jai, pagauta isterijos, visą vakarą, gąščiojo kiekvieno girgžtelėjimo ir šalčio pokštelėjimo, norėjo išgirsti Snieguolės raminamų žodžių. Visai pasidavė panikai, kai tėtis neparėjo namo žadėtu laiku. Vieno pokalbio metu Elisa ūmai suriko. Paskui girdėjosi, kad ji kažkur nubėgo, užtrenkė duris ir užsirakino.

– Kažkas ką tik įėjo pro laukujes duris,
– sušvokštė į ragelį.

– Kur tu dabar?

– Užsirakinau tualete.

Iš garsų Snieguolė taip ir suprato. Elisa, matyt, nemokėjo tyliai vaikščioti.

Jai nereikėjo to mokytis. Į namą įsibrovęs profesionalus žudikas iš garsų būtų kaipmat supratęs, kur ieškoti merginos. O ir užrakintas tualetas turbūt pati blogiausia slaptavietė. Auka žudikui pateikta kaip sandariai supakuotas patiekalas. Gana stipriai trūktelėti dangtelį ir galės taršyti turinį. Net šildyti nereikės.

– Ar tas, kuris atėjo, laužėsi pro laukujes duris? – paklausė Snieguolė.

– Ne, atsirakino raktu.

Snieguolei norėjosi išjungti telefoną. Elisai dar neprasižiojus, numanė, ką ši dar pasakys.

– Uf. Tėtukas parėjo. Dabar šaukia mane iš apačios, – sušnibždėjo į ragelį

Elisa.

*No shit Sherlock*⁴.

– Gerai. Aš išjungiu telefoną, –
reikšmingai tarė Snieguolė.

– Ne! Pirmiau pažadėk ateiti rytoj.
Negaliu viena būti, ir išeiti niekur
negaliu.

Elisos balsas staiga įgijo jėgos.

Snieguolė norėjo atsisakyti. Norėjo
ištrūkti iš tos makalynės šią akimirką, kol
tai dar įmanoma. Persekiotojai jos kol kas
gerai nematė. Ji dar gali nusiplauti
rankas. Nors jos net nebuvo nešvarios.
Juk ne ji po kruvinus pinigus knisosi.
Baigusiai pokalbį Snieguolei norėjosi
daužyti galvą į sieną. Ji pažadėjo Elisai. Ir
vėl.

Borisas Sokolovas barbeno pirštais į alaus bokalą. Gėrimas buvo išsivadėjęs, prastas. Puikiai atitiko jo savijautą. Pirmutiniai šliužai, ištroškę alaus, išropoję iš olių, jau sėdėjo niauriame bare prie nuolatinių staliukų. Borisas buvo užėmęs jiedviem su estu vietas nišoje, prie staliuko, kurio po vakarinės pamainos, atrodo, niekas nesiteikė nušluostyti. Kam? Irgi puikiai atitinka atmosferą.

Jie susimovė. Kaip ruskeliai, pasakytų nuolatiniai baro lankytojai suomiai ir šįkart Borisas jiems nebūtų prieštaravęs. Merginos pagrobimo planą reikėjo atmesti. Jie turėjo vieną galimybę – vieną progą pamėginti ir ja nepasinaudojo.

Borisui telefonu atėjo žinutė su šykščiu nurodymu, kad reikalą jis turi sutvarkyti pats. Jis asmeniškai už tai atsakingas.

Reikėjo sugalvoti kitą būdą pagąsdinti ir sutramdyti vyrą.

– O jeigu jis nesuprato, kad Natalija negyva? – paklausė Vyvas Tamas, godžiai užgerdamas savo žodžius.

– Turėjo suprasti. Kieno dar krauju tie pinigai sutepti? – paklausė Borisas.

Vyvas Tamas gūžtelėjo pečiais. Linartas Kaskas tylėjo. Borisui tarpais atrodė, kad jis dar kvailesnis, nei apsimeta.

Borisas permąstė Vyvo žodžius. Ar šitaip gali būti? O jeigu faras iš tikrųjų nesuprato, kad jo mylimoji Natalija

negyva? Gal Natalija jam nesakė, kad ketina sprukt su pinigais. Faras tikriausiai pyksta, kad gavo nešvarius pinigus. Todėl pasakė visai jų negavęs.

Borisas manė, kad faras ir Natalija tikrai mylėjo vienas kitą. Jis buvo įsitikinęs, kad jie planavo bėgti kartu. Gal jis neįvertino Natalijos sugebėjimo spręsti pačiai, savarankiškai. Galimas daiktas, Natalija pagaliau suprato, kad nevalia pernelyg pasitikėti kitais ir kad niekas kitas jos neišgelbės. Tam tikru atžvilgiu Borisas suprato Natalijos sprendimą.

Borisas jai niekada nesakė, bet kartais pagalvodavo apie ją kaip apie savo dukterį, kurios dangus jam nedavė. Maža

Boriso širdies dalelė norėjo leisti Natalijai pabėgti. Bet didesnioji dalis suprato, kokie sunkumai tokiu atveju užgriūtų jį patį. Todėl jis turėjo užkietinti širdį ir galvoti apie sniegu bėgančią Nataliją kaip apie kiškį – nenaudėlį ir piktadarį. Tik tada pajėgė nuspausti gaiduką.

Faras tikriausiai nežinojo apie Natalijos planą, bet tai problemos neišsprendė. Vyrukas mėgino juos šantažuoti. Tam reikėjo padaryti galą kuo greičiau.

Borisas buvo įpratęs raminti nervus vartydamas mobiliojo telefono kalendorių. Dažniausiai padėdavo.

Dabar kalendorius jam pakišo idėją.

– Manau, Natalija greitai nusiųs farui kvietimą į pobūvį, – pasakė jis.

Estai nustebę sužiuro į jį.

Besmegeniai. Borisas manė vienintelis iš jų trijų turįs galvoj smegenų. Laimei, netgi geresnių. Jis neišbaigė pamazgų iš bokalo, o nuėjo prie baro ir užsisakė dvigubą viskio. Jis to nusipelnė.

Snieguolė norėjo apsisukti ir išeiti, kai pamatė dvejus pažįstamus batus. Vienus 41, antrus – 43 dydžio. Kiek prisiminė, žadėjo eiti ne į kažkokį susitikimą su Biliu, Diliu ir Viliu.

– Primink dar sykį, ką tiksliai aš pas tave veiksiu. Kaip matau, čia jau svečiuojasi Tūkas su Kasperu, – pasakė

Snieguolė Elisai, kuri suglumusi
stebeilijo sau į kojas.

Elisa mėvėjo juodai dryžuotas rožines
kojines. Suprantama.

– Na, nes... Tik tu viena gali išaiškinti.
Nes tu labai sumani, – nedrąsiai tarė
Elisa.

Pauzė, saldus balselis, iliustruojamas
šleikščiai malonia šypsena, turbūt
paveikia vaikus. Snieguolė ėmė mautis
batus.

– Kiek suprantu, atėjau dėl to, kad tau
buvo baisu vienai. Ne, – aš atėjau dėl to,
kad tu reikalavai. Nes negali būti viena.
Na, gerai. Matau, kad tu ne viena. *Case
closed.* Aš galiu eiti.

Elisa užstojo Snieguolei duris.

– Ne, pasilik. Tūkas su Kasperu
atsigrūdo nekviesti. Pamatė, kad manęs
nėra mokykloje. Nepatikėjo, kai pasakiau,
kad man migrena. Aš neapsieisiu be
tavęs, – teisinosi Elisa.

Snieguolės pirštai minutėlę knebinėjo
kerzų raištelius. Ji buvo sau pasižadėjusi
daugiau nebebijoti. Tada mąstė tik apie
save. Nė į galvą nešovė, kad galėtų bijoti
dėl kito. Jeigu ji dabar išeis ir uždarys
paskui save duris, gal dar išsinarplios iš
šitos velniavos. Bet baimės neatsikratys.
Ji galėtų neatsiliepti į Elisos skambučius
ar telefono žinutes. Galėtų netgi
užsisakyti slaptą telefono numerį. Galėtų
nematyti mokykloje Elisos. Galėtų žiūrėti
į ją kaip į orą.

Bet negalėtų užmiršti. Negalėtų nemąstyti, kas nutiks Elisai, ar persekiotojai dar jos nepačiupo. Ji baimintųsi dėl Elisos. O baimintis ji nenorėjo.

Snieguolė suprato jau įklimpusi giliai – iki kerzų kraštų. Tas pats, kaip iki kelių, kaip iki juosmens ar kaklo.

Ji įsmuko. Ir negali išsikepurnėti. Ji nelaisva. Tai buvo nepakenčiama. Bet ji nieko negalėjo padaryti.

Sunkiai atsidususi Snieguolė ėmė traukti nuo kojų batus.

– Aš pasiliksiu. Bet žinok: jeigu Tūkas vėl mėgins demonstruoti savo kietumą, tą pačią minutę paskambinsiu į policiją ir

sumerksiu jus visus į tokį myžalą, kad tik laikykitės.

Elisa patenkinta ėmė ploti delniukais. Tas pliaukšėjimas Snieguolei skambėjo baisiau nei laidotuvių varpai.

---

⁴ Perfranzavus – „Gerai žinoma, kvaily“.

11

– Ar vakar ką nors išsiaiškinai, kai tėvas sugrižo? – paklausė Tūkas Elisos, kai ši atnešė į svetainę visiems po didelę taurę kokakolos.

Kasperas paprašė kokakolą pastiprinti, bet Elisa nutaisė tokį veidą, kad jis liovėsi vaipytis.

Snieguolė žvilgtelėjo į Tūką. Vadinasi, Elisa jiems viską papasakojo. Pliurpa, kokia pliurpa, bet gal ir gerai? Lengviau

kalbėtis, kai visos kortos išdėliotos ant stalo.

– Man galva neveikė – tokia isterija užėjo, kai sužinojau apie tuos Snieguolės persekiotojus. Kitaip tariant, Snieguolės, kurią jie palaikė manimi. Buvau taip sutrikusi, kad nesugalvojau, kaip gudriai, slapčia jų išklausinėti. Gerai, kad pati neišsiplepėjau.

Elisa padėjo ant stalo padėklą su kokakolos taurėm. Taurėse skimbčiojo ledo kubeliai. Elisa atrodė dar labiau pavargusi nei vakar. Paakiai pajuodę, plaukai neplauti, veidas be makiažo. Lyg kokia gėdinga dėmė nepriekaištingai apstatytoje šviesioje, stilingoje svetainėje, kurios baldai ir kiti daiktai

dvelkė Boknās ir Arteko dvasia. Ant lubų kabėjo didelis medinis *Octo* šviestuvas. Skandinaviškos linijos, grakšti vėsuma.

Snieguolė susivokė svarstanti, ar visa tai galima nupirkti iš narkotikų kontrolės skyriaus pareigūno ir kosmetikos firmos darbuotojos atlyginimo. Bent jau narkotikų kontrolės skyriuje niekas milijonų neuždirba. Elisos mamos atlyginimas tikrai nesiekia padebesių. Palikimas?

Arba tai, ką galima susieti su polietileniniu maišu kruvinų banknotų.

– Okei. Dabar patikrinsim tavo mamos ir tėvo kompiuterius, – su įsilaužėlio pasitikėjimu pasakė Kasperas.

– Mama savo nešiojamajį pasiēmē ģ
kelionē, o tētuko kompiuteris darbo
kambaryje. Bet aš nežinau...

Elisai dar nebaigus sakinio, Kasperas
nužygiavo ģ darbo kambari.

– Aš patikrinsiu kompiuteri, o jūs
peržiūrēkit aplankus ir visa kita, – paliepē
jis.

Snieguolē, Tūkas ir Elisa atsekē iš
paskos.

– Ar tai teisēta? – paklausē Elisa,
rausdamasi po tēvo darbo stalo stalčius.

– Net nepagalvojau, kad tau tai rūpi, –
nusijuokē Tūkas.

– Turbūt turētų rūpēti, – atsiduso
Elisa.

Snieguolė manė tą patį. Vis dėlto nutylėjo. Bet balsu suabejojo:

– Mes nerasime čia tokių dalykų, kurie susiję su tavo tėvo darbu. Aišku, kad jam griežtai nurodyta, kokius dokumentus gali laikyti namuose. Tikriausiai jokių. Visos darbinės bylos – jo darbiniam kompiuteryje.

– Tikrai. Kaip aš užmiršau?

– Vis dėlto paieškokim, – pareikalavo Tūkas. – Kažin ar kokius purvinus dalykus jis laiko darbe. Farai žiopso iš visų kampų.

Elisa piktai dėbtelėjo ir viena pusė Tūko lūpų nustojo šypsoti. Visi vartė popierius tylomis. Bet darbo kambaryje atrado tikrai dorą tėvą, tvarkingai

susidėliojusį mokesčių dokumentus, draudimo polisus bei sąskaitas, kompiuteryje laikantį tik švarius aplankus.

– Vadinasi, jis nevarto jokių pornografinių tinklalapių, – netekęs kantrybės atsiduso Kasperas.

– Fui! Aišku, ne.

Elisa nusipurtė.

– Bet tu vartai, – nusižvengė Tūkas. – Aš šiek tiek pašnipinėjau tavo kompą.

– Gal kada netyčia atsiverčiau, kai draugė atsiuntė nuorodą – spragtelėjau per klaidą, – paaiškino Elisa.

Snieguolė nepajėgė klausytis tuščių trijulės pliurpalų. Ją ypač vargino Elisos balsas, kuris vaikinų draugijoje tapdavo

aukštesnis, ir komentarai, kurie tapdavo kvailesni. Snieguolei tai buvo pažįstama. Ji suglumusi stebėjo šito reiškinių radimąsi aukštesnėse klasėse. Po šeštos klasės vasaros atostogų kai kurios mergaitės į mokyklą grįžo lyg pusę smegenų ežere palikusios. Protingom laikytos merginos ne iš karto atlikdavo paprasčiausius sudėties veiksmus ir nebegalėdavo nubėgti šimto metrų, nes bijojo, kad „numirs“.

„Gelbėkit, mirštu!“ – vis spygčiojo ir klykčiojo jos – čia ko nors sužavėtos, čia apsimesdamos bejėgės. Žiaumodavo gumą plačiai išplėtusios akis. Ne iš karto Snieguolė suprato, kad jos vaidina kvailutes dėl vaikinių. Kad savo elgesiu

signalizuoja esančios mažos, dailios ir nekaltos. Ir labai seksualios, kai kurių vaikinių nuomone.

Jos mažvaikėjo, kvailinosi tam, kad dailiausi klasės vaikinai pasijustų protingesni, stipresni, šaunesni. Snieguolė stebėdavosi, kad vaikinai to vaidinimo neperpranta. Nejaugi jų nežemina merginų apsimetinėjimas dėl to, kad jie galėtų jaustis pranašesni? Kai kurie vaikinai permanė, bet tie vaidinimai buvo skirti ne jiems. Jie buvo pernelyg protingi, užtat neseksualūs.

Aukštesnėse klasėse protingumas kažkodėl pasidarė neseksualus. Norėdamas būti seksualus, nuovokumo turėjai kratytis kaip maro. „Protingas“

īgījo kvailo, nepakenčiamo, erzinančio, gal net bjauraus ar bent jau nuobodaus reikšmę.

Snieguolė manė, kad po pagrindinės mokyklos viskas pasikeis. Iš dalies pasikeitė, iš dalies – ne. Dabar ji matė, kad ir kai kurios suaugusios, protingos moterys vyrų draugijoje apsimeta kvailesnėm. Tai stebėti buvo nesmagu. Ji vylėsi, kad Elisa dar viena koja pagrindinėje mokykloje, todėl šitaip elgiasi, kad tokį jos elgesį lemia ne tikrieji charakterio bruožai ar iššaknijusios manieros.

– Leisk man pasižiūrėti, kas tame kompiuteryje, – paprašė Snieguolė Kaspero.

Tas pažvelgė į ją nepatikliai, su panieka.

– Jame nieko nėra, – pasakė.

– Vis dėlto leisk, – ramiu balsu pareikalavo Snieguolė. – Kai kurie kompai sugeria daugiau, nei iš paviršiaus atrodo.

– Oo, mūsų superagentė dar ir pašėlusį kompių meistrė, – nusišaipė Tūkas.

– Taip. Aš – Erkiulio Puarro ir Lizabetos Salander nesantuokinė dukra, – šalčiausiai atsakė Snieguolė ir atsisėdo į Kaspero teatrališkai užleistą kėdę prie kompiuterio.

Trijulė jai už nugaros stebėjo. Snieguolė negalėjo to pakešti.

– Vadinasi, tu Snieguolė Puasander? –
mėgino juokauti Kasperas.

Niekas nesijuokė.

– Snieguolė, Snieguolė...

Kasperas tartum aistringai skanavo
vardą, nutęsdamas kiekvieną skiemenį.

– Tu turbūt turi kokį nors maloninį
vardą? – paklausė.

– Neturiu, – neatsigėždama atsakė
Snieguolė.

– Sniegė?

– Ne.

– Snaigė?

– Manai?

– Okei, gal ir ne. Guolė?

Snieguolė staiga čiūžtelėjo atbula,
kėdės atkalte pastumdama Kasperą, ir

atsisuko.

– Oi! Atsargiau.

Kasperas susierzinęs trynė kojos kelį.

– Nusiramink. Aš turbūt šiek tiek užtruksiu, – reikšmingai pažvelgė į Elisą Snieguolė.

Laimei, mergaitė kartais kai ką suvokdavo.

– Eime į svetainę pabaigti kokakolos, – pasiūlė Elisa. – Pašauk, jei ką nors rasi.

Snieguolė linktelėjo, neatitraukdama akių nuo ekrano. Netrukus durys už nugaros užsidarė. Palaiminta ramybė.

Reikėjo veikti greitai. Ramybė tikrai truks neilgai.

12

Terhas Veisenenas pasistatė palto apykaklę, apsimuturiavo žaliu dukters numegztu šaliku iki pat nosies. Išėjus į lauką, šaltis akimirksniu suleido aštrius nagus į veidą. Terhas pasvarstė, gal iki namų Piūnikio rajone sulakstyti mašina, bet vis dėlto nusprendė eiti pėsčiomis. Gal šaltyje sužvalės smegenys, kurios jau porą dienų dirba nedovanotinai vangiai.

Terhą Veiseneną kamavo du klausimai.

Kur jo pinigai?

Ir kur Natalija?

Ar tokia klausimų seka pagal svarbą?

Aišku, ne, Natalija kartais pratyli kelias dienas ar net savaites. Ne visada suspėja atsakyti į Terho skambučius, žinutes ir elektroninius laiškėlius. Terhas prie šito pripratęs. Tai nieko nereiškia. Bet šį tą reiškia tai, kad pasiteiravo apie atlyginimą, mobiliojo ryšio bangomis jį pasiekė Borisas Sokolovas. Pinigai neva jau buvo pristatyti.

Nebuvo.

Kas melavo: Borisas Sokolovas ar estai – Sokolovui? Pastarasis variantas atrodo įtikimesnis. Terhas jau stebėjosi, kad taip ilgai niekas nemėgina jo apmauti ir

greitai pasipelnęti. Jis manė, jog tvarka nepašlyja kaip tik todėl, kad estai pavaldūs Borisui Sokolovui. Niekas nenorėjo užsitraukti jo bausmės. O jis gaudavo įsakymus iš aukščiau. Baimė ir valdžios hierarchija visus sutramdo.

Išskyrus šį kartą. kažkas nusprendė pasiimti sau papildomą atlygį.

Terhą nugąsdino tai, kad iki šiol puikiai veikusi sistema sutriko. Jis visada atlikdavo savo darbą, nieko neklausinėjo. Jis šito ėmėsi dėl pinigų, todėl turi juos gauti. Jeigu pinigų daugiau nebus, jo galimybės bus menkos. Jis neturi jokio amortizatoriaus ateičiai, nors privalėjo jį įsitaisyti. Susitaupęs turi labai nedidelę sumą. Aišku, kerštaudamas jis galėtų

įskūsti Sokolovą ir jo sėbrus, bet tokiu atveju ir pats sudegtų. Likėtų tik rūkstantys griuvėsiai.

Šitaip neturėtų nutikti.

Kadangi derybos su Sokolovu į priekį nejuda, reikėtų mėginti susitarti su pačiu Baltuoju Lokiū. Lengva nebus. Baltasis Lokys žaidžia pagal savas žaidimo taisykles ir jeigu jos kokiam žaidėjui nepatinka, jį paprasčiausiai pašalina.

Žingsniuodamas Tamperės magistralės pakraščiu Terhas keikėsi, kad kažkada sutiko šito imtis. Nusikalstamos veiklos, kuri nederama ir moraliai. Nederama, nors vienišais rytais, kai šeima dar miegodavo, jis žvelgdavo pro langą, pats sau svarstydamas, kad ta

veikla turi ir gerų ypatybių. Policijos pajėgų ir piliečių atžvilgiu. Sokolovas jam perduodavo informaciją, kuri padėjo policijai gaudyti dilerius ir kontrabandininkus. Jie visi drauge valė Tampereę nuo nusikaltėlių, todėl Terho skyrius gavo aukščiausios vadovybės padėką. Terhas prisiminė tai rytą žvelgdamas į bundančius kaimynų namus. Pamaži kylanti saulė nusišaipė iš jo saviapgaulės. Terhas nusigrėžė nuo jos, įsipylė į kavą daugiau pieno ir toliau dėstė sau iškreiptą tiesą.

Tada, prieš keletą metų, toks pasiūlymas atrodė kaip vienintelė galimybė. Pečius slėgė lošimų skolos ir trumpalaikės paskolos. Lošimų ratas

Terhą įsuko nejučia. Iš pradžių tai tebuvo lengvas būdas atsipalaiduoti ir ištuštinti galvą po sunkios darbo dienos, bet pamažu tapo priklausomybe. Lošimas internetu buvo pernelyg lengvai prieinamas. O jis lošė iš pinigų, kad gautų reikiamą adrenalino pliūpsnį. Be to, jis turėjo žmoną, kuri mėgo prabangą ir kuriai Terhas tuomet troško dovanoti tik tai, kas geriausia. Ir, aišku, dukterį, kurią mylėjo labiau, nei įsivaizdavo galintis mylėti.

Taigi ir dėl Elisos. Jis visa tai darė ir dėl Elisos. Kad jai niekada nereikėtų gėdytis namų, kuriuose gyvena, gėdytis drabužių. Kad nereikėtų svarstyti, ar jie gali sau leisti viena ar kita. Pats Terhas

vaikystėje ir jaunystėje dažnai meluodavo, kad blusturgyje pirkti džinsai tikrai nauji, o pusbrolio atiduotas švarkas pirktas užsienyje. Šeimos pajamas, kurios buvo vidutinės, tėvas leido per gerklę. Šito Terhas gėdijosi užvis labiausiai. Todėl tapo blaivininku ir pasirinko darbą narkotikų kontrolės skyriuje, nes pražūtingas, legalus kvaišalas, kuris vadinosi alkoholis, buvo neįveikiamas.

Vis dėlto polinkį į priklausomybę jis, matyt, paveldėjo iš tėvo. Norą patirti pasitenkinimą greitai ir dėl nieko nesukant galvos. Vis dėlto Terhas žiūrėjo, kad lošimas nepakenktų šeimai. Tai buvo asmeninė, jo vieno yda. Jam net pavyko ją

gerokai apslopinti, – jei prisiminsime sunkiausius metus, bet vis tiek turėjo tolydžio gauti stimuliuojančią lošimo dozę.

Praėjusiais metais bendradarbiavimą su Sokolovu Terhas tęsė ir dėl Natalijos. Jis įsimylėjo jauną moterį beviltiškai, paniro į jausmus kaip paauglys. Nuo pat pradžių žinojo, kad ta meilė paika, beprasmiška ir pavojinga, bet nepajėgė atsispirti Natalijos šypsenai ir didelėms nekaltoms akims, kurios niekada neišdavė, ką mato. Jis jau dabar sielojosi dėl to, kad kada nors turės atsižadėti Natalijos, jos glotnios kaip šilkas odos ir šypsenos duobučių skruostuose. Nes šitaip bus. Jų santykiai nutrūks, jeigu

Terhas dėl jų nepaaukos santuokos, šeimos, pagaliau ir karjeros. Jis nebuvo tam pasirengęs – vis dėlto nebuvo, nors kažkada jausmingą valandą žadėjo Natalijai palikti žmoną ir gyvent su ja. Kvailystės. Įsimylėjęlio pažadai, kurių negalės ištesėti. Natalija tikrai tą suprato. Ji protinga moteris, protingesnė, nei iš pažiūros atrodo.

Vis dėlto Terhas norėjo sutvarkyti Natalijos reikalus. Mažų mažiausia tiek jautėsi jai skolingas. Norėjo, kad Natalija gyventų geriau, kad jai nebereikėtų dirbti Sokolovui. Terhas dar nežinojo, kaip tai sutvarkys, bet buvo tikras, kad sugalvos. Dabar jis negali visko sugriauti vien dėl to, kad estai nenulaukė nagų.

Pietiniame parke nuo Piūhejervio ežero tvoskė geliantis vėjas. Terhas Veisenenas pasigailėjo, kad nevažiavo mašina. Tokią beprotišką žiemą nuo šalčio neapsaugo net *Hagflös* striukės aukščiausios technologijos.

Buvo atšauktas vienas susirinkimas. Netikėtai atsirado gera valanda laisvo laiko. Jis nusprendė pareiti namo, paruošti ir pavalgyti pietus kartu su Elisa, kurią kamavo migrena ar kažkokia kita moteriška liga. O gal tik tinginystė. Šitai Terhas turėjo sau pripažinti. Mergaitė buvo miela, visų mėgstama ir Terhui nepaprastai brangi, bet ne uoliausia skruzdėlytė. Ne gimnazija jai rūpėjo labiausiai.

Terhas Veisenenas apmąstė savo planą.

Jis turėtų susisiekti su Baltuoju Lokiū. Tai padaryti pavyks tik elektroniniu paštu. Elektroninį laišką galės išsiųsti tiktai iš namų kompiuterio, jis nediršo rizikuoti, siųsdamas iš darbinio ar telefono naršyklės.

Kartu parašys dar vieną laiškėlį Natalijai, paklaus, kur pradingo. Jį gėlė liūdesys. Skaudžiau nei aštrus vėjas.

Rudos akys. Šviesiai nudažyti, prie šaknų šiek tiek tamsesni plaukai. Matyti ir viena kita šviesesnė sruogelė. Plaukai priauginti. Siauri išpešioti antakiai.

Lūpos, galimas daiktas, padidintos, o gal putlios iš prigimties.

Amžius – tarp septyniolikos ir dvidešimt penkerių?

Nuotrukose moteris pozuoja daugiausia rimtu veidu, šiek tiek pražiojusi lūpas. Vis dėlto vienoje šypsosi, skruostuose matyti gilios duobutės. Kai šypso, atrodo jaunesnė, atviresnė. Toje nuotraukoje ji su vidutinio amžiaus vyru, kurio nosis lygiai tokia pat kaip Elisos. Moteris vilki brangius drabužius, – kiekvienas pamatęs suprastų, kad brangius. Dar viena vyro ir moters nuotrauka stambiu planu tikriausiai daryta jos pačios mobiliuoju,

joje pora bučiuojasi juokdamiesi. Jiedu atrodo begėdiškai laimingi.

Snieguolė pasijuto kaip vujaristė, žiūrinėdama nuotraukas, paslėptas kompiuteryje gana primityviai. Jau buvo radusi naudotojo vardą ir anoniminio adreso slaptažodį. Vis dėlto pašto dėžutė buvo tuščia. Elisos tėvas ja nesinaudojo arba, – tai labiau tikėtina, – perskaitytus laiškus iškart ištrindavo.

– Elisa! – šūktelėjo Snieguolė.

Elisa priėjo prie durų. Laimei, Tūkas su Kasperu buvo sugalvoję pasilinksminti žaisdami su *Wii* konsole.

– Uždaryk duris, – paliepė Snieguolė ir Elisa jos paklausė.

Tada Snieguolė tęsė:

– Spěju, kad šiose nuotraukose ne tavo
mama.

13

Elisa apglēbē save rankomis. Jā staiga ģēme krēsti šaltis. Norējosi užsimerkti ir nematyti nuotraukų, bet tai nebūtų padēję. Vaizdai jau buvo įsirežę giliai į atmintį, ir vakare, kai užmerks akis ir mėgins užmigti, Elisa tikrai juos matys savo vidiniame kine.

Kodėl tėtukas taip pasielgė su ja? Ir su mama?

Elisa buvo nekvaila. Ji jau seniai matė, kad tėvų santuoka romantiniu požiūriu

nėra laiminga ir kad jie drauge laikosi
veikiau iš įpročio ir patogumo. Vis dėlto
jai atrodė nesuprantama tai, kad tėtukas
buvo neištikimas mamai. Tėtukas ne iš
tokių. Jis sąžiningas, padorus ir
patikimas. Jis iš tokių, kurie pirmiau
išsiskiria, o tada pradeda kurti tolesnius
planus. Tiesą sakant, dėl mamos ji
nebuvo tikra. Ji nenustebtų sužinojusi,
kad darbo kelionėse mama naktis sykais
leidžia ne viena. Ji tai laikė net labai
tikėtiniu dalyku.

Tėtukas. Su jauna moterimi, vos
vyresne už Elisą. Ją pykino net nuo tokios
minties. Bet dar blogiau jai rodės tai, kad
tėtis tuos santykius slėpė ir melavo,
sukurstė nepasitikėjimą. Jeigu tie

santykiai rimti. Gal tai tik... Bet kam tada tėtukas laiko nuotraukas kompiuteryje? Nuotraukos jam svarbios, jeigu nori jas turėti.

– Galbūt...

Snieguolės balsą Elisa girdėjo tarsi per miegus. O gal tai sapnas ir ji tuoj p-a-b-u-s...

Durys atsilapojo ir į kambarį įvirto Tūkas su Kasperu.

– Kokios čia mergaičių paslaptys? Ar mūsų kompiuterių žiniuonė ką nors rado... Oho!

Snieguolei buvo nemalonu, kad Elisa, Kasperas ir Tūkas, sustoję už nugaros, spokso į nuotraukas. Labiausiai dėl to, jog net neatsigręžusi jautė Elisos sumišimą.

– Gal tai kokia nors... o gal tėtukas tik... – ieškojo žodžių ji, norėdama pateisinti.

– *Let's face it,*⁵ – tėškė Kasperas. – Tavo tėvas dulkina kažkokią jauniklę.

Kasperas balsu ištarė jų visų mintis. Gal ne žodis žodin, bet pasakė esmę.

– Gal galima tas nuotraukas ir kitaip paaikškinti, – bejėgiškai paprieštaravo Elisa.

Snieguolė iš balso jautė Elisą supratus, jog Kasperas teisus.

– Tai tikrai kažkaip susiję su pinigais, – spėliojo Tūkas. – Šios dvi paslaptys vienu metu iškilo neatsitiktinai.

– Bet kaip susiję? – paklausė Elisa.

– Ar ji šiek tiek nepanaši į rusę? – paklausė Kasperas. – Gal ji kur...
atsiprašau – prostitutė? Gal tavo tėvas
įsivėlęs į kokį sąvadavimo verslą?

Elisa papurtė galvą. Snieguolė
pasižiūrėjo į ją ir pamatė, kad ši vos
tramdo ašaras.

– O gal... – spėliojo Tūkas.

Kaip tik tą akimirką pasigirdo
klinktelėjimas, – atėjo elektroninė
žinutė. Snieguolė nebuvo uždariusi
anoniminio adreso, pagalvojo, kad gali
pasirodyti kas nors įdomaus.

Tiesiai į dešimtuką.

Laiško siuntėjo adresas taip pat buvo
anoniminis. „Beautifulrose“ vardas su
tarptautiniu domeno plėtiniu nedaug ką

sakė. Snieguolė garsiai perskaitė žinutę.
Ji buvo parašyta angliškai.

**My love,
I had to create
another e-mail
address. Just to be
careful. Polar Bear
is having a party on
Friday. Wants you
to be there. And so
do I :) . There will
be black car
picking you up at
pm. Because the
theme is fairy tales
and because I know**

**what you like, I'm
going as the Snow
Queen. I've got
something
important to tell
you.**

**Kisses,
N.**

**p. s. Please delete
this message right
after reading as
always. We have to
be extra careful.⁶**

Tūkas, Kasperas ir Elisa susižvalgė.

– Kas čia dabar? – paklausė Elisa.

– Polar Bear... Polar Bear... – kartojo Kasperas. – Po velnių! Baltasis Lokys. Tavo tėvas gavo kvietimą į Baltojo Lokio pobūvį.

– Kur? Kieno pobūvį?

– Baltojo Lokio! – beveik šaukte sušuko Kasperas. – Tikra legenda! Žinau tik tiek, kad tai kažkoks labai svarbus asmuo, kurį visi gerbia. Sklando gandai, kad jis suka visokius teisėtus ir neteisėtus verslus, bet niekas jo nėra matęs. Apie jo pobūvius pasakoja beprotiškus dalykus. Jis, matyt, turi kokią įspūdingą pilį ar dvarą ir ten rengia pasiutiškus vakarėlius. Į tuos vakarėlius kviečiami visi. Tai yra visi svarbūs ir turtingi.

– Koks tikrasis Baltojo Lokio vardas? – paklausė Snieguolė.

Kasperas patenkintas pasižiūrėjo į ją.

– Negaliu pasakyti. Kiek žinau, jis tikrai įtakingas.

– Ar tai koks nors didelis nusikaltėlis? Elisa intuityviai prislopino balsą.

Kasperas skėstelėjo rankom.

– Na, turbūt ne visi jo *bizniukai* švarūs. Iš kur man žinoti. Bet jis toks turtingas ir gudrus, kad neįkliūva. Pats rankų nesitepa.

– Iš kur tu visa tai žinai? – nusistebėjo Tūkas.

Kasperas patenkintas nusišypsojo. Snieguolė suprato, kad vaikinai bent kartą pasijuto pranašesnis už anuodu.

– Turiu savų šaltinių. Tamsiose kompanijose gali išgirsti tamsių istorijų. Neklausinėkit. Aš pristatau sagas, aš ir informaciją teikiu. *That's all you need to know*⁷.

Kol jie šnekėjosi, Snieguolė žodis į žodį perrašė laišką ant popieriaus lapelio ir įsikišo jį į kišenę.

– Kad ir kaip buvo, laišką turime sunaikinti, – pareiškė ji. – Matyti, kad jis jau perskaitytas, ir tavo tėtis iš karto supras, jog kažkas lindo į jo paštą.

Snieguolė pasiruošė ištrinti žinutę.

Terho Veiseneno pirštai sustiro į kaulą, nors pirštinės buvo pamuštos visokiausiais neperpučiamais audiniais ir

šilumą ypač sulaikančios medžiagos sluoksniais. Jis mėgino sulenkti pirštus ir išsiimti namų durų raktą.

Terhas prisiminė praėjusį gruodį. Tada buvo tik pora laipsnių šalčio, snyguriavo vos vos, beveik nepastebimai. Jiedu su Natalija stovėjo prie Tampilos Šviesos skulptūros. Ji švytėjo mėlyna šviesa, kurioje Natalijos veidas atrodė kaip netikras.

Jie buvo ką tik išėję iš kavinės. Dar naujame Tampilos gyvenamajame rajone jautėsi gana saugiai. Pažįstamų ten neturėjo. Žmona neturėjo jokių reikalų tame rajone, nei Elisa. Tame rajone galėjai sutikti tik jo gyventojus, rajonas nebuvo pereinamas. Čia nebuvo

tokių parduotuvių nei restoranų, kurie masina žmones. Net kavinė vargiai išsilaikė iš gyventojų sunešamų eurų. Tad jiedu nesibaimino Tampelos viešose vietose rodytis drauge. Nors ir čia buvo pavojinga.

Kartais reikėdavo rizikuoti. O ir baimė, kad būsi pagautas, savotiškai jaudino. Aišku, Terhas turėjo susikūres priedangos istoriją tam atvejui, jei koks pažįstamas ar pažįstamo pažįstamas juos pamatytų kartu. Jis būtų pasiteisinęs darbu, informacijos rinkimu, konfidencialumu. Leistų suprasti, kad Natalija jam perduoda informaciją, suprantama, daugiau nieko negalėtų atskleisti. Terhas džiaugėsi, kad dar nė

sykio neteko pasinaudoti priedangos istorija.

Natalija buvo kažkur užmiršusi savo pirštines. Pūsčiojo kvapu šildydama mažus delniukus. Terhas suėmė savo rankom ir delniukai sušilo. Natalija nusišypsojo. Snaigės krito į plaukus. Jos irgi švytėjo mėlyna skulptūros šviesa. Natalija vilkėjo baltą paltą, avėjo baltus batus. Atrodė graži kaip niekad.

– Sniego karalienė, – kvėptelėjo Terhas jai į ausį.

Staiga pagavo nenuveikiamas noras sušildyti Nataliją visą, paliesti įkaitusiais delnais jos vėsią odą, ištirpinti kiekvieną snaigę.

– Eime, – kimiu balsu tarė Terhas ir, trūktelėjęs Nataliją už rankos, paskubino žingsnį.

Per penkias minutes jie atsidūrė prie „Tammer“ viešbučio registracijos.

Užsisakė kambarį. Jis skubiai pranešė žmonai, kad viršvalandžiai užsitęs iki išnaktų. Tada pasižiūrėjo į Nataliją, kuri šiltoje gelsvoje viešbučio kambario šviesoje jau neatrodė panaši į pasakų būtybę. Bet jo tai nesutrikdė. Vaizdinys tebekurstė geismą. Jis prisitraukė Nataliją ir užsimerkė.

Terhas Veisenenas sugrįžo į dabartį, sustingusiais pirštais ėmė grabinėti rakto ir nesulaikė iš burnos lekiančių keiksmų.

Snieguolė pirma išgirdo tuos garsus ir tyliai tarė trijulei:

– kažkas ateina.

Elisa krūptelėjo.

– Tie persekiotojai! Arba žudikai!

Snieguolė sutramdė norą pliaukštelėti Elisai per burną. Gal jos savisaugos instinktas silpniau išsivystęs? O gal rožine ir juoda spalva išmargintame kambaryje užsimarinavo smegenys ir suskystėjo mintys?

– Veiksim tyliai ir ramiai. Tas, kuris atėjo, tikrai turi raktą. Kertu lažybų, kad tai tavo tėtis. Dabar svarbiausia bruzdesiu neišsiduoti, kad mes jo darbo kambaryje.

Kalbédama Snieguolė ramiai sunaikino laišką, išsiregistravo, išjungdama pašto dėžutę, uždarė slaptą katalogą ir interneto naršyklę ir išjungė kompiuterį. Viskas tęsėsi nepaprastai ilgai. Ji suprato, kad taip tik atrodo. Iš tiesų tai užtruko keliolika sekundžių.

Antra vertus, ir tas, kuris stovėjo prie durų, per keliolika sekundžių įkišo raktą į spyną ir suktelejęs atsidarė duris.

– Eikit. Į viršų.

Snieguolė pasistengė pasakyti tai kuo tyliau. Tie žodžiai įtikino Elisą, Tūką ir Kasperą – šmurkštelėję iš darbo kambario, jie puolė į laiptus. Tikriausiai manė, kad tipena tyliai, bet Snieguolei jų

bėgimas priminė antilopių bandos lėksmą, suriaumojus liūtui.

Išsijunk greičiau. Išsijunk.

Užrašas „Sistema baigia darbą“ monitoriuje mirgėjo per ilgai. Snieguolė spėjo, kad šį kompiuterį kamuoja panašios problemos kaip jos nešiojamąjį, kuris kartais ilgai neužgesdavo.

Ji girdėjo, kaip atsidarė durys. Laimei, nuo laukujų durų žvilgsnis darbo kambario nepasiekė. Į vidų įžengė kažkoks aukštas žmogus. Vyras.

Snieguolė stengėsi kvėpuoti tolygiau. Susikaupusi ramdė pulsą. Stipriai ir ilgai spaudė kompiuterio paleisties mygtuką. Kitą kartą įjungiant kompiuteris gali išduoti, kad buvo neteisingai išjungtas.

Elisos tėčiui tai gali sukelti įtarimų, bet nieko kita nelieka, reikia rizikuoti.

Tikriausiai Elisos tėtis pasielgs taip pat, kaip visi – nusistebės tuo, ką sako kompiuteris, paskui gūžtelės pečiais ir pagalvos, kad greit teks pirkti naują mechanizmą.

Išsijunk.

Ekranas užtemo.

– Elisa! Aš parėjau! Galiu ką nors paruošti valgyti, – šūktelėjo vyras viršutinio aukšto linkui.

Gerai. Snieguolė buvo teisi.

Tyliai užlindusi už atvirų darbo kambario durų, ji karštai tikėjosi, kad Elisos tėtis iš karto neis į darbo kambarį.

Girdėjosi, kad jis nusivilko striukę. Tada žingsniai ėmė artėti prie darbo kambario.

Praeik pro šalį.

Vyras jau ėjo pro šalį į virtuvę, bet apsigalvojo ir įžengė į darbo kambarį. Snieguolė liovėsi alsuoti. Ji tiesiog suplokštėjo. Prarado kvapą. Jos nebebuvo.

Nesėsk ant kėdės. Snieguolė žinojo, kad kėdė, jai atsistojus, dar nespėjo atvesti.

Elisos tėtis neatsisėdo. Jis sustojo prie darbo stalo, pradėjo dėlioti laiškus. Snieguolė dar nekvėpavo. Žinojo, kad ramiai stovėdama gali sulaikyti kvėpavimą bent dvi minutes. Elisos tėtis

numetė ant darbo stalo kampo porą vokų
– turbūt su sąskaitom. Ir nuėjo į virtuvę.

– Ko norėtum? Gal paruošti spagečių?
O gal vištienos sultinio su raudonaisiais
pipirais? Turi suvalgyti ką nors šilto, nes
lauke net siela ledėja.

Girdėjosi, kaip Elisos tėtis atidarė
šaldytuvo dureles.

Dabar. Snieguolė išnėrė iš už darbo
kambario durų, paskubino žingsnį ir
nusklendė su kojineėmis neįprastai
žvilgančiu parketu iki laiptų, vedančių į
viršutinį aukštą. Užlėkė į viršų tyliai kaip
liūtė paskui antilopių bandą. Ji įžengė į
Elisos kambarį taip negirdimai, kad
trijulė nusigando.

– Eik švilpt, vos infarkto negavau, –
sušnibždėjo Elisa. – Staigiai lišk į mano
drabužinę.

– Kodėl?

Snieguolė nesuprato Elisos. Tūkas su
Kasperu patenkinti tysojo ant sofos, nė
neketindami slėptis.

Laiptais artėjo sunkūs žingsniai.

– Vėliau paaiškinsiu, – sušnypštė
Elisa, įstūmė Snieguolę į drabužinę ir
greitai uždarė duris.

– Tu čia su koku nors draugu? –
priėjęs prie durų, paklausė Elisos tėtis.

– Taip. Tūkas su Kasperu atėjo pas
mane, – apsimestinai žvaliu balsu atsakė
Elisa. Vaidyba jautėsi per kilometrą.

– Ar neturētum sirgti migrena? –
ģitariai paklausē Elisos tētis. – O jūs,
berniukai, ar neturētumēt pamokose
sēdēti?

– Pamokos kā tik baigēsi.

– Matematikos nebuvo, nes mokytoja
susirgo.

Elisa ir Tūkas atsakē kartu.

Pro drabužinēs durų plyšį Snieguolē
stebējo Elisos tētį, žvilgsniu tiriantį
trijulę. Trumpi, šviesūs plaukai, iš
stuomens matyti, kad vyras nevengia
pakilnoti didesnių svarių. Drabužinėje
buvo tamsu, bet neankšta. Joje kvėpėjo
mergina. Snieguolės drabužinė niekad
šitaip nekėpėjo.

Ji vėl slepiasi. Vėl bēga.

Snieguolė užsimerkė.

Tu nepabėgsi. Mes visada tave surasim. O suradę užmušim tave.

Užmušim.

Tave.

---

⁵ Pažvelkim tiesai į akis (*angl.*).

⁶ Mylimasis,
man teko susikurti kitą el. pašto adresą.
Turime būti atsargūs. Baltasis Lokys penktadienį rengia vakarėlį. Nori, kad tu jame dalyvautum. Taip pat ir aš :) . Juodas automobilis vakare nuveš tave ten. Kadangi vakarėlio tema – pasakos ir kadangi žinau, kas tau patinka, atvyksiu kaip Sniego karalienė. Turiu tau pasakyti kai ką svarbaus.

Bučiuoju,

N.

P. S. Prašau, perskaitęs išsyk ištrink žinutę.

Reikia būti labai atsargiems. (*Angl.*)

7 Jums užtenka žinoti tik tiek (*angl.*).

14

*Tu nemanyk, kad vasara
ims ir ateis pati,
jeigu jos niekas nežadins
pavasarij anksti.*

*Kad pievos žiedais apsipiltų,
aš žaliai nudažysiu laukus,
pribarstysiu gėlių.*

*Ištirpdysiu pusnis,
kad upelis sraunus*

čiurlentų, almėtų pro mus.⁸

Žolynais apipintas Joninių stulpas.
Balionai, balionai, galybė balionų, čia
vienas, čia kitas pasprunka į žydrą
dangų. Gražiausias vasaros vakaras
Marianhaminoje jau slenka į naktį, bet
dar visai šviesu. Čia visa tėčio giminė.
Kvepia vasara, toluoj šaukia žuvėdros,
krykščioja kregždutės. Snieguolė vilki
baltą suknelę, galvą jai puošia mamos
nupintas pienių vainikas. Ji dainavo *Idos
vasaros dainelę*, kurią sukūrė Astrid
Lindgren. Snieguolės balsas nėra gražus,
bet nieko tokio.

Staiga priešais ją atsirado metais
vyresnė pusseserė Ema. Snieguolė norėjo
praeiti pro šalį. Ji norėjo pažiūrėti Joninių
stulpo. Ji irgi norėjo baliono, kuriuos

dēdē Erikas, pripildęs helio, dalijo vaikams. Norėjo raudono arba mėlyno. Tik ne geltono. Labiausiai turbūt raudono.

– Gal pažaiskim? – švediškai paklausė pusseserė Ema.

Snieguolė gūžtelėjo pečiais.

– Pažaiskim: tu būsi mano vergė ir darysi tai, ką įsakysiu?

Snieguolė papurtė galvą.

– Na, tada aš būsiu karalienė, o tu mano arklys.

– Ne, – atsakė Snieguolė.

– Tu turėsi tai daryti. Aš galiu įsakinėti, nes mes gyvenam čia ir aš esu vyresnė.

Snieguolei ašaros jau smaugė gerklę.

– Ne, – vis tiek atsakė ji.

Kaip tik tada priėjo Snieguolės mama su teta Ana – pusseserės Emos mama.

– Snieguolė nenori su manim žaisti.

Kad ir ką siūlau, atsisako, – paskundė mamai Ema. – Ji ne tokia miela, kaip...

– Ša...

Teta Ana paglostė šviesius Emos plaukus.

– Gal Snieguolė drovisi, – tarstelėjo teta Ana. – Eime pasiimti baliono.

Teta Ana paėmė Emą už rankos. Už poros žingsnių Ema atsisuko ir parodė Snieguolei liežuvį. Teta Ana su mama šito nematė. Mama žvelgė į jūrą. Nuo sūraus vėjo jos akyse tartum sužvilgo

ašaros. Ji nusišluostė jas atgalia ranka ir atsiduso suomiškai tardama Snieguolei:

– Nereikia visąlaik sakyti „ne“.

Dažniau sakydama „taip“ įgysi draugų.

Draugų? Ar Snieguolei reikėjo draugų? Ar tai reiškė, kad ji turės daryti tai, ką jie lieps?

Jag gör himlen vacker om kvällen, får jag gör den alldeles skär⁹. Snieguolei jau nesinorėjo dainuoti.

– Ne.

Snieguolė mėgino tai pasakyti tokiu balsu, kad būtų aišku, jog apie tai daugiau šnekėt neverta.

Elisa žiūrėjo į ją išplėtusi akis. Ką tik mamos netekusio Bembio išraiška

Snieguolės nepaveikė.

– Bet nė vienas iš mūsų trijų negali, – mėgino aiškinti Tūkas. – Tik tavęs vienos Elisos tėvas dar nėra matęs.

– Mažiams iš žemesnių klasių gal ir labai smagu žaisti detektyvus. Man tai jau neįdomu.

Snieguolė atidarė balkono duris ir į Elisos kambarį plūstelėjo šaltis. Jai teko ilgai lindėti saldžiai kvepiančioje drabužinėje, kol Elisa su vaikinais apačioje patenkinti šlėrpė Elisos tėčio paruoštą vištienos sriubą. Galų gale tėtis vėl išėjo į darbą.

Snieguolė įtraukė į plaučius gaivaus oro. Nieko tokio, kad šiek tiek gnaibo.

– Šitaip galėtume ką nors išsiaiškinti,
– ėmė zaunyti ir Kasperas.

– O gal baikim šitas kvailystes ir eikim į policiją, – pareiškė Snieguolė.

Ne, ne, ne! Neužmiršk vakarėlio.
Neužmiršk kvaišalų. Neužmiršk, kad mes įsilaužėm į mokyklą. Neužmiršk, kad mes pasilikom pinigų. Neužmiršk, kad Elisos tėtis policininkas, o ir kas mumis patikės, mes turėsime pateikti daugiau informacijos – poros nuotraukų ir sunaikinto elektroninio laiškelių bus per maža.

– Jūs gal ir galite diena iš dienos praleidinėti pamokas, bet aš nenoriu, kad mane išmestų iš mokyklos.

Snieguolė ryžtingai žengė laiptų link. Elisa, Tūkas ir Kasperas sekė iš paskos kaip šunyčiai. Tik liežuvių nebuvo iškišę.

– Tau rytoj dvi fizikos ir dvi fizinio, – pasakė Elisa. – Tikrai neviršysi nei vienos, nei kitos praleidimų limito.

Snieguolė pažvelgė į Elisą. Elisa išnagrinėjo jos tvarkaraštį ir praleidimus? Labai protingas žingsnis. Stebėtinai protingas.

– Jei dar šitai padarysi, pažadu palikt tave ramybėj.

Atrodė, kad Elisa tai sako nuoširdžiai.

Snieguolė nė krustelėjimu neišsidavė, kad ši mintis jai patiko. Ir tai, kad ją paliks ramybėje, ir pati užduotis. Ji žinojo, kad puikiai gebės ją atlikti. Ji

gebėjo tapti nematoma, nepastebima, nesanti.

– Gerai. Bet dabar einu į mokyklą. Į dvi dailės pamokas dar suspėsiu.

Elisai veidas nušvito supratus, kad Snieguolė iš tiesų sutinka. Ji nevalingai apsikabino Snieguolę, ši pasijuto kaip smauglio glėbyje. Ji turėjo atstumti Elisą tada, kai ši pirmą kartą ją apkabino. Dabar tikrai įsitraukė į apkabinimų grandinę ir nebegalės iš jos išsivaduoti.

– Ačiūačiūačiū, – kartojo Elisa.

Snieguolė išsilaisvino iš jos glėbio.

– Tik tu visko nesugadink.

Tūkas stovėjo ant laiptų aukščiau, atsirėmęs į turėklus, ir kreivai šypsojo.

Tikriausiai manė, kad jo kreiva šypsena ironiškai seksuali, o iš tikrųjų buvo kvaila.

Lauke Snieguolė išsiėmė telefoną ir pasižiūrėjo, kiek valandų. Buvo 12.35. Prie šių namų ji vėl turės atsirasti po septyniolikos valandų.

Užpuolikas mėgino griebti Snieguolę iš dešinės. Snieguolė sudavė jam du tiesius iš dešinės į nosį ir iš karto dešine du sykius iš apačios į smakrą. Ir kaipmat viską pakartojo. Du tiesūs, du iš apačios. Tiesus, tiesus, iš apačios, iš apačios. Snieguolės pulsas siekė 175 dūžius per minutę.

Priešininkas susverdėjo, bet išsilaikė ant kojų ir vėl mėgino čiupti ją. Snieguolė

nukreipė dešinę alkūnę užpuolikai į krūtinę ir, žaibiškai kilstelėjusi, kirto iš apačios dešiniu kumščiu priešininkui į skruostą. Viską užbaigė greitu, skaudžiu spyriu į šoną.

Užpuolikas gulėjo ant žemės. Prakaitas žliaugė Snieguolei per nugarą, kojas ir veidą.

Užpuolikas mėgino keltis, bet Snieguolė kaire ranka šiurkščiai prispaudė jį prie žemės.

Nė nemėgink, subingalvi.

Ir pradėjo daužyti dešine ranka.

Kumštis smarkiai smūgiavo į priešininko korpusą ir veidą. Iš pradžių smūgiai buvo lėti, tikslūs, taiklūs. Bet pamažu darėsi

greitesni, sunkiau tramdomi, pykčiui
visiškai užvaldžius – nesėkmingi.

Bergždžiai prašai pasigailėti. Čia ne
bažnyčios bendruomenės salė, čia niekas
nieko nesigaili.

Sūrus prakaitas užliejo Snieguolei
akis, jas pradėjo peršėti. Snieguolė
mirksėjo, kad akys apsivalytų, bet
galiausiai turėjo stipriai užsimerkti. Bet
jai nebūtina matyti. Pernelyg gerai
pažįsta priešininko veidą.

In your face. In your face¹⁰.

Jau. Daugiau. Tu. Niekada.

Neatsikelsi.

– Puiku! Paskui taip pat į kairę. Jau
išmokote tą veiksmą. Visu smarkumu
nuo pradžių.

Snieguolė žengė porą žingsnių į šalį, pasiėmė rankšluostį, greitai nusišluostė akis ir kaktą. Pulsuojanti treniruotės muzika vėl užliejo salę ir apie keturiasdešimt jaunuolių, pora vidutinio amžiaus moterų bei trys vyrai vienodu ritmu lyg tiksliai suderintas mechanizmas pradėjo kartoti smūgiavimo figūros judesius.

Dideliame sporto klubo salės veidrodyje Snieguolė akylai sekė akimis, ar juda ganėtinai žemai, ar rankos apvyturiuotos raiščiais pakankamai aukštai, įraudusiu veidu stebėjo savo pastangas. Jai už nugaros, šiek tiek į šoną, mergina su trumpa kasele ir žaliais marškinėliais kartojo judesius žiūrėdama

į ją. Vertėjo žiūrėti. Snieguolė žinojo tikrai esanti viena geriausių salėje. Ji atliko judesius visu greitumu, iki pat galo. Buvo įvaldžiusi techniką.

Gimnastikos techniką. Nes tai, šiaip ar taip, gimnastika. Trankaus hito ritmu atliekami judesiai su Rytų dvikovų veiksmiais. Gana paprasta choreografija, kurios laikydamiesi, gimnastai įsivaizduojamose kovose imasi su įsivaizduojamais priešininkais, o vadovas juos šūksniais ragina ir moko. Ta gimnastika tik pora laipsnių agresyvesnė už aerobiką.

Bet Snieguolė mėgo ją. Per treniruotę gerai išprakaituodavo, raumenys pavargdavo, po jų pačiai buvo lengviau

nusiteikti pozityviai. Net nesinorėjo užsiimti koku nors tikru kovos stiliumi ar boksu. Ji žinojo, koks jausmas apima, suvarius kitam į pilvą kumštį. Žinojo, kaip paleisti iš nosies kraują ir kokia keista jo šiluma ant odos. Kaip pravėsusios uogienės. Snieguolė nenorėjo smūgiuoti į tikrą, gyvą objektą. Pernelyg gerai prisiminė mušimo jausmą, nors nuo tol jau buvo prabėgę daugiau kaip dveji metai. Melzganai sutemusi popietė mokyklos kieme rėžte įsirežė į atmintį. Mintyse šmėstelėjus jos vaizdui, burnoje pajusdavo rūgštumą, užuosdavo saldžius kvėpalus. Rožės, vanilės, lengvą sandalmedžio aromata.

Let it rain over me¹¹.

Nereikėjo lietaus, kad juoda
berankovė dygsniuota liemenė sudrėktų.
Ji buvo kiaurai permirkusi prakaitu.

Po treniruotės atsisėdo persirengimo
kambaryje, palaukė, kol išsilygins
kvėpavimas, nusivyniojo nuo rankų
raiščius. Tvirtai apvyturiuoti raiščiai
sutvirtino delnus ir riešus, sugėrė
prakaitą. Bet pirmučiausia buvo žaidimo
dalis – rekvizitas, rengiantis įtūžusio
kovotojo vaidmeniui, kuriuo prieš
treniruotę labai mėgo persiimti doros
moksleivės. Snieguolė drauge su kitais.
Pozicijos tvarsčiai, – kai kas juos taip
vadino, ir juokais, ir pagauti entuziazmo.

– Šauni šita naujoji programa.

Sunkesnė už aną.

Snieguolė pasižiūrėjo į tą, kuri ją užkalbino. Maždaug pora metų vyresnė mergina, atsisėdusi kitame suolo gale, vyniojo tvarsčius ir tuos žodžius pasakė tikrai jai. Ilgi raudoni plaukai, aukštai surišti į arklio uodegą. Veidas ir rankos nubertos strazdanų. Juodos laisvos kelnės, juoda siaura dygsniuota liemenė, – treniruotės uniforma tokia pat kaip Snieguolės. Ji buvo mačiusi merginą mokykloje ir treniruočių salėje ne kartą. Ir žinojo, kad mergina taip pat ją matė. Snieguolė jautė merginos žvilgsnį, stebint jos judesius per treniruotę. Ne vien judesius, bet ir kūno linkius, raumenų iškilimus. Nujautė, kad mergina vieną kartą ją užkalbins.

– Tikrai, – atsakė Snieguolė.

Raudonplaukė atsipalaidavusi, nesivaržydama pasislinko arčiau Snieguolės. Pro prakaitą prasimušė Calvin Klein *One* ir greipfruto kvapo dušo želės aromatas. Stambus dvigalvis raumuo suapvalėjo, kai ėmėsi toliau vynioti raiščius. Ant raumens matėsi septynios strazdanos, susidėjusios beveik taip pat kaip Dvynių žvaigždynas.

Prisiminimai nenorom skverbėsi į atmintį. Dar kai kas kvėpinosi CK *One*. Ir ant sprando turėjo Dvynių žvaigždyno tatuiruotę. O jei priglustum lūpom ir lengvais kaip pūkas bučiniais nubertum žvaigždyną. Kiek ilgėliau stabtelėtum prie Kastoro. Numanytum, kad priėjus

Poliuksą, sprandas su tatuiruote
nesusiturės ir grįžtelės, Snieguolės
riešus suims kitos rankos ir lūpas palies
bučiny.

Ar tai iš tiesų nutiko tik praėjusią
vasarą? Atrodo, kad nuo tol prabėgo
šimtas metų.

Snieguolė čiupo butelį vandens ir ėmė
gerti dideliais gurkšniais. Mergina, be
abejonės, laukė, kad ji ką nors pasakytų,
koku nors ženklu parodytų, kad verta
prisėsti šalia. Žengtų nedidelį žingsnį.
Snieguolė aiškiausiai suprato, kur tai ves.
Į tolesnius pasiplepėjimus, šypsenas,
atsargų pasiūlymą išgerti kavos ir
neišvengiamai į tą akimirką, kai ji turės
ištart šiurkščius žodžius.

Ne tu kalta, o aš.

Ne dabar, dar ne dabar, o gal niekada.

Likim tik draugės. Ir abi suprato: tai reikš, kad paskui jos vengs viena kitos kaip įmanydamos.

Snieguolė niekada negalės pasakyti: mudvi drauge tik dėl to, kad tavo kvapas man primena kitą. Ir kaip tik dėl to tai daugiau negali tęstis. Negalės pasakyti atvirai. Turės meluoti nuo pat pradžių, todėl viskas baigsis sumišimu, tyliu liūdesiu, abejingu irzlumu.

Beprasmiška. Snieguolė nusprendė patausoti abiejų laiką, patausoti merginos jausmus ir toliau tylomis gėrė vandenį. Tylos minutė peržengė

kantrybės ribą. Mergina neramiai sujudėjo, palietė plaukus ir tarė:

– Na, gerai. Iki.

Snieguolė kilstelėjo ranką atsisveikindama. Mergina čiupo krepšį ir perėjo į kitą vietą persirengimo kambaryje, kad jos viena kitos nematytų. Snieguolė tyliai atsikvėpė. Puiki, euforiška nuotaika, kuri buvo apėmusi po treniruotės, subjuro. Drėgni sportiniai drabužiai vėusiai lipo prie odos.

*I surrender*¹². Paskutinis treniruotės hitas erzinausiai bumbsėjo galvoje. Kai kuriais atvejais ji verčiau pasiduodavo net nepamėginus. Kartais visiems dėl to būdavo geriau.

Saunoje Snieguolė, kaip niekada, sėdėjo viena. Iškart vandens ant akmenų nepykė, o palaukė, kol šiluma perims odą, kol vėl išmuš prakaitas ir stuburu nuo sprando nusiurens žemyn. Vasaros ir rudens prisiminimai su prakaitu prasimušė paviršium, nors mėgino juos sulaikyti, sakydama, kad metas ne pats tinkamiausias. Liūdėti ir ilgėtis metas niekada netinkamas. Bet tie jausmai sugniaužė pilvą, nulenkė jos nugarą.

Žydros akys žvelgia tiesiai į ją. Ir greit nusisuka į šalį. Kažkur į tolį.

– Bus geriau, jei mes daugiau nesimatysim.

– Niekada?

– Bent jau kurį laiką. Suprask, aš noriu tai pereiti viena. Nebegaliu daugiau būti su tavim. Būtų neteisinga, jeigu tau tektų dabar mane pakęsti.

Snieguolė norėjo šaukti, prieštarauti. Ar kitas žmogus turi nustatyti jos kantrybės ribas ar daryti išvadą, kas teisinga, o kas – ne? Snieguolė pati geba pakovoti už save. Ji iširdo šitaip lengvai išstumta iš kito žmogaus gyvenimo ir patiriamų sunkumų. Lyg mažas, jautrus vaikas, kuriam reikia globos. Snieguolei norėjosi šnypšte šnypšti, kad ji perėjo daug baisesnius dalykus, kad nereikia jos taip saugoti.

Vis dėlto ji suprato, kad šauksmai nieko nepadės. Kad jau nuspręsta.

Snieguolės vaidmuo – su tuo susitaikyti.
Tai ji turi suvaidinti šioje pjesės vietoje.

– Ką reiškia „kurį laiką“? Juk galėsiu
tau paskambinti?

Snieguolė negalėjo pakęsti
maldaujamo, aukšto savo balso tono.
Neišverktas gumulas gerklėje didėjo ir ji
žinojo, kad negalės jo išverkti. Daug
metų prabėgo nuo tada, kai ji prarado
gebėjimą verkti. Praėjusią vasarą jai
atrodė, kad tas gebėjimas vėl atsiras, bet
dabar per šį pokalbį suprato, kad turės
gyventi su tuo gumulu, turės jį ryti ir
viltis, kad jis kada nors prapuls savaime.

Nei skambučių, nei elektroninių, nei
FB žinučių, nei Morzės abėcėlės
bilsnojimo kišeniniu žibintuvėliu

tamsiom nakties valandom, nei vėstantį rudens vakarą iš burnos išpūsto garo ženklų, nei degte degančių minčių, prasimušančių pro rūką, sienas, duris. Nieko. Visiška tyla. Sakytum, žmogus dingio nuo žemės paviršiaus. Bent jau iš Snieguolės gyvenimo dingio akimirksniu. Taip pat netikėtai ir įžūliai, kaip atsirado.

Snieguolė prisiminė tą gegužės dieną. Baugiai kaitrią saulę, šilumą, tą pavasarį paslapčiom perkopusią dvidešimties laipsnių padalą. Snieguolė vaikščiojo po miesto centrą per šiltai prisirengusi, prie krioklio nusivilko palta, atsisėdo ant suoliuko, stebėjo pro šalį tekantį tamsų vandenį, atgręžusi veidą į šiltą saulę. Į galvą šovė mintis, kad iki

pilnatvės trūksta pirmos vasarinių ledų porcijos. Laimei, visai arti stovėjo ledų kioskas. Snieguolė užsimetė ant rankos paltą ir atsistojo ilgos eilės gale. Daug ką buvo pagavęs pirmųjų vasaros ledų troškimas.

Stovėdama eilėje Snieguolė svarstė, kuriuos pasirinkti – saldymedžio ar citrininius. Pasirinkusi saldymedžio, neapsiriktų. Jie tikrai gardūs. Bet masino ir citrininiai. Gal dėl gegužės šviesos ir saulės, žadančios dusinančius karščius ir ilgą vasarą. Nebuvo apsisprendusi, kai atėjo jos eilė.

Žydros ledų pardavėjos akys įvertino Snieguolę, kuri žiojosi sakyti, ko norėtų. Bet pardavėja užbėgo už akių.

– Nieko nesakyk. Leisk atspėti. Tu nenori nei šokoladinių, nei braškinių. Vanilinių – jokių būdu. Karameliniai gardumėliai tavęs taip pat nedomina, nei naujienos, kurias laikai pirmiausia kvailių ir mėgstančių eksperimentuoti pirkėjų apgaudinėjimu. Tu – saldymedžių mergaitė. Matyti per kilometrą.

Žydros akys truputį prisimerkė, išžiūrėjo įdėmiau.

– Bet dabar tu nori citrininių. Nes jau ne pavasaris, bet ir vasara dar neatėjo. Tu nori ko nors rūgštaus, geltono. Gegužės saulės ledų.

Snieguolė negalėjo išstarti nė žodžio.

– Vieną rutuliuką, bet ne į vaflinį puodelį, nes vaflis tau primena

pasaldintą kartoną. Įdėsiu į popierinį puodelį.

Pardavėja nusigręžusi pakabino kaušelį ledų. Snieguolei staiga pasidarė nepakeliamai karšta. Būtų buvę karšta net jei čia pat būtų išsirengusi iki apatinių. Pardavėja užtruko. Kebli minutė ištįso. Snieguolė dar nebuvo pratarusi nė žodžio. Galų gale pardavėja atsisuko ir padavė Snieguolei popierinę servetėlę su puodeliu ledų. Snieguolė krapštė monetas, bet žydros akys žybtelėjo šypsniu.

– Nereikia. Aš vaišinu.

Snieguolė kažką numykė lyg padėkodama ir degančiais skruostais apsisuko ant kulnų. Jautėsi lyg rentgenu

peršviesta. Jausmas buvo itin nemalonus ir sykiu keistai geliantis. Grįžusi prie suoliuko palei krioklį, ji pastebėjo užrašą ant servetėlės.

„Paskambink. Juk norėtum.“ Ir telefono numerį šalia.

Snieguolė tylomis papurtė galvą. Įžūli, pagalvojo. Ir kuo tikriausia subingalvė. Vakare ji sudrėkusiom rankom surinko numerį.

Savanaudė subingalvė. Silpnadvasė bailė. Apgailėtina muilanešė. Po išsiskyrimo Snieguolė kartojo tuos žodžius lėtomis, ištįsusiomis naktų valandomis, bet žodžiai neįsikūnijo. Ji mylėjo subingalvę, bailę, pasprukėlę. Snieguolė suprato jos sprendimą, nors

nenorėjo suprasti. Laukė ir tikėjosi, tikėjosi ir laukė, krūptelėdavo, kaskart suskambus telefonui, sėdėdavo prie lango, žiūrėdavo į gatvę, įsivaizduodavo išvystanti pažįstamą figūrą. Virdavo stiprią juodą kavą vidury nakties, nes jautė, kad vis tiek neužmigs. Stiprus kavos kvapas ramino, supstė kaip apklotas. Tyčia gerdavo per karštą – mėgino ištirpinti gumulą.

Bėgo savaitės, mėnesiai, gumulas sumažėjo ir ilgesys atsitraukė per žingsnį. Viltį ji užgniaužė sąmoningai. Manė, kad viliasi tuščiai. Jos tikriausiai niekuomet nesusitiks.

Snieguolė užpylė vandens ant karštų akmenų. Pylė tol, kol krosnelė pajėgė

atsakinėt jai piktu šnypštumu. Karšti vandens garai nirčiai tvoskė į nugarą ir sprandą. Snieguolė atsitiesė pajutusi, kad spaudimas pilve atlėgo. Akis graužė – nusišluostė jas ranka. Nuo prakaito, tiktai nuo prakaito.

Vakare Snieguolė stebeilijo į baltą savo buto sieną ir mąstė apie paveikslą, kurį piešė per dailės pamokas. Ji nebuvo itin gabi dailininkė nei piešėja, nors mėgo vaizduojamąjį meną. Ir nepuoselėjo tuščių vilčių tapti geresnė nei vidutiniška mėgėja. Dailės pamokas ji lankė savo malonumui, mėgavosi galimybe pažaisti ir atsipalaiduoti kurdama paveikslus. Kažin ar dar kada turės galimybę

nemokamai naudotis dažais,
medžiagomis ir tokia patalpa, kaip dailės
klasė.

Juoda, juoda, juoda. Dažais nuteptas
paviršius jau buvo lygus, bet Snieguolei
norėjosi dar daugiau juodų potėpių,
reljefiškumo, nelygumo, kad paveikslas
nebūtų tik dvimatis atvaizdas. Padengusi
keliais sluoksniais, ji patiesė laikraštį ant
grindų, padėjo paveikslą, užsilipo ant
kėdės ir pradėjo taškyti jį raudonais
dažais. Dažai tiško ant paveikslo
juodumos kaip raudoni lietaus lašai, kaip
kraujas.

Šiandien Snieguolė beveik pabaigė
paveikslą.

Ir pavadinimą jau buvo sugalvojusi.
Jos paveikslas vadinsis *Merginų
draugystė*.

---

⁸ Iš švedų k. vertė Zita Mažeikaitė.

⁹ Dangus vakare žydruos skaisčiausias (*šved.*).

¹⁰ Į veidą. Į veidą. (*Angl.*)

¹¹ Tegū lyja ant manęs lietūs (*angl.*).

¹² Pasiduodu (*angl.*).

KOVO 3-IOJI,
KETVIRTADIENIS

15

Balti, lengvučiai, putlūs, ploni kaip marška, panašūs į plaktos grietinėlės kalnus. Toli toli ir dar toliau slinko vienas pro kitą, vienas virš kito. Lėti, pavargę debesys.

*Dagen svalnar mot kvällen...*¹³

Dar nebuvo vėsu. Bet dienos kaitrumas slopo. Oras priminė paukščių pieną. Jis glostė kojų pirštus, šlaunis, rankas, rodė, kažkas didelę plunksną vedžioja kūno apribais. Prieplaukoje ji

galėjo gulėti nuogutėlė, žiūrėti į dangų ir debesis. Laukti. Ilgėtis. Ilgėtis tos, kuri vos už kelių žingsnių. Nusišypsoti sau, pajutus oda akių žvilgsnį.

*Tag mina smala axlars lāngtan...*¹⁴

Šiluma aplinkui ir viduj šiluma, išblaškanti tuščias mintis. Skubrus lėtumas, lėtas skubrumas. Vasaros nepaliaujamas, nepaliaujamas lėkimas. Valanda, kai viskas dar buvo gerai ir buvimas dviese rodės malonesnis už vienatvę. Manant, kad tas jausmas neprapuls ilgai ilgai. Kad jame pasiliksi. Kad su šiuo žmogum galėsi būti. Kad galėsi imti šią ranką dešimtis, šimtus, tūkstančius kartu. Tylėti. Girdėti vieną

laisvą, ramų alsavimo ritmą, tankėjantį kartu, vienodai.

Kai vasara praėjo ir šaltas šiaurys nuspalvino pirmuosius beržų lapus, buvimas prieplaukoje paliko kaip sapnas. Sapnas, kurį sapnavo kažkas kitas.

Snieguolė atsiduso ir, atplėšusi akis nuo dangaus, pažvelgė į policijos skyriaus pusę. Pro didžiulius autobusų stoties langus vaizdas vėrėsi tiesiai į ją. Jau trečia valanda ji kažko laukia.

Laukti nėra jokios prasmės.

Stingdančiame šaltyje ji sekė Elisos tėtį – Terhą Veiseneną nuo namų Piūnikio rajone iki Hatampės magistralės. Terhas Veisenenas nuėjo į darbą, o Snieguolė liko sargybos poste

autobusų stotyje. Į policijos skyrių ji vis dėlto kojos nekėlė. Nors žinojo, kad, pavyzdžiui, eilės prie pasų slenka labai lėtai, kelias valandas vestibulyje laukianti mergina po kurio laiko pasirodytų įtartina.

O čia niekas į ją nė nedvilktelėjo. Ji atrodė ganėtinai valyva, kad nebūtų palaikyta bename, ir ganėtinai nepastebima, kad vėliau kas nors prisimintų ją čia buvus.

Vis dėlto kvaila šitaip leisti dieną. Terhas Veisenenas tikriausiai sąžiningai išsėdės darbe iki ketvirtos ar net ilgiau, o paskui grįš namo tuo pačiu keliu, kaip atėjo. Toks sekimas – kvailių kvailiausias.

Snieguolė gėrė ketvirtą juodos kavos puodelį. Turėjo kaip nors palaikyti žvalumą.

Pinigai. Elisa persekiojantys vyrai. Jauna moteris nuotraukose. Baltasis Lokys.

Kaip visa tai susiję?

Terhas Veisenenas buvo tarsi raktas. Ji tuo neabejojo. Ir Elisa tuo neabejojo, nors nenorėjo tikėti, kad jos tėtis gali padaryti ką nors bloga. Bet turėjo patikėti. Merginos veidas net nupilko pamačius tas nuotraukas. kažkas jos viduje sužlugo. Tą minutę naivus tikėjimas išsisklaidė ir dalis jos savasties sugniužo.

Tas jausmas Snieguolei buvo pažįstamas. Ji prisiminė, kaip pirmoje gimnazijos klasėje, prieš pat šv. Kalėdas pažvelgė į save veidrodyje ir pamatė jame mažą, baikščią ir apstulbusią mergaitę, kuri negalėjo patikėti, kad jai šitaip gali nutikti. Kad šitaip būna. Kad aš jau nebe aš. Taip ji manė. Tai buvo tiesa. Ji tapo kažkuo kitu, tapo kitokia.

Kartą gyveno mergaitė, kuri pradėjo bijoti.

Snieguolė nužvelgė autobusų stotį, minutėlę pailsindama akis, įsitempusias stebint policijos skyrių. Prieš keletą metų suremontuotas funkcinio stiliaus pastatas jai atrodė gražus. Pro didelius langus į vidų vilnijo ryto šviesa. Matant

tiktai šviesą ir nematant akinamo baltumo lauke, galėjo atrodyti, kad dabar vasara.

Snieguolei norėjosi atsilošti stoties laukiamajame ir, užmerkus akis, vėl pasvajoti apie vasaros šilumą ir nesutramdomą šviesą. Patirti prisiminimų laimę ir liūdesį.

Ką, po velnių, ji čia veikia?

Vyvas Tamas pildė vakarinio laikraščio sudoku, sykiu stebėdamas policijos skyrių. Jis abejojo Boriso Sokolovo proto sveikumu. Jam atrodė, kad visą ilgą mielą dieną darbe sėdinčio policininko tykoti kvaila. Bet Sokolovas manė, kad faras slepia kažką negero. Sokolovas stebėjosi

tuo, kad jis neatsakė į Natalijos laiškeli. Esą, Natalija kažkada nusišaipiusi, kad Terhas Veisenenas atsakęs jai dar nė neišsiuntus žinutės.

Sokolovą buvo apėmusi nuojauta, kad šiandien kažkas atsitiks. O kai Sokolovą apima nuojauta, verčiau neprieštarauti.

Vyvas prašė Sokolovo, kad šis leistų jam pasišnekėti su Terhu Veisenenu. Paaikinti jam, kad neverta prieš juos šiauštis. Vyvas Tamas moka įkalbėti žmones laikytis taisyklių. Ir tylėti. Po jo apsilankymo kai kurie jau nebepribildavo. Niekada.

Sokolovui tai netiko. Nė vienam jų nevalia rodytis viešumoje su faru, jeigu

ketina su juo bendradarbiauti. Todėl, esą, Tamas turėtų tik pašnipinėti.

Sokolovas buvo įsitikinęs, kad Veisenenas žaidžia pagal savas taisykles. Jis norėjo sužinoti, ar Veiseneno pusėje žaidžia dar kas nors.

Kokį skaičiuką rašyti šiame kvadratėlyje – devynis ar septynis? Reikėjo pasiimti trijų, o ne penkių žvaigždučių sudoku. *Keep it simpl*¹⁵. Jis neketina tapti sudoku meistru. Jis tik užmušinėja laiką. Kramtydamas pieštuko galą Vyvas vis dirstelėdavo policijos skyriaus pusėn.

Visa diena veltui praeis.

Snieguolė išsitraukė mobilųjį. Ji nusprendė paskambinti Elisai ir pasakyti, kad nepadarys to, ką pažadėjo. Jau užtektinai paaukojo savo brangaus laiko tam beprasmiškam tykojimui.

Terhas Veisenenas mąstė apie vėlyvą naktį gautą elektroninį laiškėlį. Tiesiai su Baltuoju Lokiū jis susitikti, aišku, negalėjo, tik su kokiu nors jo „asistentu“ – vienu iš daugybės, veikiančių kodiniais vardais. Asistentas laiške liepė Terhui nueiti į Tamperės Kongresų ir koncertų rūmų vyrų tualetą, pasiimti iš trečios kabinos klozeto bakelio mobilųjį ir paskambinti skubiajame meniu įrašytu pirmuoju numeriu. Tada, esą, gausiąs

tolesnius nurodymus. Mobilusis slaptavietėje bus tikrai šią dieną.

Ar jis mėgino atkąsti per didelį kąsnį?

Dirbti su Borisu Sokolovu ir estais sekėsi puikiai. Tai buvo tiesmukiški vidutinio lygio nusikaltėliai. Sokolovas šiek tiek viršesnis už estus, bet ir jis pavaldus. Baltasis Lokys – kitas dalykas. Apie jį sklido tik gandai, bet ne konkrečios žinios. Terhas nepažinojo nė vieno iš tiesų jį mačiusio žmogaus.

Bet jam reikia pinigų, todėl turi ką nors nuveikti. Terhui jų tikrai reikia. Jis turi jų gauti. Terhas tikėjosi jų gauti, juolab kad poros skolų mokėjimo terminas visaiėjo į pabaigą.

Terhas nutildė urzgiantį pilvą,
apsivilko paltą ir nusprendė per
priešpiečių valandą suvaikščioti į
Tamperės Kongresų ir koncertų rūmų
tualetą.

Pro policijos skyriaus duris išėjo vyras.

Vyvas Tamas sukruto.

Ir Snieguolė sukruto.

Snieguolės laimei, Vyvas buvo
mažumėlę greitesnis. Ji spėjo suvokti,
kad vyras, šaltai numetęs sudoku
žurnalą, jai kažkur matytas. Kai jis leidosi
eiti, Snieguolė iš plataus žingsnio, kiek
pakumpusios nugaros ir rankų mostų
suprato, kur.

Vienas iš persekiotojų.

Vyras visu greitumu movė pro duris.
Snieguolė akimoju suprato, kad vienu
metu jiedu laukė neatsitiktinai, juolab
neatsitiktinai tą pat akimirką išpuolė
lauk. Juodu su tuo žmogum siejo viena
aplinkybė.

Sekamas objektas.

Po galais, tai viską apsunkina.

Snieguolė turės slėptis nuo dviejų vyrų
žvilgsnių.

---

¹³ Diena atvėsta į vakarą... (Šved.)

¹⁴ Imk mano gležnų pečių ilgesį... (Šved.)

¹⁵ Svarbiausia – paprastumas (angl.).

16

Snieguolė minutę pastoviniavo Tamperės Kongresų ir koncertų rūmų fojė.

Iki šiol viskas sekėsi gerai. Elisos tėtis taip susikaupęs žygiavo į tikslą, o persekiotojas taip susikaupęs jį sekė, kad nė vienas neatkreipė dėmesio į Snieguolę. Ji laikėsi tinkamu atstumu, bet akimis visą laiką pasiekė abudu vyrus. Matyk, bet būk nematoma. Šitai ji mokėjo.

Jie perėjo Sorio tiltą, prapėdino universitetą, pasuko į Universiteto gatvę, nuo jos – į Tamperės rūmus.

Viduje pasidarė kebliau.

Terhas Veisenenas ryžtingai pražygiavo pro Kimo Kaivanto kūrinį „Mėlynoji linija“ ir pasuko į vyrų tualetą. Persekiotojas kiek pastovėjo prie tualetu durų, apsižvalgė ir taip pat šovė vidun.

Snieguolė mąstė. Ji galėtų palūkuriuoti fojė, niekam nesirodyti. Antra vertus, tualete gali nutikti kas nors svarbaus. Netgi reikėjo manyti, kad nutiks. Kažin ar Elisos tėvas čia atėjo norėdamas nusižiūrėt tinkamesnių plytelių darbovietės tualetui. Jis čia atkulniavo kažkokia kita dingstim.

Snieguolė suprato negalinti eiti į vidų kaip mergina, nes tai sužadintų nereikalingą dėmesį. Vadinasi, turi eiti kaip vaikinai.

Snieguolė apžiūrėjo save Tamperės rūmų drabužinės veidrodyje. Ji vilkėjo tamsius drabužius, buvo užsimaukšlinusi pilką megztą kepurėlę. Apranga aseptiška. Storas žieminis paltas slepia kūno išlinkius. Ji susikišo plaukus po kepurėle, pakeitė laikyseną, šiek tiek ir svorio centrą. Nutaisė kitokią veido išraišką.

Pasikeitimas atrodė gluminantis. Veidrodyje iš padilbų į ją spoksojo ant kaktos kepurę užsismaukęs paauglys.

Svarbiausia – eigastis. Snieguolė žengė kiek laisvesniu ir glebesniu žingsniu, plačiau žargstydama kojas. Berniokiškai nustypino iki vyrų tualetu, suėmė rankeną ir ryžtingai atplėšė duris.

Terho Veiseneno pirštai neišlaikė unitazo bakelio dangčio, kai mėgino jį nukelti. Dangtis buvo stebėtinai sunkus ir sandarus. Jis mėgino kišt nagus į tarpą, bet nukelti nepavyko. Reikėjo kokio nors ilgesnio daikto. Terhas pasirausė kišenėse. Iš atšvaito, taip pat ir iš vairuotojo pažymėjimo jokios naudos. Laimei, rado kišenėje seną, kažkada užmirštą dviračio raktą – jis palindo. Terhas pradėjo tylutėliai kelti dangtį. Ir

kaip tik tada išgirdo kažką užeinant į gretimą kabiną.

Jau tokia jo laimė. Nieko negali nuveikti ramiai.

Raktas grėsmingai išlinko, laimei, ir bakelio dangtis sėkmingai pasislinko. Ir piktai trinktelėjo į bakelio kraštus. Tyliame tualete tas barkštelėjimas nuaidėjo kaip sproginas.

Vyrų tualetu durys vėl atsidarė. Puiku, dar viena pora ausų. Tas, kuris atėjo, įžengė į gretimą kabiną iš kito šono. Terhas pasijuto kaip apsuptas. Jis turi nurimti, giliai kvėpuoti ir nuvyti šalin mintis apie persekiojimą. Tamperės rūmai – vieša vieta su nemokamu tualetu. Ir žmonės juo, aišku, naudojami.

Apmaudus atsitiktinumas, kad trys vyrai panūdo ištuštinti pūsles vienu metu. Kitaip tariant, du. Jam norėjosi ranka prilaikyti šiek tiek kitokį daiktą.

Terhas nusivilko striukę ir pasiraitojo dešinę marškinių rankovę. Įkišo ranką į bakelį, pagrabinėjo. Iš pradžių pirštai graibstė tik vandenį ir Terhas pajuto šleikštulį, nors žinojo, kad vanduo švarutėlis. Ar jis tikrai užėjo į reikiamą kabiną? O jei mobiliojo čia jau nėra? O jeigu jį apgavo?

Tada ranka kažką palietė.

Pasisekė!

Terhas ištraukė juodą dėklą, be jokios abejonės, nepraleidžiantį vandens. Atsargiai atidarė jį ir pamatė į polietileną

suvyniotą mobilųjį. Įsikišo jį į vieną striukės kišenę, dėklą – į kitą ir dangčiu vėl uždengė bakelį. Širdies dūžiai ausyse priminė pamišusio būgnininko dundenimą. Terhui drebėjo rankos. Iš baimės kojos linko, nors nebuvo ko bijoti.

Jis apsivilko striukę, atidarė kabinos duris ir movė prie prausyklių. Terhas trynė muilu rankas, nusimazgojo jas vieną, kitą kartą. Sutramdė norą grįžti į kabiną ir nuvalyti pirštų atspaudus nuo bakelio. Šito jau būtų buvę per daug.

Kitose kabinose buvo tylu. Gal viduriai užkietėjo, rūpestingai šluostydamas rankas, pagalvojo Terhas ir išskubėjo iš tualetu.

Snieguolė skaičiavo sekundes.

Pasilenkusi greitai pažvelgė žemyn, patikrindama, ar Terhas Veisenenas užėjęs į gretimą kabiną. Jis ten kažko pūkštė, sprendžiant iš garsų, kažką darė su bakeliu. Paskui nusiplovė rankas ir išėjo.

Kitoje kabinoje persekiotojas nuleido vandenį. Tikriausiai dėl akių. Paskui ir jis išėjo iš tualetu, bet rankų nesiplovė. Snieguolė šlykštėjosi tokiais, kurie, pasinaudoję tualetu, neplaudavo rankų. Nebuvo higienos fanatikė, bet laikė šitai privalomu dalyku.

Penkios, šešios, septynios, aštuonios...

Po dešimties sekundžių Snieguolė atidarė duris, nusiplovė rankas ir

pastūmē vyrų tualetu duris. Kaip tik suspėjo pamatyti Terhą Veiseneną ir jį sekantį persekiotoją išslenkant iš Tamperės rūmų. Ji turėjo paskubėti.

Sorsapuisto parkas atrodė lyg burtų lazdele palytėtas. Medžių šakos buvo apšerkšnijusios, apkibusios prašmatniais, ornamentiškais suledėjusio sniego nėriniais. Saulė žibino kiekvieną jų krislelį. Čia viskas tviskėjo, blizgėjo, žerėjo, pliskėjo. Per parką rogėm buvo pravažiavus Sniego karalienė. Nuo plastančių jos plaukų ir apsiausto ore paliko sklandyti mažutės ledo dulkelės. Jai pūstelėjus visa nubalo, stebuklingai nušvito.

Sniego karalienė alsavo. Ledu ir vėju.

Snieguolė alsavo. Iš burnos einantis garas akimirksniu stingo ant šaliko, ant skruostų mažulyčių, bemaž nematomų plaukelių.

Snieguolė darė prisitraukimus ant skersinio parko sporto aikštelėje ir atidžiai klausėsi. Terhas Veisenenas ką tik išsiėmė iš kišenės mobilųjį, pamaigė mygtukus ir, priglaudęs telefoną prie ausies, žingsniavo Sorsalampio tvenkinio link.

Persekiotojas sustojo prie medžio netoliese neva prisidegti cigaretės. Terhas Veisenenas veikiausiai jo nepastebėjo. Snieguolę, darančią prisitraukimus, tikriausiai pastebėjo, tik

nepagalvojo, kad kažkokiam sunkiai pūškuojančiam bernui įdomu, ką jis kalba telefonu. Ir veikiausiai manė nuėjęs ganėtinai toli. Bet tykiausiame šaltyje garso bangos sklido itin gerai.

Trys, keturi, penki...

Snieguolė skaičiavo prisitraukimus, laukdama, kada Elisos tėtis pradės kalbėti.

– *Hello? This is... okay, you know who this is.*¹⁶

Anglų kalbą suprasti buvo sunkiau. Terhas Veisenenas kalbėjo tyliai, pasisukęs į tvenkinį, ir kai kurie jo žodžiai Snieguolės nepasiekė. Suomiškų žodžių spragas būtų buvę lengviau mintyse papildyti ir teisingai suprasti.

Rankos jau buvo pavargusios.
Pastaruoju metu ji labai retai darė
prisitraukimus. Vis dėlto nepasidavė.

Be abejonės, persekiotojas irgi
atidžiai klausėsi.

Dvylika, trylika...

– *Polar Bear... Already an invitation?.. 8
pm tomorrow, right. Black tie. If you could
just...*¹⁷

Paskutinis sakinytis nutrūko. Terho
Veiseneno pašnekovas tikriausiai padėjo
ragelį. Bet Snieguolė išgirdo užtektinai.
Vadinasi, Elisos tėtis rytoj vis dėlto vyks į
Baltojo Lokio pobūvį.

Rankos neatlaikė. Nuo įstangos
drebančiom ir skaudamom rankom
Snieguolė dunkstelėjo ant žemės.

Po velnių. Štai tau ir nematoma.

Terhas Veisenenas ir persekiotojas sužiuro jos pusėn. Daugiau jų sekti Snieguolė nieku būdu nebegalės. Dabar svarbiausia deramai pabaigt vaidinti padorų sportuojantį jaunuolį.

Snieguolė berniokiška ristele pasileido bėgti aplink Sorsalampio tvenkinį. Kerzai slyščiojo apledėjusiu taku. Ir pernelyg aiškiai griovė jos kuriamą iliuziją. Vien nuo minties kerzai nepavirto žieminiais sportbačiais su vinutėmis. Bet išsiduoti buvo nevalia.

Šiuo taku bėga jaunuolis. Šiukštu nesutrikti.

O kad jai pavyktų apibėgti tvenkinį, paskui tiesiausiu keliu šauti namo, išgerti

ko nors šilto ir atsiskaityt Elisai.

Snieguolė suprato, kad viliasi tuščiai, kai išgirdo kažką sunkiais žingsniais ją atsivejant.

---

¹⁶ Alio! Tai... gerai, jūs žinote, kas aš (*angl.*).

¹⁷ Baltasis Lokys... Jau pakvietė? 20 valandą vakaro, gerai. Būtinai smokingas. Jeigu jūs galėtumėt tiesiog... (*Angl.*)

Borisas Sokolovas skambino estui, bet tas neatsiliepė. Tikriausiai buvo išjungęs skambučio garsą, kad netrukdytų. Gerai padarė, bet dabar jau beprasmiška farą sekti. Borisas ką tik gavo Baltojo Lokio žinią, kad Terhas Veisenenas su juo susisiektė ir kad Baltojo Lokio vyrai jam pateiktė kiek neįprastą kvietimą į pobūvį. Borisas ne visada suprasdavo Baltojo Lokio veiksmus. Kartais jis pasvarstydavo, ar Baltasis Lokys iš tiesų

labai atsargus, ar savo žmones vaiko tikrai dėl smagumo. Pastaroji mintis atrodė lygiai įtikėtina, kaip ir pirmoji. Borisą kartais išvargindavo Baltojo Lokio įsakymai ir įgeidžiai. Jis suprato įgijęs privilegijuotą padėtį, tapęs netgi savotišku numylėtiniu, tačiau galįs bet kada tai prarasti. Jis gyveno amžinoje baimėje, smaugiamas nematomo kaspinėlio ant kaklo. Suvokė negalįs padaryti nė vienos klaidos.

Tad verčiau liautis sekioti paskui Veiseneną. Nereikia rizikuoti, kas nors gali suprasti, jog estas turi ryšių su faru. Arba Tamas padarys ką nors neapgalvota. Vyvas Tamas šaunus vaikinai, bet kartais

užputoja pervirš. Tada tampa nenuspėjamas ir nesuvaldomas.

Borisas nusiuntė žinutę. Štai ką joje parašė: „Sustok. Nutrauk užduotį.“

Vyvas Tamas paspartino žingsnį. Šįkart ta kaliūkštė nuo jo nepabėgs. Šįkart jis parodys tai mergšei, iš kur kojose dygsta. Pirmas kartas buvo atsitiktinis. Tai buvo asmeniška. Telefonas kišenėje vibravo. kažkas skambino, bet Vyvas neturėjo kada kalbėti. Jis privalėjo atlikti užduotį.

Vyvas ne išsyk suprato, kuo vaikinukas ant skersinio jam pažįstamas. Paskui įsižiūrėjo atidžiau. Paltas. Jau kažkur matytas. Kai vaikinas pasileido bėgti, Vyvas prisiminė. Tai ne vaikinas, o

mergina. Ji bėgo kažkaip kitaip, bet vis dėlto gana panašiai, atpažįstamai.

Bet kodėl Terhas Veisenenas jos nepažino? Nepažino savo dukters?

Vyvas susimąstė. Ir tai, ką suvokė, jį pribloškė. Mergina – ne faro duktė. Tai visai kita mergina, kažkodėl įsivėlusį į šią istoriją. Ir jis išsiaiškina, kodėl.

Mergina pradėjo bėgti greičiau ir Vyvą pagavo siutas. Ta nebrendila jam į akis nešokinės. Jis rankas kojas šalo, gaišo brangų darbo laiką stypsodamas Piūnikio krūmynuose, paskui – autobusų stotyje pildydamas sudoku. O ta raudonkepurė iš jo šaiposi.

Vyvas ją sugaus. Ir išspaus pasiaiškinimą, kaip ji į tai įsivėlė.

Patars jai nesivelti į suaugusiųjų žaidimus, kurių ji žaisti nemoka.

Palei Tamperės rūmus einančiu taku aukštyn, paskui – į kalną Kalevos kelio link ir per kelią. Ledas, slidu, batai visai netinkami bėgti. Šaltis drasko plaučius, paltas varžo judesius. Žiemos bėgimas – tikrai ne jos sporto šaka.

Snieguolė grįžtelėjo atgal.

Vyras ją prisivijo.

Snieguolė mėgino kvėpuoti pro sukąstus dantis. Bėgdama šnopavo. Šeši šunys šokinėja šalia kelio šaltinėlio. Šaltis spigino negailestingai.

Ji perbėgo į kitą Kalevos kelio pusę.

Šalta, šalta, šalta, šalta. *Ir mano brolis yra šaltas molis. Ir mano brolis yra šaltas molis.* Snieguolė mėgino atrast racionalų sprendimą, o galvoj erzinausiai dundėjo tie žodžiai. Toliau bėgti Kalevos kelio pakraščiu? Plusai: žmonės, mašinos. Minusai: vietomis ledas beveik kaip veidrodis ir galimybė, kad persekiotojo sėbrai budi savo furgone, tad patogią akimirką mėgins ją sučiupti. Ar išdrįs? Vidury baltos dienos?

Prie Kapinių gatvės Snieguolė apsisprendė. Pėsčiųjų takas buvo mažiau apledėjęs. Ji pasuko Kalevankango kapinių link.

Vyras sekė iš paskos. Laimei, jam buvo sunkoka įveikti slidžiausias vietas.

Ir mano brolis yra šaltas molis. Ir mano brolis...

Gana.

Snieguolė stengėsi prisiminti kitokius žodžius.

Run baby run baby run baby run...¹⁸

Šeril Krou ją išgelbėjo. Kerzai retkarčiais slystelėdavo. Snieguolė tyliai nusikeikė. Nuo šiol turbūt reikės avėti tik sportbačius su vinutėmis. Gal vėl teks papustyti padus. Pastarųjų dienų įvykiai rodo, kad tai labai tikėtina.

Ji pasuko į kapines. Veinio Linos kapas paliko dešinėje, Juiso Leskineno – kairėje. Šaunūs abu. „Beprasmiška viskas, tik ne gyvenimas.“ Ypač

beprasmiška numirti dabar. Tarp kapų.
Kokia ironija.

Vyro žingsniai vis artėjo. Snieguolė suprato, kad neverta gręžiotis atgal. Praras brangias sekundes. Gal bėgti į koplyčią? Arba prie krematoriumo pelenų perdavimo skyriaus durų? Gal rastų ten kokią gyvą dvasią? Gal pavyktų įsmukti vidun?

Po kapines bėgioti nevalia.

Mamos balsas. Mamos pamokymai. Atleisk, mama. Net tu žinai ne viską ir ne visada gali pamokyti. Kartais reikia tiktai bėgti.

Mirusiesiems tai nerūpi. Mirusieji negyvi. Mirusiesiems vienodai šviečia, kad per kapus šokčioja mergina, kuri dar

nenori mirti. Todėl ji turi bėgti, nors kas žingsnis kojose nevaldomai slyščioja, nors šaltis varpo plaučius skylutėm ir prakaitas upeliais srūva po storu palto ir vilnoniu megztiniu.

Aukštos šakotos kapinių eglės buvo sodriai aplipusios baltu glajum. Sunkus sniegas lenkė šakas prie kapų ir jų lankytojų.

Mirusieji ir gyvieji. Gyvieji ir mirusieji.

Ateis gyvųjų ir mirusiųjų teisti.

Gyvųjų ir mirusiųjų.

Snieguolė jau girdėjo vyro šniokštavimą. Netrukus jo ranka sugriebs už palto.

Tada kai kas nutiko. Snieguolė išgirdo trinktelėjimą, skausmingą urgztelėjimą

ir virtinę estiškų keiksmožodžių.
Snieguolė jų nesuprato, bet buvo aišku,
kam jie skirti. Ji neatsisuko, bet viltis
kojoms suteikė jėgų.

Vyvas Tamas paslydo, pargriuvo, ant ledo
skaudžiai užsigavo kairį kelį ir tą
akimirką suprato, kad pralaimėjo. Toliau
nebegalės merginos vytis. Gerai būtų, jei
pajėgtų paršlubuoti namo.

Kaip sumuštas šuo.

Kaip pažemintas mišrūnas.

Vyvą vėl suėmė siutas. Smarkesnis,
karštesnis, dar labiau užtemdė jam
protą. Išsitraukęs ginklą jis priklaupė ant
vieno kelio.

Jis negalvojo. Tik kiekviena ląstelių jautė turįs sustabdyti merginą. Bet kokia kaina. Jis pakėlė ginklą ir nusitaikė.

Snieguolė išgirdo slopų spragtelėjimą. Paskui kažkas prašvilpė pro šlaunį ir nuskėlė gabalėlį antkapio krašto.

Kulka.

Tas vyras šovė į ją.

Snieguolės pulsas pašoko dar dvidešimčia tvinksnių. Ji driuokė plačiais žingsniais, lėkė, skrido. Nejaudė slidumo nei šalčio, nei upeliu per nugarą žliaugiančio prakaito.

Išdrįso grįžtelėti atgal tiktai nubėgusi toli toli. Pagrindiniame kapinių take buvo matyti mažytė vyro figūra – jis laikė

susiėmęs kelį. Kažkokia maloni močiutė priėjo jam padėti.

Ginklo nebuvo matyti. Šūvių daugiau nesigirdėjo.

Snieguolė bėgo toliau, bėgti staiga pasidarė lengva. Suprato, kad jai pavyko pasprukti.

Šį kartą.

Lubų dažai vietomis buvo sueižėję. Tie eižėjimai sudarė keistus, niekur nevedančius kelius. Snieguolė gulėjo lovoje, žiūrėjo į jų sankirtas, augindama savyje pyktį. Spaudė prie pilvo žydrą, pašiurusį minkštą kiškutį nuplyšusia ausele. Kiškeliui teko iškęsti jos tvirtus, šiurkščius gniaužtus.

Ji parėjo namo, nusitraukė nuo kojų kerzus, užmetė ant kėdės atkaltės žieminį palatą, prakaitu permirkusį vilnonį megztinį ir dar labiau permirkusius plonus marškinėlius ilgomis rankovėmis.

Ji stovėjo po dušu pusę valandos. Vanduo kliokė kaip per smarkią liūtį. Išsitrinko plaukus bekvapiu šampūnu, išsimuilino bekvapiu muilu. Ji naudojo tik bekvapę kosmetiką. Nebuvo alergiška nei pernelyg jautri kvapams, bet nenorėjo niekuo kvepėti.

Atpažinti žmogų iš naudojamo šampūno, muilo, odos kremo kvapo, – ką jau kalbėti apie kvepalus ar losjoną, – itin lengva. Net atbukusi nosis suuodžia, kad

tas, kuris prieš akimirką buvo kambaryje, prausiasi vaisių kvapo muilu. Dauguma neatpažįsta žmogui būdingo kvapo viešose patalpose, – tam reikia geriau išlavintos uoslės, – bet šleikščiai saldžius ir aštrius kvepalus užuodžia visi, kurie neserga gripu.

Be to, kvapai žadino prisiminimus. Dervos šampūno kvapas grąžindavo į atmintį vasaros naktį ir vandens paviršiumi lekiančius laumžirgius. Muskusu dvelkianti dušo želė ryškiai piešė stamantrias raumeningas rankas ir nugarą su gražiai išsimušusiomis mentimis. Tas kvapas priminė akimirkas, kai jos gulėdavo apsikabinusios ir leipdavo juokais iš smulkmenų, kurios

niekam nekėlė juoko. Tas kvapas sugražindavo į atmintį žydrų akių įdėmų, tiriamą žvilgsnį, nuo kurio Snieguolė suglumdavo ir nurausdavo. Širdis jai apmirdavo, kojos apsildavo, kai pro šalį praeidavo tokia dušo žele kvepiantis žmogus. Nors matydavo ir žinodavo, kad kvapas sklinda ne nuo tos, kurios ji ilgisi. Taip stipriai kvapai veikė atmintį.

Net ir neprisimenant žmogaus išvaizdos, bet atsitiktinai užuodus jo naudojamą losjoną, į atmintį staiga sugriždavo pečiuita figūra, trumpi plaukai, džinsai ir languoti marškiniai. Pavyzdžiui, ji galėtų prisiminti to vyro eiseną ir tai, kur jis ėjo. Ir tai, ar jis įėjo pro tam tikras duris.

Snieguolė šito nenorėjo. Nenorėjo, kad ją prisimintų nepažįstami. Ir visi pažįstami. Ji norėjo būti nematoma ir neužuodžiama, jei tai apskritai įmanomas dalykas.

Snieguolė nusiprausė baimę ir paniką. Susitvarstė pūsleles, prisitrynusias bėgant.

Atsiliepė, kai paskambino mama.

– Labai gerai. Ne per sunku mokykloje. Dar turiu pinigų.

Melas. Šventas melas.

Kada ji liovėsi mamai pasakoti viską? Kai pradėjo lankyti mokyklą? Turbūt. O gal dar anksčiau, nes jų šeimoje daug kas buvo nutylima. Snieguolė niekada nesužinojo, kas nutylima, bet namuose

nutylėjimų tvyrojo taip tirštai, kad atsimušdavo į juos lyg į voratinklius. Kiekvienas rūpinosi savo reikalais. Buvo nutylimi keisti dalykai, pašaliečiui – visiškai nesuprantami. Tarkim, tai, kas susiję su Snieguolės kiškučiu. Mama jai paliko žaislą, kai pastarąjį kartą lankėsi Tamperėje. Pasakė, kad vaikystėje tai buvo jos mylimiausias žaislas. Snieguolė pasižiūrėjo į juodas kaip derva kiškučio akis ir staiga aiškiausiai prisiminė, kad tai buvo ne jos mylimiausias žaislas. Ne jos, nors ir ji žaidė su kiškučiu. Ji tai pasakė mamai.

– Ne, tu negerai prisimeni, – atrėmė mama. – Tai buvo tavo mylimiausias žaislas, vardu Oskaras.

Snieguolė papurtė galvą.

– Aš vėliau jį pavadinau Oskaru. Iš pradžių jis buvo vardu Klounas. Gal jį man atidavė kokia nors pusseserė?

Mama nieko neatsakė ir Snieguolė suprato, kad tai vienas tų dalykų, apie kuriuos paprasčiausiai nekalbama.

Sueižėję lubų dažai atrodė kaip kažkokio dangaus žvaigždėlapis. Įtrūkia. Snieguolei jie patiko. Traukė ją. Bet dabar Snieguolė kaupė pyktį, nes pyktis jai suteikdavo jėgų. Ją gainiojosi jau antrą kartą, į ją paleido kulka. Sveikas protas sakė, kad dabar ji juo labiau turėtų viską mesti. Bet kaip tik dabar ji norėjo sužinoti, išsiaiškinti ir padėti tašką šitoje istorijoje, norėjo, kad nusikaltėliai

atsakytų už savo darbelius. Nebenorėjo daugiau bijoti.

Baimė atsitrauks tada, kai bus atverstos visos kortos.

Todėl žinojo, ką darys rytoj. Ji piktai numetė kiškutį į kampa, išsiėmė mobilųjį ir paskambino Elisai.

Vyvas Tamas prišlubavo su lazda prie namų durų ir vargais negalais jas atsirakino. Nelengva buvo laikyti lazda ir rakinti duris, nesiremiant kaire koja. Jis susverdėjo, išsiviepė.

Itin paslaugi močiutė prievarta iškvietė jam greitąją ir tikriausiai būtų važiavusi kartu pažiūrėti, ar viskas bus padaryta kaip reikiant, jeigu greitosios

vyrai nebūtų jos užtikrinę, kad Vyvas pakliuvo į geriausias rankas.

Greitosios pagalbos stotyje padarė kelio nuotrauką, nustatė nedidelį skilimą, uždėjo įtvarą, davė lazda ir stiprių vaistų nuo skausmo.

Galų gale Vyvas parsigavo namo. Turbūt dar niekada tas mažas, niūrus ir varganas vieno kambario butukas jam neatrodė toks jaukus. Jis atsidarys skardinę šalto alaus, išgers porą piliulių ibuprofeno, gal dar ko nors. Geriausia vaistus maišyti su alkoholiu. Paskui jis paskambins Borisui Sokolovui, kuris atsakiklyje paliko jau kelias piktas žinutes.

Pamišėlis rusas. Nesinorėjo jam skambinti, bet jeigu nepaskambins, šis tikrai garsiai pasibels į duris.

Prieškambaryje Vyvą pasitiko slogus kvapas. Kriauklėje stūksantį indų kalną jis kada nors įveiks. Bet kambario tvankumoj Vyvas pajuto ir keistą pipirmėčių dvelksmą. Rodės, kažkas čia ką tik valgė mėtines pastiles.

Vyvas uždarė duris ir iššlubavo vidun – į svetainę, miegamąjį ir darbo kambarį sykiu. Jis nespėjo uždegti šviesos, nes kažkas tai padarė už jį.

Vyvas spėjo suvokti, iš kur tas kvapas. Baltojo Lokio vyrai.

Ginklas tiktai tyliai spragtelėjo. Vyvas krito aukštiekninkas ir iš burnos kaip

raudoni dažai pliūptelējo kraujas.

---

¹⁸ Bék, mażyte, bék, mażyte, bék, mażyte,
bék... (*Angl.*)

KOVO 4-OJI,
PENKTADIENIS

Oda balta kaip sniegas.

Didžiulis pudros teptukas braukė Snieguolės skruostus. Jos veidas buvo baltas kaip žiema ir šito niekas nė neketino slėpti, veikiau priešingai. Kreminės pudros atspalvį parinko vienu tonu šviesesnį nei jos oda. Birios pudros – taip pat. Kreminės pudros ribas kruopščiai išlygino palei smakrą. Makiažas suvienodino odos spalvą, užmaskavo nedidelius defektus. Oda

pasidarė nenatūraliai glotni. Snieguolės veidas priminė porcelianinę lėlę.

Lūpos raudonos kaip kraujas.

Elisa tiksliai apibrėžė Snieguolės lūpas. Nupiešė pieštuku Kupidono linkį, viršutinę lūpą iš kairės pusės, paskui iš dešinės. Tada nubrėžė vieną ryškiają apatinės lūpos liniją. Išsklaidė jos ryškumą braukdama vidurio link. Šitaip sustiprino gilumo įspūdį.

Lūpas nudažė pirmą kartą. Dažų tirštumą atsargiai nuspaudė servetėle. Tada užtepė antrą sluoksnį. Paskui per vidurį patepė raudonu blizgiu. Kad lūpos atrodytų putlesnės.

Plaukai juodi kaip juodmedis.

Elisa sušukavo Snieguolės kirpčiukus, papurškė švelniu plaukų laku. Kaip reikiant pašiaušė juodus, trumpai pakirptus plaukus ir laku sutvirtino reikiamą šukuoseną.

Plaukai nusidažė puikiai. Snieguolė prisiminė, kaip keistai ant baltų plytelių raitėsi melzganai juodų dažų įvijos, kai palaukusi, kol dažai suveiks, trinko plaukus. Ant dušinės grindų raizgėsi pasakiški ornamentai, iki juosvas vanduo nutekėjo į vandentiekį. Snieguolė skalavo plaukus, kol pradėjo tekėti visiškai skaidrus vanduo.

Dar keisčiau jautėsi, kai Elisa pasodino ją į kėdę, apsiautė pečius sena paklode ir ėmė trumpinti plaukus. Iš

pradžią nukirpo iki pečių, paskui dar truputį nurėžė po ausimis. Ant grindų krito juodų plaukų kuokštai. Snieguolei buvo sunku suvokti, kad tai jos plaukai.

Grindis nuklojo juodos, drėgnos sruogos. Kaip klaustukai be taškų. Šiandien viskas kaip klaustukas. Snieguolei reikėjo taško ir kaip tik dėl to ji dabar sėdėjo čia.

– Ar negaila? – triūsinėdama apie ją paklausė Elisa.

Snieguolė vos sulaikė šypseną.

– Juk tai tik negyvos raginės ląstelės.

Elisa nusipurtė.

– Niekada taip nepagalvočiau.

Galiausiai Elisa pakirpo jai kirpčiukus, ištiesino plaukus, pažiūrėjo, ar nukirpo

lygiai.

Elisa padavė Snieguolei ilgą, raudoną vakarinę suknelę, kurios audinys, judant ir kintant šviesai, mainėsi nuo rožės raudonumo iki apelsino spalvos, nuo purpuro iki vyno raudonio. Snieguolė apsivilko ją. Suknelė buvo paprastai sukirpta, su siaurom petnešėlėm, prigludusi prie kūno.

Snieguolė pakėlė akis į veidrodį.

Veidrodėli, veidrodėli, pasakyk...

Iš veidrodžio žvelgė nepažįstama daili moteris tiesia nugara, mįslingai nutamsintom akim ir lūpom, žadančiom ir šypsena, ir panieką. Snieguolė buvo patenkinta. Tai buvo ne ji. Tai buvo kita

moteris. Ta, kuri pakliūs į Baltojo Lokio pobūvį.

Elisa ėmė striksėti ir keistai spygčioti. Snieguolė tai suprato kaip teigiamą įvertinimą.

– Eik švilpt, kokia tu graži! O aš šaunuolė! Kokį velnią aš veikiu toje gimnazijoje, jei galiu būti puiki kirpėja ir kosmetologė?

Gera buvo matyti Elisą linksmą. Merginos skruostai buvo atgavę spalvą, akyse jau nebuvo regėti tokios blausios, slogios tuštumos.

– Ir dar šiek tiek šito, – pareiškė Elisa ir papurškė Snieguolės kaklą „Joy“ kvėpalais.

Snieguolė sulaukė kvėpavimą, kad neištrauktų ore pasklidusio eterio junginių ir alkoholio mišinio.

Ir jos kvapas dabar kitoks. Puiku. Niekas neprisimins ją buvus tame vakarėlyje. Prisimins moterį, panašią į Snieguolę iš pasakos, kuri kvėpėjo brangiais kvėpalais, plaukų laku ir liuksusiniu muilu.

– Vaikinai, ateikit pasižiūrėt!

Tūkas su Kasperu atidundėjo iš gretimo kambario.

– Na, ar bent pakenčiamai... oho!

Tūkas nutilo, nes Snieguolė atsisuko. Kasperas tikraja žodžio prasme išsižiojo.

– Šitą... juk yra tokia pasaka, kurioje pilka pelytė virsta baisiai gražia pana? –

galų gale pridūrė jis. – Ar ne „Pelenė“?

– Išdulkinčiau, – ištrūko Tūkui.

Buvo akivaizdu, vaikas paleido tuos žodžius nespėjęs pagalvoti.

– Gal sapne, – teatsakė Snieguolė.

Buvo 19 val. 20 min. Prieš tris valandas Snieguolė atėjo pas Elisą, kur laukė ir Tūkas su Kasperu. Iš pradžių visi tylėjo. Žinojo, kad tą dieną bus peržengta kažkokia riba. Ligi tol viskas atrodė lengva, valdoma, įtampa pakenčiama. Daugiau taip nebebus. Į Snieguolę buvo paleista kulka. Ir ruošėsi ji ten, kur tikrai pavojinga.

Snieguolė jiems išdėstė savo planą.

Tas planas nebuvo protingas. Tas planas nebuvo racionalus. Tas planas buvo pavojingas. Snieguolei tai nerūpėjo. Ji norėjo lįsti į pavojų. Jai norėjosi ten, kur baisiausia.

Snieguolė pasakė mėginsianti pakliūti į pobūvį slapčia pro kokias nors galines duris, tada prasižiojo Kasperas:

– Nepavyks.

– Iš kur žinai? – nustebo Elisa.

– Girdėjau, kad pas Baltąjį Lokį nenueisi „slapčia, pro kokias nors galines duris“. Kiek girdėjau, atsargumo priemonės tikrai griežtos. Visokios suknistos tvoros, sargybiniai ir taip toliau.

Kasperas susinėrė rankas už sprando ir atsilošė kėdėje. Buvo akivaizdu, kad jam patinka informatoriaus vaidmuo.

– Okei. Užmirškim tą planą, – pasakė Snieguolė.

Kaspero veidą nušvietė gudri šypsena.

– Bet galėtum visiems matant įeiti tiesiai pro paradines duris.

– Ir kaip tai padaryti?

– Moteris įleidžia. Bent jau kai kurias merginas, pakviestas į šventę palaikyti vyrams draugijos ir parodyti savo gražumą. Niekas nieko jų neklausia, jei tik jos apsirengusios pagal pobūvio temą. O juk šio vakarėlio tema – *fairy tales* – pasakos.

Tūkas trūktelejo į nosį mineralinio vandens.

– Tu rimtai? Ji panaši į ekoanarchistę lesbietę, o mes ją paversim elitine kekše... atsiprašau, aukščiausios klasės palydove?

Elisa kritiškai nužvelgė Snieguolę nuo galvos iki kojų. Paskui pareiškė vaikinams, kad šie gali porą valandų pasilinksminti, pavyzdžiui, pažiūrėti filmus ar pažaisti žaidimus.

– Aš tikrai padarysiu tai, ko jūs nesugebat, – šypsodama pasakė. – O jeigu grįš tėtukas, jūs apdairiai jį užgaišinkit, kad neužeitų į mano kambarį, pasakykit, kad miegu ar užsiimu nuoga joga, – ką tik norit.

Snieguolė buvo pasirengusi. Buvo 19 val. 45 min. Ji vilkėjo raudona vakarine suknele, avėjo baltus aukštakulnius. Kiek pavaikščiojo su jais, kol išmoko paskirstyti pėdoms svorį ir žingsniuoti visai kitaip nei su žemakulniais. Galop tai nebuvo sunku. Tereikėjo persiimti tam tikru vaidmeniu ir judėti pagal apdaro kuriamą įvaizdį.

Snieguolė nemoka vaikščioti normaliai. Kažkaip keistai velka tas savo kojas.

Nuo tada, kai išgirdo tuos žodžius, praėjo dešimt metų. Snieguolė tiksliai prisiminė balso toną, kuriuo jie buvo pasakyti. Veidus ir judesius,

akcentuojančius išstartus žodžius.

Mėgdžiojimą iškreipiant vaizdą.

Tada ji nusprendė išmokti visokiausių eigasčių. Normalios ir nenormalios, gražios ir bjaurios, greitos ir lėtos, vilkti kojas ir tipenti. Kad daugiau niekas nieko panašaus nepasakytų. Anuomet Snieguolės tai neišgelbėjo, bet tais gebėjimais ji vėliau pasinaudojo ne sykį.

Elisa padėjo Snieguolei apsivilkti baltus, trumpus dirbtinius kailinukus, padavė juodas ilgas pirštines iki alkūnių. Nedidelę perlais siuvinėtą rankinę.

– Nepamesk jos. Ji žiauriai brangi, – pareikalavo Elisa.

Apačioje girdėjosi bildesys – Elisos tėtis ruošėsi į pobūvį. Tūkas su Kasperu

taip pat buvo nulipę ir ruošėsi išeiti. Snieguolė spragtelėjo rankinės segtuką. Atidarė, parodydama įdėtą pudrą, kraujo raudonumo lūpdažį auksu blizgančioje tūtelėje, šimto eurų banknotą ir kažkokį rausvą pūkuotą daiktą. Snieguolė čiuptelėjo tuos švelnius pūkus ir jos pirštai užčiuopė kažką kieta. Ištraukė tą daiktą iš rankinės. Antrankiai, aptaisyti rožiniais pūkais.

Elisa paraudusi papurtė galvą.

– Neklausk. Nenoriu prisiminti to vakarėlio.

Snieguolė tiktai kilstelėjo antakius ir vėl įdėjo antrankius į rankinę. Jai nerūpi, ką ir su kuo Elisa veikė tame vakarėlyje.

– Ir dar štai kas.

Elisa atkišo Snieguolei didelį, juodą, kulkšnis siekiantį pūkinį paltą su gobtuvu.

– Nesuprantu, kam aš jį nusipirkau. Atrodau kaip su miegmaišiu. Bet šiandien jis pravers.

Snieguolė apsivilko pūkinį paltą. Rankovės buvo kiek per siauros, įsigrūdus su dirbtiniais kailinukais. Bet šiaip jau paltas atrodė puikus. Snieguolė jį užsisegiojo, atsargiai užsitraukė ant galvos gobtuvą ir dar kartą pažvelgė į save veidrodyje.

Sakyčiau, sniego žmogaus – ječio – juodoji pusseserė.

Elisa su Snieguole minutėlę pastovėjo viena priešais kitą. Nė viena nesumojo,

ką pasakyti. Snieguolę pagavo noras apkabinti Elisą, patikinti, kad viskas bus gerai. Nors šiek tiek tuo abejojo. Jai pačiai niekada nesinorėjo nieko apkabinti – tik mamą ir tėtį, kai buvo maža.

Elisa bijojo. Snieguolė taip pat.

Elisa buvo pasirengusi atlikti savo vaidmenį. Snieguolė taip pat.

Jau nevertėjo klausti, ar Elisa tikra, kad nori išsiaiškinti, ką veikia jos tėtis. Klausimų ir abejonių riba jau peržengta. Galbūt Elisa buvo išlepinta paauglė, kuri įsivaizdavo pasiekusi svajonę tapti siekiamiausia gimnazijos gražuole. Galbūt ji manė, kad sukdamasi valso ritmu, galės už tėčio pinigus pirkioti garsių dizainerių drabužius ir rankines,

rengti pasiutusius vakarėlius, po kurių sujauktus namus kas nors sutvarkys, šliurpti alkoholį ir dar kai ką, šokdinti vaikus ir vyrus, kaip įsimaniusi.

Dangstyti savo trapumą kosmetikos kauke. Vaidinti už save kvailesnę.

Snieguolė matė, kad Elisa supranta, jog šis vakaras viską pakeis. Galutinai sudaužys rožinės ateities vaizdinį. Tas vaizdinys buvo grėsmingai sueižėjęs dar iki pirmadienio nakties, kai Elisa ištraukė ranką iš polietileninio maišelio ir nusistebėjo tuo, kad jos lipnios ir nešvarios. Bet to, kas atsiskleis šį vakarą, ji vandeniui daugiau nebenuplaus.

Elisos akys žybtelėjo nepaprastu ryžtingumu ir Snieguolei dingtelėjo

mintis, kad jos vis dėlto nėra labai skirtingos. Jų pasauliai tikriausiai niekada nesusieis, bet tokiom žaibu pralekiančiom akimirkom jos dalijasi vienu rutuliu, vienu jausmu ir mintimi.

Elisa įtraukė į plaučius oro ir ramiai iškvėpė.

– Einu patrukdyti tėtuko, – pasakė.

Snieguolė linktelėjo galvą. Buvo 19 val.

52 min.

19

Rišantis po kaklu varlytę, Terho Veiseneno pirštai sunkiai sučiupinėjo slidų satiną. Jam baisiai prakaitavo delnai. Todėl tarpais nusišluostydavo juos tualetiniu popieriumi.

Laiko buvo nedaug. Jis jau turėtų lauke laukti mašinos. Vėluoti nieku būdu nenorėjo. Mašina jo nelauks. Jis praras progą. Ji išsllys iš rankų kaip varlytės satinas.

„Būtinias smokingas.“ Kada jis paskutinį kartą buvo tokiame renginyje? Prieš daugelį metų kažkokiam žmonos viršininko pobūvyje – pasipūtėlių suėjime, kankinančiame nuo pirmutinės taurės iki taksi užsakymo vidurnaktį. Jis nemėgo šitokių aukštuomenės pobūvių. Nors pagal daugelį rodiklių dabar jis taip pat priskirtinas „aukštuomenei“.

Galų gale varlytė pasidavė.

Susinervinęs dar palytėjo plaukus, nors kirpėjas juos sutvarkė vos prieš valandėlę. Terhas suprato, kad jaudinasi labiau nei visada. Jis priminė sau vykstantį į pobūvį tik dėl dviejų priežasčių.

Nori pasikalbėti su Baltuoju Lokių akis į akį.

Turi vilties pamatyti Nataliją.

Natalija į jo elektroninius laiškus neatsakė. Terhas žinojo, kad ji kažkada linksminosi Baltojo Lokio pobūvyje, tik nenorėjo jam nieko pasakoti.

Top secret, my lo¹⁹.

Baltasis Lokys nepaprastai stipriai laikė žmones savo gniaužtuose. Terhas nebuvo tikras, ar Baltajam Lokiui nepasirodys esąs prastas patarėjas. Juk jis tik apgailėtinas narkotikų kontrolės skyriaus policininkas, visiška smulkmė. Per pastaruosius dešimt metų tikriausiai įnešė indėlį į Baltojo Lokio verslus, bet šis, ko gera, puikiai apsieitų ir be jo. Vis dėlto Terhas turi pamėginti jam kai ką patarti.

Nakčiai slenkant į rytą Terhas apsisprendė. Jis nutrauks bendradarbiavimą. Jis nebenori vaidinti dvigubo vaidmens. Bet Baltasis Lokys turi sumokėti tokią kompensaciją, kad bent kiek padengtų kitų metų įplaukų stoką. Jam reikės sumokėti lošimo skolas, sutvarkyti Natalijos reikalus ir savo. Tada galės gyventi įprastą, ramų gyvenimą be jokių pulsą dažninančių dalykų. Jokios nusikalstamos veiklos, jokių lošimų, jokios Natalijos, jokių pinigų.

Jis suprato daugiau nebegalėsiąs kęsti streso ir baimės. Slapstymasis ankstesniais metais skatino adrenalina, bet dabar vargino ir sekino. Gal pratemptų dar kelerius metus, bet paskui

pašlytų sveikata, pašlytų širdis, pašlytų nervai. Pats save jis jau gana ilgai kamuoja.

Tualete iš veidrodžio į Terhą žvelgė pirma laiko susenęs vyras. Po akimis susimetę kapšeliai, pasmakrė karo pernelyg išplerus, pilvas verčiasi pervirš. Viskas jam jau karo ir verčiasi pervirš. Daugybę metų jį graužė stresas ir kaltė, todėl jis valgė kas pakliuvo, nežiūrėjo sveikatos ir pajėgumo, net šeimos nežiūrėjo, – turi tai prisipažinti. Jeigu ne kitiems, tai sau.

Šitai turi pasibaigti. Pasimatymai su Natalija taip pat turi pasibaigti. Jiedu niekada nebus tokia pora, kad galėtų rodytis viešai. Jis turi pradėti naują,

garbingą gyvenimą. Todėl ketina imtis veiksmų, kurių sėkmingumu pats smarkiai abejoja. Jis ketina šantažuoti Baltąjį Lokį.

Terhas vėl pasižiūrėjo į laikrodį. Reikia eiti. Žengiant į prieškambarį, laiptais žemyn nubildėjo Elisa, čiupo už rankos ir ėmė tempti jį į apačią, į sauną.

– Ko dabar? Aš jau vėluoju, – nekantravo Terhas.

– Turiu parodyti tau vieną labai svarbų dalyką. Užtruks tiktai minutę.

– Dabar negaliu. Man nevalia vėluoti. Einu į labai labai svarbų priėmimą.

– Nejau kažkoks priėmimas tau svarbiau už mano reikalą?

Elisa atkakliai laikė Terhą už rankos.
Žvelgė didelėm, priekaištingom akim.
Terhas matė ne septyniolikmetę, o
septynmetę dukterį ir nenorėjo jos
liūdinti.

– Gerai. Minutę.

Snieguolė lipo laiptais žemyn. Su
aukštakulniais ir judesius varžančiu
miegmaišiniu paltu buvo nepaprastai
sunku. Tūkas jos laukė gatvėje,
pasislėpęs prie nuleidžiamųjų vartų.

– Dar neatvažiavo, – sušnibždėjo
Tūkas.

– Tikiuosi, nevēluos, – pasakė
Snieguolė.

Buvo 28 laipsniai – spigino rekordinis šios žiemos šaltis. Viską traukė trapus, balsvas kaip ledas šerkšnas. Namus, medžius, akmenis, automobilius. Drabužius, plaukus, skruostus, mintis.

– Elisa pažadėjo sulaikyti tėvą iki mano skambučio, – pasakė Tūkas.

Paskui jiedu laukė tylėdami.

Snieguolė nusistebėjo, kad Tūkas nelaido pašaipų dėl juodo sniego žmogaus apdaro nei dėl pasiūlymų, kurių išgirs per pobūvį. Paskui pamatė, kad vaikino žandikauliai įsitempę. Jis jaudinosi. Gal net bijojo. Tikriausiai pirmąkart gyvenime tikrai bijojo.

Kartą gyveno vaikinai, kuris pradėjo bijoti.

Pati Snieguolė jautėsi nepaprastai rami. Ji veikė taip, kaip iš anksto buvo numatyta. Susikaupusi dabar mąstė tik apie tai, kas vyks toliau.

Buvo 19 val. 58 min. Į gatvę įsuko juoda audi ir sustojo prie Elisos tėvų namų. Tūkas pasižiūrėjo į Snieguolę, kilstelėdamas vieną antakį. Ji linktelėjo galvą. Tūkas leidosi eiti. Jis ramiai praėjo pro juodąjį automobilį, nelįsdamas į vairuotojo regėjimo lauką, pasislėpė už atokiau stovinčios mašinos ir susikūprinęs paslapčia grįžo prie juodojo automobilio. Susigūžęs ėmė laukti.

Dabar turėjo pasirodyti Kasperas.

Jis leidosi nuo gatvės kampo prie juodojo automobilio ir žengė pro jį iš

priekio. Vairuotojas nereagavo. Kasperas išsiėmė iš kišenės rakta, prikišamai aiškiai parodė jį vairuotojui, su pasimėgavimu lėtai nuleido prie variklio gaubto ir perbraukė. Brėžiamos skardos garsas rėžte perrėžė tykų šaltį. Iš pradžių vairuotojas pasižiūrėjo į Kasperą tartum nesupratęs, kas nutiko.

Kasperas patenkintas iškėlė didįjį pirštą.

Tada vairuotojas atgijo. Jis kažką neaiškiai suriko ir išpuolė iš automobilio. Žaibiškai prišokęs Tūkas pravėrė automobilio bagažinę. Erzinamai juokdamasis Kasperas leidosi bėgti, vairuotojas metėsi iš paskos, akimirką grįžtelėjęs užrakino automobilį

nuotolinio valdymo pulteliu ir nusivijo. Kasperas bėgo lėtai, laikydamasis bemaž ranka pasiekiamo atstumo.

Snieguolė jau buvo prie automobilio. Tūkas padėjo jai įlipti į bagažinę. Laimei, ji buvo ne iš mažiausių, bet Snieguolei vis tiek teko atidžiai žiūrėti, kaip dėti kojas ir rankas, kad į ją tilptų. Paskui ji padėjo šilkinio audinio juostą ant spynos mechanizmo ir kyštelėjo Tūkui nykštį, parodydama, kad viskas gerai.

Tūkas atsakė tuo pačiu ir tylutėliai uždarė bagažinę.

Snieguolę apgobė tamsa ir ji valandėlę grūmėsi su panika. Ji atsidūrė slogiai ankštoje, troškioje dėžėje, kurioje

dvokė benzinu. Tikėjosi, kad kelias bus neilgas.

Snieguolė girdėjo, kaip vairuotojas sugrįžo tyliai keikdamasis. Pip-pip, – atsirakino automobilį. Įlipo į mašiną, trinktelėjo dureles.

Snieguolė pamėgino išsiimti iš rankinės mobilųjį. Vos vos ištraukė. Pasižiūrėjo, kiek valandų. Ekranėlis rodė 20.05. Pasijuto jaučiau, kai tamsą akimirksniui nušvietė mobiliojo ekranėlio mėlyna švieselė.

Paskui ji išgirdo nuo Elisos namų pusės artėjančius žingsnius. Automobilio durelės atsidarė.

– *What took you so long?*²⁰ – irzliai paklausė vairuotojas.

– *Sorry. Family matters,*²¹ – atsakė Terhas Veisenenas.

– *Polar Bear hates it when people are late*²².

– *Let's not waste anymore time then*²³.

Amen. Snieguolė absoliučiai pritarė Elisos tėčiui. Ji neturėjo jokio noro lindėti toje dėžėje šitaip susirietusi nė sekundės ilgiau, nei reikės.

Audi variklis suurzgė.

– *You have criminals on this street*²⁴.

Snieguolė vos ne vos suprato vairuotojo žodžius. Ją suėmė juokas. Kai automobilis pajudėjo ir pro bagažinės plyšius pradėjo skverbti šaltis, ji surimtėjo.

Kelio atgal jau nebuvo.

---

¹⁹ Visiškai slaptai, mylimasis (*angl.*).

²⁰ Ko taip ilgai užtrukai? (*Angl.*)

²¹ Atsiprašau. Šeimos reikalai (*angl.*).

²² Baltasis Lokys nemėgsta, kai žmonės vėluoja (*angl.*).

²³ Tad nebegaiškim daugiau laiko (*angl.*).

²⁴ Šitoj gatvėj yra nusikaltėlių (*angl.*).

20

Tamsa buvo neperžvelgiama.

Nepersmelkiama. Nepramušama.

Ji neištrūks. Jai pristigs oro. Ji mirs.

Nuo žvirgždo ant nugaros įsispaudė duobelių ornamentas. Ji gniaužė delnais žvyra, aštrūs akmenukai režėsi į delnus, biro pro pirštus.

– Išleiskit mane! – suriko ji.

Tuos žodžius ji išrėkė jau dešimt, šimtą, tūkstantį kartų. Ji daužė dangtį kumščiais, spardė kojomis, apsivertė

kniūbsčia, mėgino atkelti jį nugara.
Veltui.

Jos sėdėjo ant dangčio. Tikriausiai maskatavo kojomis, čiulpė paeiliui ledinuką ant pagaliuko, mėgaudamosi stipriu braškių skoniu. Jos niekur neskubėjo. Jos turėjo valdžią.

Snieguolė jau buvo išverkusi visas ašaras. Ją apėmė panika. Atrodė, jei tą pat akimirką iš dėžės neišsiverš, – uždus.

Ji pradėjo rėkti. Iš visų jėgų. Akyse regėjo klykiančias žuvėdras ir jų pražiotus snapus. Ji pati buvo žuvėdra. Ir klykė.

Juo stipresnis balsas, tuo ji gyvesnė. Ji pavirto balsu. Susiliejo su juo. Raudonu kaip įniršis, veriamu.

Vienu metu ji pajuto, kad tamsa prasisklaidė. Žvirgždo dėžės dangtis buvo atkeltas. Ji atsisėdo, nusišluostė ašaras. Skruostai buvo aplipę smėliu, smulkiai sumaltu žvyru.

Jų nesimatė.

Jos laukė kitos progos. Puikiai, kaip ir Snieguolė, žinojo, kad proga pasitaikys.

Snieguolė lėtai suskaičiavo iki dešimties.

Dabar nevalia pasiduoti panikai. Ji jau ne vaikas. Ji pasikeitė. Ji jau pamokyta. Mažiausioje kertelėje gali išbūt ilgiausią laiką.

Iki šiol viskas klojosi taip, kaip buvo numatyta. Beveik viskas.

Aišku, kūnas bus nusėtas mėlynėm, posūkiuose šitaip pasitrankius į bagažinės sieneles. Aišku, benzino kvapas ėste įsiės į šnerves amžiams. Aišku, ji dreba iš baimės ir visut visa sustirusi į ragą. Bet tai niekniekis.

Audi važiavo trisdešimt penkias minutes, tada sulėtino greitį ir galų gale sustojo. Terhas Veisenenas pirmas išlipo iš automobilio. Po minutės išsirangė vairuotojas, užrakino dureles ir nuėjo.

Snieguolė įsiklausė ir kai aplinkui įsivyravo tylą, sugrubusiais pirštais suėmė šilko skiautę ir, palengva, atsargiai traukdama ją į save, kojomis įsispyrusi mėgino atidaryti bagažinę. Užrakto mechanizme palikta audinio

skiautė turėjo išjudinti spynos liežuvėlį, kad Snieguolė galėtų išlipti.

Tokio pikto garso kaip audinio drykstelėjimas Snieguolė seniai nebuvo girdėjusi.

Be panikos. Ramiai ramiai.

Snieguolė apčiupinėjo pirštais, tikrindama, kurioje vietoje įplyšo skiautė. Neatrado. Nuo šalčio pirštai tartum sumedėjo, ilgom pirštinėm buvo dar sunkiau sučiuopti. Snieguolė sukando dantimis dešinės rankos pirštinės galą, nusitraukė. Tada įsikišo suledėjusius pirštus į burną ir šildė, kol kraujas vėl pradėjo tekėti.

Pamėgino dar kartą.

Pirštai pagrabinėjo apie spynele,
palietė audinį. Žinojo, kad drėgni pirštų
galiukai akimirksniu vėl sušals.

Taip. Štai taip. Skiautės buvo likę kaip
tik tiek, kad galėtų sugnybti pirštais. Ji
suėmė audinį, stipriai įrėmė kojas į
bagažinės dangtį ir ėmė lėtai lėtai lėtai ir
tolygiai traukti skiautę į save.

Bagažinė neatsidarė.

Snieguolė sukando dantis ir vėl ėmė
stumti, sykiu traukdama skiautę.

Įsitempė iš visų jėgų.

Klakšt.

Spyna pasidavė. Bagažinė atsidarė.
Snieguolė vos vos pravėrė ją ir pasistengė
išlyginti kvėpavimą. Kaip tik tada prie

audi privažiavo kitas automobilis ir sustojo. Iš jo kažkas išlipo.

– Galėtum kada nors išsisiurbliuoti mašiną, – pasigirdo moteriškas balsas. – Pasižiūrėk į mano batus. Jie turi būti skaisčiai rožiniai.

– Pati norėjai būti Miegančioji Gražuolė. Man atrodo, būtum tikusi ir į piktąsias pamotes. Būtum galėjusi apsiauti juodus batus, – atsakė vyras.

Susikirtusios poros balsai nutolo. Nusistojo tyla.

Snieguolė dar truputį kilstelėjo dangtį ir pasižiūrėjo laukan. Mašina atvažiavo į kažkokią nedidelę aikštelę. Laimei, juoda audi pastatyta pačiame pakraštyje,

šešėlyje, šiek tiek už medžių. Tą akimirką nebuvo matyti nė gyvos dvasios.

Snieguolė žaibiškai išsiritė iš miegmaišinio palto, vėl užsimovė pirštinę, išlipo iš bagažinės ir tyliai ją uždarė. Paltą turėjo palikti bagažinėje. Rytoj ar kitą dieną atidaręs bagažinę, vairuotojas nustebės. Snieguolė palietė ranka plaukus. Šukuosena buvo nepaprastai tvarkinga. Elisa neperdėjo sakydama, kad plaukų lakas, kurį ji naudoja, daro stebuklus.

Ji išsiėmė iš rankinės pudros dėželę, atsidariusi pasižiūrėjo į veidrodėlį. Skubintai pasitikrino makiažą. Nusivalė ant apatinės lūpos nutekėjusius dažus. Ji buvo pasirengusi.

Apsisukusi pažvelgė į pastatą,
kuriame turėjo vykti pobūvis.

Borisas Sokolovas apžiūrėjo savo kūrinį ir
linktelėjo pats sau. Sniego karalienė
atrodė taip, kaip ir turėjo atrodyti. Jeigu
tas vaizdas nenuramins Terho
Veiseneno, jis suvalgys pusę kilogramo
ledo kubelių. Iš karto.

Sykiu Borisą smelkė kažkoks liūdesys
ir pasitenkinimas. Pasitenkinimo
priežastis buvo aiški. Jam palengvėjo. Jis
išsiaiškino reikalus su Baltuoju Lokiū ir
tas negriežė danties už tai, kad nudėjo
Vyvą Tamą.

Baltasis Lokys sakė, kad jo vyrai matė
vidury dienos Vyvą siautėjantį su ginklu

kapinēse. Taip elgtis tikrai nedera. Tai rodo, kad jis prarado realybės pojūtį, kad nutrūko nuo grandinės. Su tokiu susitvarkyti neįmanoma, – čia Baltojo Lokio ir Boriso nuomonės sutapo.

Todėl Vyvą reikėjo pašalinti. Nieko asmeniška.

Borisas pasižiūrėjo į Nataliją – jos rudos akys buvo atmerktos. Veidas atrodė apstulbęs, nusteбęs.

Oi, mažoji Natalija, nejau tu iš tiesų manei, kad didysis Borisas nesužinos apie tavo planą pabėgti? Ir dar su pinigais. Juk tai vagystė. O vogti, – visi žino, – nedera. Jeigu tu būtum elgusis teisingai, dabar viskas būtų kitaip.

Natalija, Natalija.

Sniego karalienė apšarmojuosiom
lūpom.

Laikas į pobūvį.

Kasperas nemelavo. Pastatą, kuriame
vyko pobūvis, supo aukšta tvora. Tai buvo
didžiulis trijų aukštų namas, pastatytas
XX amžiaus pradžioje, tikrų tikriausiai
vidury miško. Atrodė, kad per mišką prie
jo veda tik siauras keliukas.

Snieguolė abejojo, ar statinys
pažymėtas miesto plane. Kai kuriuos
pastatus savininkai nori įslaptinti, ir
priemonių tam padaryti yra.

Ji pasuko vartų link, kur apsaugininkai
tartum stabdė žmones ir kažko jų
klausinėjo. Snieguolė stengėsi įsijausti į

savo vaidmenį. Apmokamos ir aukštos klasės palydovės vaidmenį.

Sulaukusi savo eilės Snieguolė ryžtingai, bet iš lėto, lyg žinodama savo vertę, žengė pro apsaugininkus.

– Luktelėkit. *Stop*, – pasakė vienas spintos gabaritų apsaugininkas.

Snieguolei širdis pradėjo bumbsėti. Ar čia kelio galas?

– Mobilujį. *Cell phone*, – pareikalavo apsaugininkas ir ištiesė ranką.

Snieguolė papūtė lūpas, išsiėmė iš rankinės telefoną ir įžūliai įspraudė į didžiulį vyro delną. Atrodė, kad jai tai svarbesnis daiktas nei senas, nebenaudojamas Elisos telefonas. Apsaugininkas įsidėjo telefoną į krepšį,

kuriame, sprendžiant iš barškėjimo, jų buvo daugiau. Paskui, neklausęs leidimo, išplėšė Snieguolei iš rankų rankinę, atidaręs apžiūrėjo, kažką suuzgė ir gražino.

Iš vos pastebimo galvos kryptelėjimo Snieguolė suprato galinti eiti pro vartus. Ji paliepė kojom nedrebėti iš šalčio ir palengvėjimo. Aukštai iškėlė galvą. Tapenti su aukštakulniais apledėjusiu kiemo taku buvo gryna kankynė, nors takas atrodė rūpestingai pabarstytas smėliu.

Žingsnis po žingsnio. Ramiai.

Visa gobė tamsa. Snieguolėėjo apšviestu taku. Palei jį sustatytų lauko žvakių liepsnelės neramiai mirgėjo.

Takas privedė prie durų, šalia jų stovėjo senamadiškas liokajus. Aukštyn sušukuoti plaukai, trumpos baltos pirštinės. Judesių kalba – išdidi ir sykiu pavaldžiai mandagi. Vyras atidarė Snieguolei duris ir vos pastebimai nusilenkė. Snieguolė žengė į vidų.

Jai pavyko.

Ji iš tiesų pakliuvo į Baltojo Lokio pobūvį. Dabar ji turi išsiaiškinti, į ką įsivėlęs Elisos tėtis.

21

Kitas pasaulis. Kita tikrovė.

Spalvų, šviesų, garsų. Mėlyna, akimirksniu nusidažanti žaliai ir geltonai. Oranžinė, suvilnijanti auksu. Violetinė, išsiliejanti vyno raudoniu, alyvų, fuksijos vingrūs vainikai. Skamba muzika. Girdėti sirenų daina, miško dūsavimas, skimbčioja krištolas, iš gilių urvų sklinda užmirštas aidas, lyg rūmuose ar pilyje griežia styginiai, pro šalį pralekia varpelių dindėjimas, jis

pasiveja iš nugaros, pradingsta, vėl sugrižta.

Pasakų pasaulis.

Kiekviename didžiuliam kambaryje tvyrojo išmoningai garsais, šviesom ir rekvizitu sukurta vis kitokia tikrovė. Iš paslaptimis kužančio tamsaus miško Snieguolė įžengė į sidabrinę šokių salę, ant kurios sienų raizgėsi tikros vijoklinės rožės. Paskui perėjo per povandeninę karalystę. Kyštelėjo nosį į rąstų trobelę, kurioje stovėjo mažytė kėdutė, vidutinio didumo kėdė ir didelis krėslas.

Iliuzijos ją taip įtraukė, kad ne iš karto perprato visas detales. Visur stovėjo padavėjai su taurėm nustatytais padėklais. Gėrimai, kurie atrodė tarsi

netikri, atitiko kambario temą. Iš kai kurių tartum dūmelis kilo, o spalvos mainėsi nuo ryškiai purpurinės iki švelniai rožinės. Vieni padavėjai buvo persirengę pasakų personažais, kiti stovėjo kaip gyvos auksinės statulos.

Svečiai su taurėmis rankose vaikščiojo iš vieno kambario į kitą. Per šurmulį buvo girdėti kalbant suomiškai, angliškai, švedišškai ir rusiškai. Ausis užgriebė ir ispanų kalbą, bet Snieguolė suabejojo, ar gerai išgirdo. Dauguma moterų atrodė panašiai kaip ji. Buvo jaunos, išsipuošusios ir tarsi nieko aplink nepažinojo. Kasperas buvo teisus. Daug apmokamų palydovių. Tikri svečiai buvo pirmučiausia vidutinio amžiaus vyrai, keli

vyresni ir pora jaunesnių. Tarp svečių buvo ir kelios porelės. Snieguolė atpažino šiek tiek senstelėjusią Miegančiąją Gražuolę su savo princu. Abiem būtų buvę pravartu prigulti grožio miego. Jeigu ne šimtui metų, tai bent kelioms valandoms.

Kai kurie svečiai Snieguolei atrodė kažkur matyti. Politikai? Verslininkai? Sunku pasakyti.

Snieguolė pamėgino greitai perprasti patalpų išdėstymą. Tikriausiai du aukštai skirti pobūviui, viršutiniame įrengti „poilsio“ kambariai, o rūsyje – personalo patalpos. Bent jau ten padavėjai dingdavo su tuščiais padėklais ir vėl sugrįždavo su pilnais.

– Turbūt neverta tau siūlyti šito?

Snieguolė atsigręžė į vyrą, kuris laikė rankose dvi taures ir tuos žodžius tikriausiai sakė jai. Vyras buvo jau žilstelėjęs, bet pagal įprastus kriterijus turbūt priskirtinas prie gražių. Tamsių antakių, rudų akių, ir kostiumas itin dailiai guli. Snieguolė spėjo užfiksuoti ant rankogalio sąmoningai paliktą „Hugo Boss“ prekinį ženklą. Vadinasi, vyras už kostiumą sumokėjo nemažai, bet jo požiūris į prekės ženklus senamadiškas. Puiku. Pagal amžių jis Snieguolei tiko į senelius.

Vyras pasilenkė prie jos. Snieguolė sutramdė norą atsitraukti atokiau nuo cigaro ir losjono kvapo. Losjonas taip pat

buvo „Hugo Boss“. Matyt, vyras nori dukart stipriau akcentuoti tai, kad yra bosas.

– Šitas gėrimas su obuoliais, – tyliai, kaip didelę paslaptį pasakė vyras. – Manau, snieguoles veikia kaip nuodai.

Įdegęs veidas švytėjo pasitenkinimu. Vyras tikriausiai laikė save nepaprastai sąmojingu.

Išraiškų asortimente Snieguolė susirado kvailoką, meilikaujamą ir koketišką šypseną.

– Ta-aip. Mes lyg ir alergiškos tam gėrimui. Bet jeigu rastum man kokį nors labai saldų ir nemažai laipsnių turintį skystimėlį, galėtume pratęsti pokalbį.

– Tokį, kad gerai sušildytų šį šaltą vakarą, – tarė vyras, delnu meiliai perbraukdamas nuogą Snieguolės ranką.

Vyro delnas buvo lipnus nuo prakaito. Snieguolė sulaikė pasibjaurėjimo virpulį savyje, mintyse.

– Skaitai mano mintis.

– Tavo žodis – man įsakymas, – tarė vyras. – Niekur nedink.

– Stengsiuosi nepaklysti miške. Ir netapti septynių mažaūgių vyrų verge.

Vyras dar plačiau nusišypsojo.

– Jeigu kas nors aptaisys tave per ankštu korsetu, aš jį nusegsiu, – pamerkdamas akį atsakė jis.

Tik pamanyk, Leopardas skaitęs brolius Grimus. Vis dėlto pasakų

išmanymu Snieguolės taškų jis
nenusipelnė. Nepelnys ir kita ko.
Snieguolė žiūrėjo į tolstančią vyro
nugarą. O tada nėrė į antrą aukštą.

Terhas Veisenenas apsižvalgė. Natalijos
nesimatė. Varlytė nemaloniai smaugė
kaklą. Atlaisvino.

Išvydus tarp svečių kai kuriuos
asmenis, jo antakiai kilstelėjo. Ar šitas
irgi čia? Ir tas? Nuotraukų užtektų abiem
vakariniams laikraščiams ir porai
bulvarinių žurnalų. Jis pastebėjo garsų
politiką, kuris krimsčiojo ausį sutrikusiai
fėjai Dindilin.

Terhas žinojo, kad apie pobūvį niekam
nevalia nė šnipštelėt. Baltojo Lokio vyrai

galabijo skundikus, ir ne tik juos, bet ir jų šeimas, giminaičius, artimuosius ir draugus. Visi tai žinojo. Niekas nenorėjo tapti įspėjamuoju pavyzdžiu.

Jis pastebėjo jauną moterį, kuri buvo apsirengusi kaip pasakos Snieguolė. Moteris pasirodė kažkuo pažįstama. Ar Elisa neturi panašios suknelės? Na, tokią suknelę tikriausiai turi ne viena jauna moteris, suknelė tikrai ne vienietinė, kaip leido suprasti pardavėja. Štai dar vienas įrodymas, kad net už pinigus negauni to, ką įsivaizduoji gaunąs.

Vis dėlto už pinigus gauni gana daug. Turėdamas pinigų gali susitvarkyt gyvenimą. Todėl Terhas čia.

Pirmojo aukšto kambariai buvo įrengti kaip gražūs ir kerintys pasakų pasauliai, o antrojo aukšto prikimšti žiaurių pasakų baisybių. Medžių, kurių šakos pro šalį praeinančius graibstė kaip rankos. Pelkių dvasių, kurios savo dainom viliojo į grimzlius akivarus. Šiurpių sapnų, iš kurių princo bučinys nepažadintų.

Vienas kambarys buvo juodas, jame buvo sukurta iliuzija grėsmingai rėkiančių ir besiblaškančių kranklių. Jame Snieguolė intuityviai pasilenkė, kad paukščiai nagais neįsikibtų į plaukus.

Kambaryje stovėjo du juodai apsirengę padavėjai ir rankose laikė sidabrines lėkštes. Ant lėkščių stovėjo juodo gėrimo sklidinios taurelės.

Padavėjai kažką tyliai šnekėjo tarpusavyje. Snieguolė panoro pasiklausyti, todėl žengtelėjo arčiau, lyg ketindama imti taurelę.

– Kur Baltasis Lokys? – paklausė vienas.

– Ar negirdėjai, kad jis pasirodo tik dvyliktą?

– Jis? Maniau, kad...

Antrasis padavėjas akimis perspėjo ją ir ištiesė sidabrinę lėkštutę Snieguolei. Ši nusišypsojo paėmusi taurelę ir nususuko.

– Baltasis Lokys griežtai liepė vadinti „jis“, – sušnypštė padavėjas draugužiui.

Snieguolė pavertė taurelę, kad gėrimas paliestų lūpas, apmąstė padavėjo žodžius. Pasižiūrėjo į didelį

ornamentišką laikrodžio ciferblatą ant sienos. Ketvirtis po aštuonių. Liko dar beveik trys valandos.

Antrosios pokalbio dalies ji nesuprato. Nejau kas nors Baltojo Lokio nevadina „juo“? Keista. Šitai irgi tikriausiai paaiškės vidurnaktį.

Baltasis Lokys Snieguolę vis labiau stebino. Jis išleido didžiausius pinigus neįtikėtinais vičvieno vakaro ir nakties butaforijai sukurti. Dauguma svečių tikrai neįvertino kambarių prašmatnumo. Jiems rūpėjo, ar nepasibaigs gėrimai, ar dailios moterys jiems simpatizuos. Ir ne tik simpatizuos.

Kiauliojimas su smokingais.

Sakytum kelis tūkstančius eurų kainavęs kostiumas ir kelių dešimčių tūkstančių vertės laikrodis gali paversti kultūringu žmogumi. Ar suteikti teisę elgtis, kaip širdis geidžia. Jeigu turi pinigų, gali nesilaikyti taisyklių. Nesilaikydamas taisyklių jautiesi kaip karalius.

Snieguolę staiga pradėjo pykinti. Jai norėjosi namo. Norėjosi vietoj aukštakulnių užsimauti močiutės numegztas pilkas vilnones kojines. Gal net arbatos išsivirti, nors šiaip jau arbatą laikė nieko vertom šiltom pamazgom. Bet dabar arbata atrodė raminaamas ir jaukus gėrimas, priminė jai rožem žydinčius sienų apmušalus močiutės namuose,

švelnias močiutės rankas, kurios jai pynė kaseles.

Snieguolė atsargiai apsilaižė lūpas. Kaip ir manė, „Koskenkorvos“ degtinė su saldymedžiu. Aitrus sūrumas apmaldė pykinimą.

Neužmiršk, kad iš tikrųjų čia ne tu. Šitas vaidmuo ne tavo. Kažkokia kita mergina vaikšto po šiuos kambarius su baltais aukštakulniais ir raudona vakarine suknele. Tau čia viskas svetima.

Snieguolė atsitiesė. Juk ne pramogauti čia atėjo. Ji turi užduotį.

22

Natalija nejautė šalčio. Ji buvo negyva jau 128 valandas. 128 valandos – juokingai trumpas tarpsnis, jei žmogus gyvas. Mirusiam jis dar trumpesnis. Natalija gyveno dvidešimt dvejus metus, tris mėnesius ir dvi dienas. Negyva bus begalybę laiko. 128 valandos lyginant su begalybe – beveik tuščias niekas.

Jeigu būtų dar gyva, ar norėtų ji sugrįžti į tą metą, kai susidūrė su Borisu Sokolovu? Natalija buvo porą kartų

susitikusi su juo pas tuometį savo draugą ir dilerį Dimitrijų ir suprato, kad Sokolovas – didelis tūzas. Ne koks bosų bosas, bet bosas. Įtakingas žmogus. Sokolovas įtraukė Nataliją į savo komandą. Jiems reikėjo išvaizdžios jaunos moters, kuriai smegenų dar neužtemdė degtinė arba kvaišalai.

Ar ji norėjo pasirinkti kitą kelią? Jeigu nebūtų sutikusi su Boriso Sokolovo pasiūlymu, niekada nebūtų atvažiavusi į Suomiją, niekada nebūtų sutikusi Terho, nebūtų mėginusi pabėgti su pinigais, nebūtų gavusi į pilvą mirtinos kulkos. Negulėtų dabar negyva aštuoniolikos laipsnių šaltyje, akis įbedusi į tamsą,

mažumėlę pražiojusi pamėlusias lūpas, lyg ketindama ką pašnibždėti.

Jeigu tada ji būtų visa tai žinojusi, suprantama, kad nebūtų sutikusi. Bet tada ji žinojo tik tai, kad nenori auginti dukrelės bute, nuo kurio kampų trenkia pelėsisiais ir pro kurio kartono plonumo sienas girdėti rėksmingi kaimynų kivirčiai ir lygiai rėksmingi susitaikymai. Taigi ji sutiko. Tą pačią savaitę Borisas Sokolovas suorganizavo joms su mama ir Olga geresnį butą.

Prabėgo metai. Natalija pardavinėjo narkotikus Maskvos jaunuoliams – turtingiems ir gražiams ir pati jautėsi tokia kaip jie. Jauna, turtinga ir graži.

Gyvenimas gali būti geras. Gyvenimas gali būti vertas gyventi. Bet Natalija jau devyniolikos būdama žinojo, kad tada, kai viskas tartum susitvarko, kas nors viską sujaukia. Tuo metu tai buvo paliepimas važiuoti su Borisu Sokolovu tvarkyti verslo į Suomiją. Ji įsivaizdavo, kad paklius į Helsinkį, iš ten bus gana paprasta parskristi namo. O ji turėjo persikelti į Tampere, kuri jau pirmą kartą apsilankius pasirodė apgailėtina maža. Ligi tol Sokolovas maždaug pusę metų gyveno Maskvoje, o kitą pusę – Tampereje, bet tuo laiku persikėlė suvisam į Suomiją.

Toks Baltojo Lokio įsakymas, paaiškino jis. Natalija tada pirmą kartą

išgirdo Baltojo Lokio vardą. Vėliau net į jo pobūvį pakliuvo, tada suprato, koks menkas, juokingas, niekingas ir bet kada pakeičiamas jos vaidmuo šiame versle.

Tamperėje Natalija jautėsi visiškai svetima. Ji vaikščiojo negerai, rengėsi negerai. Jos triušio kailio šalis ir aukštakulniai atrodė pernelyg provokuojamai. Vyrai siūlė jai pinigų, bet ne už kvaišalus, o už seksą. Natalija sykais su kartėliu pagalvodavo, kad šiame mieste žiemą reikia nešioti pūkinę striukę, rudenį ir pavasarį – nailoninį treningą, o vasarą užsimaukšlinti kepurę su snapeliu, apsiauti falsifikuotas *crocks* šliures ir eiti į Tamelos turgų valgyti

juodosios dėšros, jei nenori išsiskirti iš vietinių.

Čia Natalija pažinojo tik Borisą Sokolovą ir jo parankinius estus. Iš pradžių kas vakarą skambindavo namo, klausydavosi mažosios Olgos čiauškėjimo ir verkdavo iš ilgesio, kol užmigdavo.

Kartais Natalija stebėdavo suomes gimnazistes, kurios jai atrodė dar visai vaikai, nors pati buvo tik metais vyresnė. Ji mąstė, kaip jaustųsi būdama jų vietoje. Po pamokų eitų į kavinę ir atsisėdusi ten svarstytų, ką reiškia koks nors dailaus vaikino poelgis ir kokie bus istorijos testo klausimai. Mąstytų, ką studijuos baigusi mokyklą, galvotų, ar nevertėtų vienus metus praleisti. Svajotų, kaip iš mokslų

grįš namo, kaip pirks indų plovimo šepetėlį, kaip, įstojusi į universitetą, pasiklos patalus, įvilktus į dovanotus „Finlayson“ užvalkalus. Išgyventų egzistencinę krizę dėl to, kad nežinotų, ką norėtų veikti užaugusi.

Paskui Natalija sutiko Terhą, kuris buvo visiškai kitoks nei Sokolovas ir estai, nors, pasak Sokolovo, „vienas iš jų“. Narkotikų kontrolės skyriaus policininkas, kuris įsitraukė į verslą kaip duomenų nutekintojas.

Terhas ir jo šiurkštūs delnai. Švelnumas, kurį Natalija jam jautė nuo pirmojo susitikimo. Jis atrodė toks drovus, taip žaviai abejojo, ar tinkamai kalba ir liečia Nataliją. Jis atrodė visai

kitoks nei buvę jos draugai ir tie vyrai, kurie iš karto brukdavo ją į trokštamą formą ir nustatydavo norimą padėtį.

Ar tai buvo meilė? Bent jau atrodė, kad meilė. Natalija nesijautė su juo saugi. Terhas kalbėdavo apie namus, šeimą, kasdieniškus dalykus. Natalija suvokė pati norinti tokio gyvenimo. Ne šito slapstymosi, baimės, varvančios nosies ir adatų dūrių žymių kirkšnyse. Vyras žadėjo sutvarkyti Natalijos reikalus, padėti jai ištrūkti. Natalija ilgai juo tikėjo, bet niekas nesikeitė. Terho pažadai buvo tušti, kaip visų vyrų jos gyvenime.

Ir jų žodžiai, kurie vos išstarti virsdavo melu.

Natalija jau turėjo pasimokyti.
Pasitikėk tik savim. Viską spręsk pati ir
pati atsakyk už pasekmes.

Todėl ji nusprendė pasiimti iš
Sokolovo buto 30 000 eurų, kuriuos tas
turėjo pristatyti Terhui, ir dingti. Ji buvo
sukūrusi planą. Jai pavyko nepastebimai
nugvelbti atsarginį Sokolovo buto raktą.
Buvo susiradusi namelį, kuriame ketino
pasislėpti. Viskas buvo numatyta.
Sokolovas su estais turėjo negrįžti iki
sekmadienio vakaro, bet atsirado
anksčiau. Todėl Natalija Smirnova dabar
gulėjo tamsoje nuoga, be dvasios.

Ji atsakė už savo sprendimų
pasekmes, kurios buvo sunkesnės, nei ji
įsivaizdavo.

Natalijos gyvenimą sudarė virtinė nelemtų aplinkybių, kurių ji negalėjo išvengti. Tos aplinkybės jai buvo pateiktos kaip palankios, kvėpėjo rožem ant auksinio padėklo, o ji nepasižiūrėjo po padėklu, padavėjui už nugaros ir nepamatė to balto sniego, ant kurio turėjo išstrykšti raudoni jos kraujo lašai.

Todėl Natalija Smirnova dabar gulėjo šaltyje viena, bet jai nebuvo šalta.

Kaip ir pastarąsias 128 valandas.

Bet ir mirusi ji ramybės neturėjo.

Borisas Sokolovas dar ketino ją pasinaudoti.

Snieguolė skubėjo į pusrūsį. Kartais atsigręždavo atgal. Ar tas vyras neseka iš paskos? Laimei, ne. Vadinasi, pavyko jo atsikratyti.

Ji valgė prie gausaus, dešimtimis patiekalų nukrauto švediško stalo, kai iš nugaros užklupo pirmiau ją persekiojęs vyras ir paklausė, kur ji buvo dingusi.

– Moterų keliai kartais nežinomi, – koketuodama atsakė Snieguolė.

Vyras pasiūlė užlipti į viršų kiek nuodugniau patyrinėti tų kelių. Snieguolė pasiteisino pirmiau turinti pavalgyti. Vyras apkabino ją per juosmenį ir pareiškė, kad tokio nuostabiai grakštaus liemens verčiau negadinti besaikėm vaisėm. Snieguolė atsakė, kad visą dieną nieko burnoj neturėjo ir kad jam pačiam būtų maloniau, jei ji iš silpnumo neapalptų. Vyras nusijuokė.

– Tu turbūt tikra laukinė katė, kai įsivažiuoji.

Tai jau, ir akis išdraskau, pagalvojo Snieguolė, bet atsakė švelniu miauktelėjimu. Jai pavyko apmulkinti vyrą – Snieguolė paprašė jo palaikyti

lėkštę ir pasakė, kad eina pasipudruoti nosytės. Vyras patenkintas liko karkso su lėkšte. Tikriausiai manė gavęs kaip užstatą lėkštę su valgiu, be kurio Snieguolė neišgyvens. Kvailys.

Nusileidusi į pusrūsį, Snieguolė apsižvalgė. Apačioje buvo didelė virtuvė, kurioje, sprendžiant iš erzelio, virėjai skubėjo ruošti naujus, šviežius patiekalus. Keptuvėse čirškėjo riebalai, ant pjaustymo lentelių taukšėjo peiliai, per triukšmą kažkas kažką nurodinėjo. Pro dvivėres duris tolygia vora žygiavo padavėjai su padėklais, lėkštėmis ir dubenimis. Snieguolė stebėjo tą patiekalų srautą iš šalies, pasislėpusi nuo visų žvilgsnių.

Elisos tėtį probėgšmais ji pastebėjo tiktai porą kartų, nes tas vis prapuldavo, kai pamėgindavo jį pasekti.

Kaip tyčia tą minutę ji staiga išgirdo šalimais koridoriuje Terho Veiseneno balsą. Vyras su kažkuo kalbėjosi angliškai. Jo pašnekovo balsas Snieguolei taip pat pasirodė girdėtas, tik neprisiminė, kur.

Balsai priartėjo. Tada Snieguolė prisiminė. Antrojo vyro balsą ji girdėjo Piūnikyje, tada, kai bėgo nuo persekiotojų. Tai buvo ruso balsas.

Snieguolė svarstė tik sekundę. Pasilikti pusrūsyje ir apsimesti, kad čia atsidūrė atsitiktinai ar iš smalsumo? Nė vienas iš tų vyrų jos neatpažins. Bet,

būdama ne ten, kur turi būti, Snieguolė atkreips jų dėmesį, per daug kris į akis. Negerai, turint galvoje tai, ką reikės daryt toliau.

Snieguolė pamėgino atidaryti duris greta. Jos atsidarė. Snieguolė atsargiai kyštelėjo galvą vidun, bet patalpoje nieko nebuvo. Joje stovėjo tiktai dideli šaldikliai ir alkoholinių gėrimų dėžės. Tai, aišku, koks nors papildomas sandėlis. Ji šmurkštelėjo į vidų, laukdama, kol Terhas Veisenenas su rusu praeis pro šalį.

Jiedu nepraėjo. Sustoję prie durų.

– *I've got something to show you,*²⁵ –

išgirdo Snieguolė sakant rusą. Ji apsižvalgė. Galinių durų nėra. Ir nėra kur

pasislėpti. Nėra nieko, kur ji galėtų dingti, pro kur galėtų pasprukti.

Tik šaldymo dėžės.

Snieguolė atkėlė artimiausios dėžės dangtį, įkvėpė ir greitai uždarė.

Į burną plūstelėjo skrandžio turinys. Rankos ir kojos pradėjo drebėti. Reikėtų apie tai negalvoti. Pobūvyje ji matė visokių vaizdų, bet tai, kas gulėjo šaldymo dėžėje, buvo tikra. Snieguolė virstelėjo kitos dėžės dangtį ir vos sulaukė atodūsių palengvėjusia širdim. Tik pora šaldytų žirnelių maišelių ant dugno. Ji greitai spragtelėjo elektros jungiklį. Išjungus srovę šilčiau nebus, bet nors jos kūno temperatūra neprapuls šaldiklyje, kuris

greitai atšaldytą 55 kilogramus sveriantį 36,3 °C mėsos gabalą iki 18 °C.

Snieguolė pastebėjo, kad durų rankena sujudėjo.

Ji įlipo į šaldymo dėžę, įsitaisë kuo patogiau ir uždengė dangtį kaip tik tą akimirką, kai vyrai įžengė į vidų.

Jai iškart pradėjo gnaibyti nuogą odą. Nuo šalčio net viduje nepasislėpsi. Šita žiema prakeikta.

Terhas Veisenenas nekantravo. Jis neturi kada žaisti Boriso Sokolovo žaidimų. Jis nori susikaupti ir pagludinti strategiją, kaip įtikinti Baltąjį Lokį sumokėti jam išaitinį atlyginimą. Terhas buvo girdėjęs gandų, kad Baltojo Lokio nevalia

šantažuoti nei jam grasinti. Girdi, niekam nepavyko to padaryti, nors mėgino ne vienas.

Tad Terhas ketino jam tiktai patarti.

– *Where is Natalia?*²⁶ – paklausė

Terhas.

Borisas Sokolovas iššiepė dantis. Tai tikriausiai reiškė šypseną.

– Štai ką norėjau tau parodyti, – angliškai atsakė Sokolovas. – Tavo Sniego karalienė čia.

Terhas nustebeęs žvelgė į Sokolovą, kuris atidarė šaldymo dėžės dangtį šalia.

Snieguolė išgirdo Elisos tėtį krenkštelint. Žinojo, ką jis pamatė. Tas vaizdas

tikriausiai amžiams susigėrė jai į tinklainę. Sapnų košmarų medžiaga.

Šaldymo dėžėje guli negyva nuoga jauna moteris.

Atmerktos akys, veidas pilkšvai pamėlęs, ant lūpų pora tamsaus sukrešusio kraujo lašų. Pilve žioji didžiulė žaizda.

– Ką... ką jūs jai padarėte? – pasigirdo drebantį Elisos tėčio balsą.

– Manau, kad policininkas matęs negyvėlių.

– Bet... kodėl?

– Tu tikrai nežinai? Natalija ketino pabėgti su pinigais. Su tavo pinigais. Mūsų pinigais. Mes ją sulaikėme. Sakysi,

kad nesupratai, gavęs maišelį su kruvinais banknotais?

– Apie kokius banknotus tu vis kalbi?

– Apie tavo atlyginimą.

– Eik velniop, jokio atlyginimo aš negavau.

– Tai tavo problema, ne mūsų.

Pristatėme vasario dvidešimt aštuntą dieną, kaip buvom susitarę. Tris kartus per metus, sutartą dieną. Tik šįkart ne į mišką, bet prie namų durų atvežėm.

Norėjom nustebinti maloniu aptarnavimu.

– Tai... vėmti verčia.

– Tokia realybė. Negalėjome leisti Natalijai išrūkti su pinigais. Trisdešimt tūkstančių eurų nuostolio gal ir

nepajustum, bet jeigu ji būtų įskundusi, būtų pajutęs.

– Ne... ne...

Elisos tėtis nerado žodžių.

– Nebenoriu turėti nieko bendra su tavim nei tavo vyrais. Niekada. Aišku? Šitaip neturėjo nutikti. Niekas neturėtų žūti.

– Bet žuvo. Iš pradžių žuvo Natalija, paskui Vyvas.

– Vyvas Tamas?

– Baltojo Lokio vyrai sutvarkė. Nieko ypatinga. Kartais taip nutinka. Pamėgink į tai pažvelgti kaip profesionalas.

Nuostolių visada būna. Prapuola prekės, kas nors pavagia pinigus, žūsta žmonės. Tai verslas.

– Kaip profesionalas? Profesionalas?
Po velnių, į šitokius dalykus aš negaliu
žiūrėti kaip profesionalas. Tu nužudei
žmogų!

Snieguolė girdėjo, kad Terho
Veiseneno balsas užlūžo. Jį pagavo
isterija.

Snieguolei apmirė rankų pirštai. Kojų
pirštų nejautė jau kuris laikas. Laimei,
deguonies šaldytuve užteko. Kol kas.

– Aš atsikračiau nepatikimo
darbuotojo. Ir tau, Terhai Veisenenai,
duosiu patarimą. Nevertėtų prieš mane
šakotis. Nes kaipmat paguldysiu šalia
tavosios kekšės. Net savom rankom, – jei
reikės.

Terhas Veisenenas nusijuokė. Juoką smelkė neviltis.

– Juk tau manęs reikia. Reikėjo dešimt metų.

– Drauge dirbome nepriekaištingai. Tu perduodavai mums informaciją, mes atskleisdavom tai, ko tau reikėjo. Verslas klestėjo, narkotikų skyriaus statistika atrodė gražiai. *Win-win*²⁷. Mano dėka tavo netgi paaukštino. Bet žinai, Terhai Veisenenai, man tavęs nebereikia. Tu man kaip musės šūdelis. Kai norėsiu, rasiu kitą informatorių.

– Malonu girdėti, nes aš pasitraukiu.

– Aš nusprėsiu, kada tau pasitraukti.

– Ne, Borisai Sokolovai, viskas bus kitaip. Aš nusprendžiau pasitraukti ir tu

nieko nepadarysi.

Snieguolė klausėsi kankinamai ištįsusios tylos.

– Hmm, – galų gale numykė Borisas Sokolovas. – Jei tu iš tiesų pasitrauki, ar galiu būti tikras, kad laikysi liežuvį už dantų?

– Turėtum manimi pasitikėti.

– Ne. Aš pasakysiu, kas bus.

Pasikliausiu tavo žodžiu, bet jeigu jo netesėsi, savo mažo namelio šaldiklyje rasi gražiąją dukrytę.

– Po velnių...

Snieguolė girdėjo čiužėjimą, bildesį, nes Elisos tėtis veikiausiai puolė Borisą Sokolovą. Valandėlę girdėjosi šnopavimas, paskui įsivyravo tyla.

– Aš nemelavau, kai sakiau, – jei reikės, savom rankom...

Borisas Sokolovas buvo uždusęs.

– Gerai. Gerai. Suprantu. Tiek to. Apgailestauju, kad nesusivaldžiau.

– Neužmiršk. Rasi dukterį šaldiklyje. Atsimink tą vaizdą, kai užeis noras iškrėsti kvailystę. Nes vaizdas akimirksniu virs realybe. Mano žodžiu irgi gali pasikliauti.

Paskui Snieguolė išgirdo, kaip durys atsidarė ir vyrai išėjo.

Nė akimirksnio anksčiau. Šaltis jau kaustyte kaustė galūnes, šarmotos šaldiklio sienelės stingdė kūną. Snieguolė pakėlė ranką, ketindama atidaryti šaldymo dėžės dangtį.

Kaip tik tą akimirką durys vėl atsidarė. Pasigirdo dviejų žmonių žingsniai ir greita suomiška kalba.

– Nesuprantu, kaip jie šitiek degtinės išgeria. Sriuobia kaip kiaulės.

– Turėtum priprasti. Juk tai tik pradžia. Pamatysi, kas dės paryčiais.

Padavėjai, greitai susigaudė Snieguolė.

– Kuo akcentuosime?

– Putojančiu. Vakaro pradžioje jo išgeria daugiausia. Paskui maždaug tokį pat kiekį baltojo ir raudonojo vyno. Raudonojo žiemą gal truputį daugiau. Po vidurnakčio geria stipriuosius – viską ir panašius. Romo irgi stebėtinai daug išgeria. Ir, aišku, skaidriųjų. Kai kurie

nuo pradžios iki pat ryto geria vieną ir tą patį, bet dauguma kaitalioja.

Pasiimkit tuos putojančius ir dinkit, mintyse paliepė Snieguolė. Apkalbų klubas kitame aukšte.

– Taigi. kažkas vėl sudėjo raudonojo vyno dėžes ant putojančiojo. Nors aš aiškiai sakiau, kad putojančiojo dėžes dėtų ant viršaus. Kaip sakiau, raudonąjį jie gers vėliau.

– Na, liaukis. *Big deal!*²⁸ Nukelkim tas dėžes.

– Man tai *big deal*. Nesusitvarkysim, jeigu nesilaikysim elementarių taisyklių. Galiu pasakyti, kad naktį čia kils velniškas chaosas. Pragariška maišalynė. Gėrimus nešiosim net sulinkę ir galo tam

nebus. Sprandus nusisuksim ieškodami aukščiausios rūšies konjako, jei koks nors kvailys sujauks tvarką.

– Na, imkimės darbo.

Visiškai teisingai. Snieguolė padėjo antrajam padavėjui už iniciatyvumą, išgirdusi, kad šis čiupo dėžę su vynu. Tyliai skimbčiojo buteliai.

– Nestatyk ant grindų. Čia reikės vaikščioti. Užkelkim ant šito šaldiklio.

– Jame nėra nieko reikalingo? Tokių dalykų, kurių galėtų prireikti tuoj pat. Siutas ima, kai reikia tampyti tas dėžes pirmyn atgal. Sunkios kaip nuodėmė.

– Tik pora senų šaldytų daržovių maišelių. Tikrinau prieš pusvalandį.

– Gal vis dėlto...

Snieguolė išgirdo, kaip vienas padavėjų suėmė šaldiklio dangčio rankeną.

Tik neatidaryk. Neatidaryk, neatidaryk, neatidaryk.

Tą akimirką kažkoks sunkus daiktas trinktelėjo ant dėžės.

– Ė, kvaily! Vos neprispaudei pirštų.

– Bet neprispaudžiau. Tu man padėsi, ar viską turėsiu daryti vienas?

– Nusiramink, nusiramink...

Antrą kartą kažkas trinktelėjo ant šaldiklio. Trečią kartą. Ketvirtą. Keturios dėžės raudonojo vyno.

– Greičiau nešam putojantįjį.

Pasigirdo butelių dzingčiojimas, kai padavėjai paėmė nešti dėžę. Žingsniai

tolo durų link.

– Ei, palauk, – tarė vienas padavėjas ir apsisuko.

Jis sugrįžo prie šaldiklio. Pasigirdo spragtelėjimas ir šaldiklis suburzgė.

– Matyt, kažkas netyčia jį išjungė. Reikia, kad šaldytų, nesvarbu, kad jame tik pora maišelių daržovių. Nežinia, kas kada sumanys įversti šimtą kilogramų briedienos.

Žingsniai vėl nutolo durų link. Durys atsidarė ir užsidarė. Snieguolė sandėlyje liko viena.

Jeigu neminėsim moters, vardu Natalija, kūno gretimame šaldiklyje.

Galimas daiktas, greit sandėlyje bus du sušaldyti kūnai.

---

²⁵ Turiu kai ką tau parodyti (*angl.*).

²⁶ Kur Natalija? (*Angl.*)

²⁷ Abipusiškai naudinga padėtis (*angl.*).

²⁸ Didelio čia daikto! (*Angl.*)

24

– *Hei come on!*²⁹ Bent pamėgink. Turi šauti iškart į galvą, kol jis tavęs nepastebėjo. Mes vis prarandam taškus.

– Užsismaukyk! Darau, ką galiu. Pats taip makaluoji, kad sunku susikaupti.

– Na! Na! Šauk! Po velnių! Šauk!

– *Oh yeah!* Varyk, kad smegenys ištikštų ir laukuose išsisėtų.

– Ką pasėsi, tą ir pjausi.

Galvos skausmas dundino Elisai smilkinius ir pakaušį. Ji sėdėjo prie

kompiuterio ir spoksojo į raudoną burbulą, kuris jau seniai nejudėjo. Turbūt gerai, kad nejudėjo. Vadinasi, Snieguolė nuvažiavo ir įėjo vidun. Jeigu būtų užstrigusi automobilio bagažinėje, jau būtų paskambinusi arba parašiusi žinutę. Elisa neprisileido minties, kad vairuotojas ar kas kitas aptiko Snieguolę ir automobilio bagažinę pavertė jos laikino poilsio vieta.

Pirštai atrado burną ir Elisa ėmė dantimis plėšyti nagų odeles. Rožiniai, juodai išmarginti gelio nagai jau kada buvo aplaupyti. Nesvarbu. Nagai dabar ją domina mažiausiai.

– Laikas ir šito kambario sienas žmoniškai aptaškyti krauju. *Make my*

day!³⁰

Elisai trūko kantrybė: ji atsistojo, nužygiavo prie kištuko ir ištraukė žaidimų konsolės laidą. Tūkas su Kasperu protestuodami taip užbaubė, kad kurčias būtų išgirdęs. Tegul eina namo žaist, jei daugiau nieko nesugeba. Vaikigaliai.

– Kaip tik buvau pasiekęs rekordinį greitį, – suaimanavo Kasperas. – Pjoviau vyrukus kaip dalgiu žolę.

– Ar jūs bent suprantat, kad turėtumėt žiūrėti čia? – paklausė Elisa, parodydama į nešiojamąjį kompiuterį.

– *Hei beibe.* Paveikslėlis nesikeičia jau porą valandų. Ir nesikeis, jeigu viskas

klostysis sėkmingai. Dabar Snieguolei niekuo negalime padėti. Gal nori pasakyti, kad, atkakliai spoksodami į ekraną, siųstume jai pozityvią energiją ir ciklines bangas?

Tūkas priėjo prie Elisos iš nugaros, uždėjo rankas ant pečių. Elisa jų nusikratė. Tūko prisilietimas dabar kėlė šleikštulį. Jis pats kėlė šleikštulį. Sunku patikėti, kad kažkada ji buvo įsimylėjusi Tūką, kad vos prieš porą dienų manė juodu vėl tapsiant pora, nors jau buvo įsitikinę potraukiu ir troškimu būti su kitu. Sunku patikėti, jog manė, kad abu išgyvens kažkokią šimtmečio *love story* – karštą aistrą.

Jeigu ne Tūkas, Elisai dabar nereikėtų spoksoti į raudoną burbulą, žymintį Snieguolę. Nereikėtų dėl jos bijoti, ir dėl tėčio nereikėtų bijoti. Tūkas norėjo, kad jie pasilikėtų pinigus sau. Kaip tik Tūkui šovė ta šauni idėja išplauti pinigus mokykloje. Okei, Elisa suprato, kad tai nebuvo protinga, ir tikrai nekaltino vaikino už sumautą savijautą, tik pasišlykštėjimą lengviau nukreipt į Tūką nei į tėtį.

Tėtis. Tėtukas, kaip tebevadino ir galvojo Elisa. Ji visada buvo tėvelio dukrelė, juolab kad mama, kiek tik Elisa atsimena, važinėjo į ilgalaikes komandiruotes. Jiedu su tėtuku prisigalvodavo visokių smagių dalykų:

susinešdavo į svetainę visus čiužinius, apklotus ir pagalves, pasistatydavo iš jų didžiulę tvirtovę, kurioje kartais net miegodavo. Tėtukas kepdavo meškiuko pavidalo kiaušinienę ir garsiai traukdavo Paulos Koivuniemi hitus. Jo niekada nevargino nepaliamojamas Elisos tarškėjimas, niekada nenervino jos keistos užgaidos. Tėtukui ji išverkė ir pirmąsias širdgėlas dėl nelaimingų meilių. Dar prieš metus jie rengė „Žvaigždžių karų“ filmų maratonus, kurie visada baigdavosi tarpgalaktiniu kukurūzų spragėsių karu ir stulbindavo mamą.

Pastarosios dienos atėmė iš Elisos tą tėtuką, kurį ji manė pažinojusi. Jį pakeitė

keistas vyras, kuris apgaudinėjo mamą su jauna moterim ir buvo įsivėlęs į pavojingą, nusikalstamą veiklą. Elisa norėjo pažvelgti tėčiui į akis ir paklausti: „Terhai Veisenenai, kas tu toks iš tiesų?“

Ji baiminosi dėl Snieguolės, bet baiminosi ir to, ką toji išsiaiškins. Iš Elisos gyvenimo buvo išplėšta saugiausia, patikimiausia dalis, ir ji nebuvo tikra, ar išters išgirdusi dar daugiau tėčio kaltumo įrodymų. Bet turbūt nebus kur dėtis.

Kasperas pamaigė mobiliojo mygtukus ir staiga pakėlė akis į Elisą ir Tūką.

– O ne! Velnias. Ką tik supratau vieną dalyką.

Elisos pulsas dar šiek tiek pašoko.

– Na?

– Kažin, ar kam nors leis įsinešt į pobūvį mobilųjį. Sako, Baltasis Lokys griežčiausiai draudžia tokius dalykus, – tarė Kasperas.

– Ir tau tik dabar tai atėjo į galvą! – suuzgė Tūkas. – Kaip ji mums praneš apie save?

Elisa neišsigando.

– Nemanau, kad Snieguolei bus sunku tai padaryti. Ji tikrai sugalvos, kaip mums pranešti, kad yra sveika ir gyva.

– Tu ja labai pasitiki, – pasakė Tūkas ir tiriamai pasižiūrėjo į Elisą.

Labiau nei jumis abiem, pagalvojo Elisa. Vis dėlto ji jautėsi dėkinga

vaikinams dėl to, kad jai nereikia šį vakarą vienai tūnoti dideliame name ir stebėti ekrane lokatoriaus mirksėjimo. Bet ji buvo nusprendusi po visko vienašališkai nutraukti draugystę su Tūku ir Kasperu. Jie daugiau nebebus trys draugai.

Elisos akys vėl susirado raudoną burbulą. Ką Snieguolė dabar veikia? Ką galvoja? Elisa ėmė sukti ant pirštų savo šviesių plaukų sruogą ir įsikišo jos galiuką į burną. Sruogos čiulpimas ją ramino nuo vaikystės. Žinojo, kad Tūką tai erzina, bet jai tai nerūpėjo.

– O jeigu ji nepraneš, kad viskas gerai...

Tie Kaspero žodžiai paliko kyboti ore.

– Tada veiksimė pagal pirmesnį planą, – mėgino ramiu balsu tvirtai išstarti Elisa.

– Kurioje vietoje pritvirtintas tas lokatorius? – paklausė Tūkas.

– Ant šlaunies, – atsakė Elisa. – Keliaraiščiu.

– O jeigu kas nors jį pastebės? – dingtelėjo Kasperui. – Iš kur mes sužinosim – gal lokatorius nuplėštas, gal išmestas į šiukšlių dėžę, o Snieguolė negyva įkišta į kokią nors drabužinę ar jau išvežta toli toli?

Elisa pakilo nuo kėdės. Užėjo noras apkulti Kasperą, bent sprigtu suduoti.

– Baik tokias kalbas. Jos nieko nepadės. Abu užčiaupkit nasrus, jei nieko

protingo negalit pasakyti. Snieguolė pobūvyje, sveika gyva, ir viskas klostosi taip, kaip reikia. Išgirdusi, kaip mes čia dabar nervinamės, ji tikriausiai nusijuoktų į akis.

Elisa greitai nužygiavo į virtuvę. Norėjo kaip nors apmalšinti nervus. Akys užkliuvo už mamos vyno butelių stovo. Kažin ar mama pastebėtų, kad vieno butelio trūksta. Po poros taurių raudonojo vyno mintys ir baimės aprimtų ir atlėgtų.

Elisos pirštai jau liūdnai glostė butelio kakliuką, bet ji vis dėlto nusprendė negerti.

Ne, nevalia prarasti budrumo. Ji turi būti pasiruošusi, jei Snieguolei reikės pagalbos.

---

²⁹ Ei, nagi! (*Angl.*)

³⁰ Pralinksminck mane! (*Angl.*)

25

Dėžėje telpa šešiolika butelių raudonojo vyno. Dėžės keturios. 0,75 litro talpos buteliai yra iš stiklo. Snieguolė prisiminė kažkur skaičiusi, kad vienas tuščias stiklinis butelis sveria 450 gramų. Pridėjus dėžių svorį, išeina, kad šaldiklio dangtį slegia maždaug 77 kilogramai.

Ta mintis buvo tikrai nemaloni.

Kažkada sporto klube Snieguolei teko kojų presu pakelti 100 kilogramų. Bet tai ne kojų presas. Tai šaldiklis.

Snieguolė nusispyrė aukštakulnius.
Paskui strėnom įsirėmė šaldiklio dugno ir
pėdomis įsispyrė į dangtį. Ėmė stumti.
Nė krust.

Hipotermija. Būklė, kai žmogaus kūno
temperatūra nukrinta žemiau 35 °C.

Simptomai: drebulys, šaltis,
vangumas, raumenų virpėjimas.

Kūno temperatūrai dar labiau
nukritus, šalčio jausmas prapuola,
raumenys nustoja drebėti. Kvėpavimas ir
pulsas sulėtėja. Temperatūrai nukritus
žemiau 30 °C, labai padidėja širdies ritmo
sutrikimo grėsmė.

Organizmo gynybinis mechanizmas
šiltą kraują nukreipia į svarbius organus,
o šaltą – į galūnes. Rankos pamaži tampa

neveiksnios. Judėti darosi sunku. Be reikalo judinant galūnes, išjudinamas šaltas kraujas. Šaltas kraujas, pasiekęs širdį, šaldo širdies raumenį, gali sukelti skilvelių virpėjimą ir net mirtį.

Snieguolės negąsdino net smarkus šaltis. Rudenį, po išsiskyrimo, ji kartais užeidavo į „Kaupinojos sauną“ nusiprausti ir paplaukioti. Atrodė, kuo vėsesnis ežero vanduo, tuo geriau. Smagiausia buvo tada, kai Nesijervio ežeras užšalo ir ji pirmą kartą gyvenime nėrė į eketę. Tos maudynės veikė kaip narkotikas. Išlipus iš ledėto vandens, šiluma užtelėdavo kūnu, endorfinas gyslose uždainuodavo, galva šiek tiek apsvaigdavo lyg smagiai apgirtus.

Malonus jausmas. Kurstantis troškimą patirti tai dar kartą, dar, dar.

Saunoje Snieguolė atrodė keistas paukštis. Dauguma nuolatinių lankytojų buvo seni vyrai ir moterys. Kai kurie 120-ies laipsnių karščio garuose sėdėdavo su kepurėlėmis ir visi, kaip privalu, avėjo neopreno batelius. Snieguolė tokių dar neturėjo. Močiutės ir seneliai paprastai ją vadindavo „mergaite“. Jai tai patiko. Saunoje Snieguolė niekada nematė tokių, kurie dar neturėjo dvidešimties. Kartais užsukdavo koks trisdešimtmečių vyrų ir moterų būrelis – po pobūvio ar šiaip linksmo renginio.

Didžiulėje eketėje paprastai visi plaukiodavo ramiai. Ištvėringi

mauduoliai nerdavo į ledinį vandenį be riksmų ir aičiojimų. Padarę po kelis yrius, išlipdavo iš vandens, pastovėdavo minutėlę prie saunos garuodami.

Snieguolė mėgo tas valandėles. Nedaug buvo patyrusi tokių dalykų, kuriuos būtų pavadinusi šventais, bet savaitę prieš šv. Kalėdas vakare nuėjo į sauną, kurios vidiniame kieme degė žibintai, o danguje švytėjo žvaigždės. Ji išniro iš eketės ir visos kūno ląstelės tarytum pabudo, ją apėmė keistas dėkingumo, ilgesio, liūdesio ir laimės jausmas su žiupsneliu šventumo. Ir žvelgdama į žvaigždes danguje, į rimtas ir ramias, nuo sniego apsunkusias egles, pajuto, kad tai tik jos, jos vienos kalėdinės ramybės valanda.

Plaukioti ledinėje eketėje sveika, bet gulėti šaldiklyje – nieku būdu. Nulinės temperatūros vanduo – visai kas kita nei 18 °C šaldiklis.

Snieguolei dingtelėjo, kad dabar jaustųsi geriau, jei per sveikatos ugdymo pamokas nebūtų buvus tokia dėmesinga. Ji paliepė smegenims negalvoti, kas atsitinka, kai organizmui stinga deguonies. Ji turi sutelkti dėmesį į dangčio atidarymą. Ar ne tas pats, kas bus, jei tuščiai judins galūnes ir per greitai sunaudos šaldiklyje likusį deguonį.

Kojos buvo tarsi du sušalę rąstai.

Snieguolė stipriai įkvėpė, įtempė visas jėgas ir ėmė kelti kelti kelti.

Dangtis mažumėlę kilstelėjo. Per mažai. Snieguolė pritrūko jėgų ir dangtis vėl sandariai užsidarė.

Ašaros nenorom sušoko Snieguolei į akis, nors dabar nieku būdu nevalia verkti. Bet taip beviltiška, kvaila ir beprasmiška atrodė, kad viskas šitaip pasibaigs. Ji nenorėjo mirti. Kaip tik tada, kai gyvenimas, atsikėlus į Tampereę, vėl buvo vertas gyventi.

Snieguolė stikliniame karste. Ir miega amžinu miegu.

Ne, šita pasaka kitokia.

Snieguolė mąstė apie merginą, kuri yra ji. Tą, kuri yra tikroji ji. Ji niekuomet nepasiduoda. Net juodžiausią valandą.

Ji šiek tiek pakeitė kūno padėtį.
Stipriai užmerkė akis ir sutelkė jėgas į
kojų raumenis. Ne veltui ji darė
pritūpimus ir įtūpstus, lavino kojas presu,
spurtuodavo, bėgdama į kalnelį.

Degina raumenis? Tegul. Tas
deginimas į naudą, tas skausmas
veiksmingas. O dabar dar kartą. Galima
tai daryti dainuojant kokią populiarią
dainą.

Snieguolė kėlė kėlė kėlė. Kojų
raumenys drebėjo. Skausmas degino
šlaunis. Stipriai užmerktose akyse
blykčiojo keisti vaizdai.

Ji pajuto, kad dangtis kyla.
Nepasidavė, nepasigailėjo raumenų.
Girdėjo, kad dėžės su buteliais juda,

girdėjo virstant, krentant jas ant žemės.
Girdėjo dūžtant stiklą.

Dūžtančio stiklo žvangėjimas buvo panašus į elfų stebuklingųjų varpelių skambesį. Maloniausią pasaulyje garsą.

Snieguolė jau galėjo pasikelti ir atidaryti dangtį. Ji tirtėjo iš šalčio ir nuovargio. Grindys žvilgėjo raudonu vynu ir stiklo šukėm. Snieguolė apsiavė aukštakulnius ir išlipo iš šaldiklio.

Aukštakulniai bateliai geri tuo, kad tik nedidelis pado plotas liečia grindis. Ji žengė durų link, atsargiai dėliodama kojas tarp šukių.

Tik dabar suprato, kad galėjo šauktis pagalbos. Tikriausiai kas nors būtų išgirdęs.

Apie tai ji niekad negalvodavo. Ji niekuomet nesišaukė pagalbos.

Borisas Sokolovas, atsistojęs šiek tiek nuošaliau, stebėjo vis labiau atsipalaiduojančius svečius. Lėtai gurkšnojo *Jack Daniel's* – savo mėgstamiausią viskį. Baltasis Lokys prisiminė. Borisas šįvakar nedirbo, tad galėjo mėgautis gėrimu ir vaizdais. Gražiomis moterimis, į kurias visada malonu paganyti akis. Žiūrint smilktelėjo liūdesys, nes pernelyg aiškiai suprato, kad tinka joms į tėvus. Tos moterys galėtų palaikyti jam draugiją vieną naktį, bet ne ilgiau. Borisas jau seniai prarado galimybę užmegzti ilgalaikį ir normalų

ryšį. Jam prieš akis dūlavo dešimtys
vieniųjų metų su patikimiausiu bičiuliu
Džeku.

Baltasis Lokys nenorėjo, kad per
pobūvius kas nors vartotų kvaišalus. Gal
tai buvo atsargumas, – ir turbūt
protingas. Jeigu į pobūvį įsiveržtų farai,
neužčiuoptų nieko nusikalstamo. O
degtinė gali lietis upeliais.

Kartais Borisą apimdavo neapykanta
kvaišalams. Taip, jie Borisui davė darbą ir
malonų turtingą gyvenimą. Nuosavą
namą Rusko rajone, atokiau nuo
kaimynų. Įtakingumą. Ir moterų.
Tinkamu metu jis neatsisakydavo ir kokio
takelio švarios medžiagos. Bet niekada
nesibadė.

Vis dėlto gyveno be paliovos kamuojamas streso. Turėjo rūpintis, kad kroviniai pasiektų Suomiją. Rūpintis platinimu, drausminti ir barti dilerius, ieškoti naujų klientų ir drebėti, kad senieji neįduotų policijai. Jo rankos laikė per daug gijų. Kamuoliai vis nusirisdavo ant grindų.

Anksčiau užteko neįsileisti į savo teritoriją visokių sergejų, jorgių, mahmudų, pėterių, ir tiek. O šiandien kovos vyksta per *com*, *nl* ir *@hotmail*. Kartu su įprastais kvaišalais į rinką įsiveržė sintetiniai, o vietomis net juos pranoko. Naujieji kvaišalai buvo užsakinėjami internetu, be jokių trukdymų prisėdus prie kompiuterio, o

paskui pasiimami iš pašto. Varžytis su jais beviltiška.

Baltojo Lokio sumanymas laikyti tiksline grupe turtingus, dailius ir laimingus buvo gražus, bet praktiškai neįgyvendinamas. Kad išgyventų, Borisas turėjo pardavinėti ir tiems, kurie sėdi pačiame dugne ir moka tik grynaisiais. Tiems, kurie parduoda savo nešiojamuosius kompiuterius arba iš karto keičia juos į kvaišalus. Tiems, kurių sąskaitų duomenis seka griežta socialinio skyriaus akis. Tiems, kurie negali jų užsisakyti internetu.

Jeigu verslas nebūtų buvęs toks pavojingas, Borisas nebūtų žudęs Natalijos. Borisas mylėjo ją labiau, nei

pats sau prisipažino. Pro pirštus žiūrėjo net į Natalijos ir Terho Veiseneno santykius, nors tie santykiai buvo pavojingi.

Tiesa, jis sykais pagalvodavo, kad ryšys su Natalija – tai papildomas varžtas kankinimų suole, į kurį kada nors pasodins Terhą Veiseneną. Tą kvailą farą, kuris dabar žada pasitraukti. Mes dar pažiūrėsime. Borisas neabejojo, kad Terhas Veisenenas dar atšliauš pas jį, prašydamas leist dirbt toliau. Borisas, aišku, sutiks, bet sugriežtins sąlygas. Iki šiol faras pernelyg plačiai gyveno. Bet jis atrodė nuoširdus, kai sakė, kad negavo pinigų. Galbūt jis netgi sakė tiesą. Gal nakties tamsoj kas nors pavogė iš kiemo

tą maišelį. Borisui tai nerūpėjo. Pinigai buvo skirti Veisenenui ir dėl jų Borisas ašarų neliejo. Ne Veisenenas jam dabar svarbiausias. Ir nuo šiol tegul nesitiki tokių atlyginimų.

Et, jeigu Natalija būtų buvusi sąžininga. Prieš akis ji turėjo puikią, užtikrintą ateitį. Galimybę tapti Boriso dešiniąja ranka. Bet pradėjo blaškytis, kažką svaičioti. Borisas matė tai, suprato iš jos veido, balso tono. Užteko vieno apsilankymo Maskvoj ir Natalijos brolis išklojo visas sesutės plano detales.

Borisas galėjo Natalijos užmačias paversti nieku, paprasčiausiai nepalikdamas namuose pinigų. Bet jam magėjo patikrinti, išmėginti, pamatuoti

kaip termometru merginos ištikimybę. Termometro stulpelis buvo nusmukęs žemiau nulio, nors Borisas iki paskutinės minutės tikėjosi, kad mergina ateis į protą. Natalija jam nepaliko kitos išeities, kaip tik eliminuoti ją. Buvo gaila. Borisas Sokolovas manė, kad iš visų žmonių tiktai viena Natalija jo nenuvils.

Jack Daniel švelniai glostė ir šildė. Vis dėlto Borisas išgėrė porą taurių daugiau nei paprastai.

Lavono jis atsikratys kitą dieną. Šiandien jis negali dirbti nešvarių darbų.

26

Artėjo vidurnaktis. Erzelis gaudė garsiau, neramiau. Muzika griaudėte griaudėjo. Putojantį vyną pakeitė stipresni gėrimai. Moterų makiažas jau nebelaikė. Vyrai atsilaisvino varlytes.

Vis dėlto dar ne laikas buvo šėlti, užmiršus visas elgesio taisykles, veltui gerti degtinės tiek, kiek jėgos leidžia, kelti kivirčius ir pradingti viršutiniame aukšte. Dar laukė įspūdingiausias vakaro programos numeris ir kulminacija.

Dar turėjo atvykti Baltasis Lokys.

Todėl pasiliko ir Snieguolė.

Išsivadavusi iš šaldiklio ji užsirakino moterų tualete, nusivilko suknelę ir virš klozeto apsiprausė šiltu vandeniu iš rankinio dušo. Pamaži pradėjo jaust rankas ir kojas. Apsišluosčiusi popieriniais rankšluosčiais, ji apsirengė suknelę ir pasitvarkė makiažą, kuris buvo išsilaikęs stebėtinai gerai. Gal Elisai iš tiesų reikėtų pagalvoti apie kirpėjos ir kosmetologės profesiją. Bent jau jai pavyko Snieguolę išpaišyti tokiom karo spalvom, kurios išsilaikė ne tik valgant ir geriant, bet ir šąlant.

Už tualetu durų išsirikiavusioms pikčiurnoms Snieguolė nepratarė nė

žodžio, tik ramiai kilstelėjo antakius.

Iš esmės žiūrint ji jau galėjo išeiti. Užduotį atliko. Išsiaiškino, kad Elisos tėtis bendradarbiavo su narkotikų prekeiviu Borisu Sokolovu. Kad perduodavo Sokolovui informaciją, kad slėpė, ką žinojo, nuo policijos, kad už tai gaudavo atlyginimą grynaisiais. Snieguolė žinojo, kad rūsio šaldiklyje guli moters, vardu Natalija, kūnas ir kad ją nužudė Sokolovas. Ji buvo surinkusi tiek informacijos, kad tikrai būtų įstūmusi Sokolovą į bėdą. Tiesa, ir Elisos tėtį kartu, bet šitai buvo neišvengiama.

Vis dėlto Snieguolė pasiliko pobūvyje. Smalsumas bus nepatenkintas, kol nepamatys mistiškosios, legendinės

asmenybės, apie kurią visi kalbėjo pašnibždom. Tad Snieguolė toliau vaikštinėjo po pasakiškus kambarius, kurių, atrodė, buvo begalė.

Vienas kambarys nuo grindų ligi lubų buvo rožinis. Jis turbūt labiausiai patiktų Elisai. O gal ir ne, pagalvojo Snieguolė po poros sekundžių. Ją šiek tiek supykino pastebėjus, kad tarp zefyrinių saldainių – rausvų vienaragių, rožių pumpurų ir raukiniais puoštų pagalvėlių prikaišiota visokiausių sekso žaisliukų – ir dailių botagėlių, ir didžiulių vibratorių. Pasakos suaugusiesiems pasirinktinai pagal skonį, – tikrai. Snieguolei išeinant, į kambarį įsvirduliavo susivijusi porelė,

kuri, atrode, tučtuojau puls naudotis visais kambaryje paliktais gardėsiais.

Juo arčiau vidurnakčio, tuo labiau kaito atmosfera. Visi laukė. Jaudinosi. Likus dešimčiai sekundžių, pradėjo skaičiuoti laiką atgal. Visi susirinko į antro aukšto didžiąją salę. Brovėsi vienas per kitą.

Dešimt.

Žvilgčiodama į šalis Snieguolė pamatė Terhą Veiseneną, nervingai čiupinėjantį tuščią taurę.

Devyni.

Muzika iš pradžių pritilo, o paskui visai nuščiuvo.

Aštuoni.

Šviesos salėje priblėso. Tik dangaus žvaigždės ant lubų švytėjo.

Septyni. Šeši. Penki. Keturi. Trys.

Snieguolė vos neprapliupo juoku, suvokusi padėties absurdiškumą. Štai kur ji atsidūrė. Paprasta gimnazistė, kurios gyvenimas prieš porą dienų įsuko į keistas vėžes todėl, kad negeru laiku įžengė į tamsųjį fotolaboratorijos kambarėlį.

Du.

Svečiai jau nešaukė. Tarė skaičius ramiai ir pagarbiai.

Vienas.

Užtelėjo juodžiausia tamsa. Visi nutilo. Pasigirdo tylus lyg tolimų varpelių tilindžiavimas. Nuo salės lubų pabiro

snaigės, jos atrodė kaip tikros. Snieguolė palietė vieną ir ji išsklido į dulkes.

Staiga galingų prožektorių šviesos nutvieskė salės vidurį.

Dvi moterys. Abi apsirengusios kaip Sniego karalienė. Joms tas vardas tiko tūkstantį kartų labiau negu sušaldytai Natalijai. Identiškos dvynės. Išniro viduryje salės lyg iš niekur. Snieguolė negalėjo nuspėti jų amžiaus. Gal dvidešimtmetės, o gal ir penkiasdešimtmetės. Iš tolo neįžiūrėjo amžių išduodančių rankų ir kaklo raukšlių.

Salė pratrūko triukšmingais plojimais. Moterys karališkai mojavo rankomis. Tik dabar Snieguolė pamatė vienai jų ant

kaklo žvilgant sidabrinį papuošalą, panašų į ledo kristalą. Antrai ant kaklo žibėjo sidabrinis lokys.

Baltas ledas ir Lokys. Ne vienas žmogus, o du. Ir vis dėlto tik vienas – vienaskaita.

Moterys palaukė, kol svečiai nurims. Tada pradėjo kalbėti. Jos taip sklandžiai keitė viena kitą, kad Snieguolė nespėjo gaudyti akimis, kada kuri perima žodį.

– Žiema – pasakiškas metas. Todėl šį kartą surengiau pobūvį pasakų tema. Sapnai, svajonės, slogučiai. Tai iš jų nuaustos pasakos. Sukviečiau jus čia, norėdama padėkoti. Už tai, kad drauge kuriate svajonę. Kuriate svajonę apie visuomenę, kuri bus laisvesnė, stipresnė,

praktiškesnė. Ribos brėžiamos tam, kad jas peržengtume, taisyklės kuriamos tam, kad jas keistume, normos nustatomos tam, kad jas nugincygame. Švęskite! Valandėlę užmirškite mažas pasaulio dėžutes ir lūkesčius. Visa tai skirta jums. Gyvenimas skirtas jums.

Moterų kalbos esmės Snieguolė nesučiupo. Jos nieko konkrečiau nepasakė. Angliškai kalbėjo be jokio akcento. Net turėdama magnetofoną Snieguolė nebūtų įrašiusi jokios nusikalstamos užuominos. Ką jos veikia? Kažkur užkulisuose tampo visus šiuos svečius už virvelių? Kokia jų veiklos dalis nusikalstama?

Žvelgdama į palankiai reaguojančią publiką, Snieguolė suprato, kad šito ji tikriausiai niekuomet nesužinos. Baltojo Lokio veiksmai panašūs į dirbtines snaiges, kurios krito nuo lubų.

Pamėginus jas sugauti, suirdavo ir pragaišdavo, nepalikdamos nė ženkle.

Ji neturėtų jokių galimybių stoti prieš Baltąjį Lokį. Juk gali būti, kad moterys čia tik dėl akių. Prie jų neprikibsi. Nieko joms nepadarysi.

Vis dėlto Snieguolė gali įkišti už grotų Borisą Sokolovą. Ratas, pradėjęs brėžtis tamsiajame kambarėlyje, galėtų užsidaryti. Tiek užtektų.

Jai jau norėjosi namo.

– Man nereikia veidrodėlio, kuris pasakytų, kad esi gražiausia šiame pobūvyje.

Rankom tvirtai apkabinęs per liemenį, vyras karštai alsavo Snieguolei į ausį. Snieguolė mintyse nusikeikė. Priekabautojas vėl ją susirado ir kaustyte sukaustė kaip tik tada, kai Snieguolė rengėsi išeiti. Iš kvapo pajuto, kad konjako jis išgėręs daugiau nei porą taurių. Iš šiurkštumo suprato, kad veržtis

iš jo gniaužtų bergždžia. Šitaip atkreiptų į save per daug akių.

– Jau būgštavau, kad pradingai. Šitaip elgtis nedera. Mes nė neįpusėjom pokalbio, – šnibždėjo vyras glausdamasis visu didžiuliu, pečiuitu kūnu prie jos iš nugaros.

Mažų mažiausiai 90 kilogramų, spėjo Snieguolė. Susierzinęs gali būti nepaprastai stiprus. Reikėjo išmėgint kitokią taktiką.

– Vis dėlto dar nesušalai?

Laimei, ne, pagalvojo Snieguolė.

Snieguolė apsisuko ir pažvelgė jam tiesiai į akis. Vyro akys buvo pasrucusios krauju. Jis kažkur buvo palikęs švarką. Ant žydrų marškinių palei pažastis buvo

matyti didelės, tamsios dėmės.

Kaklaraištį buvo šiek tiek atsilaisvinęs.

Dėdamasi, kad labai pasitiki savim,

Snieguolė sugriebė už kaklaraiščio,

prikišo lūpas vyrui prie ausies ir

sušnibždėjo:

– Eime į viršų pažiūrėti, ar šita pasaka laimingai baigiasi.

Tada krimstelėjo dantimis vyrui ausį, nustumdama žemyn vėmulį. Ji sugebės atlikti ir šį vaidmenį.

Vyro veidą nutvieskė pasitenkinimo raudonis ir jis apsilaižė lūpas.

– Ko mes dar laukiam? – paklausė jis.

Kopdama laiptais Snieguolė nugara jautė vyro žvilgsnį. Neverta mėginti pasprukti. Kojos šiek tiek drebėjo, bet ji

prisivertė linguoti klubais ir žengti gundančiu žingsniu. O jeigu ji liptų laiptais pirma tos, su kuria tikrai norėtų pakliūti į kambarį viršuje, užverti paskui save duris ir užrakinti, palikusi už jų visą pasaulį? Snieguolė pajuto saulėj sušilusios odos ir kremo kvapą. Matė medinius vasarnamio prieplaukos laiptelius, bėgo jais juokdamasi. Girdėjo žingsnius, ramiai sekančius iš paskos. Klausėsi jų nuo laukimo pašiurpusia oda.

Neverta šito prisiminti. Tai nutiko paskutinę vasarą. Nuo tada praėjo visa amžinybė.

O šitai vyksta dabar, ir ji sugebės tai padaryti.

Snieguolė nusivedė vyrą į laisvą kambarį, kurio viduryje stovėjo plati kaltinio metalo lova. Stumtelėjusi parbloškė vyrą ant lovos. Turėjo atrodyti savim pasitikinti, įžūli.

– Numaniau, kad tu laukinė katė! Tai puiku. Aš tave tikrai prisijaukinsiu. Bet leisiu katytei pirmiau pažaisti, – suvapėjo vyras, gulomis maudamasis kelnes.

Snieguolė uždarė kambario duris. Pasuko raktą spynoje. Paskui priėjo prie vyro. Šis mėgino grabinėti ją prakaituotom rankom.

– Na na, katytė pirmiau pažaisti nori, – priminė Snieguolė, prispausdama jį prie lovos.

Vyro girtose akyse radosi žvilgesys,
kuris nuramino Snieguolę. Jis
priklausomas nuo jos – bent minutėlę.
Snieguolė išsižergusi užsėdo jį. Vyras
iškart pradėjo godžiai glostyt jai šlaunis.

– Ką tu čia turi?.. – paklausė ir jo
kaktoje įsirėžė nuostabos raukšlė.

O, velnias. Snieguolė akimoju tvirtai
suėmė vyro rankas ir iškėlė jam virš
galvos, prie lovūgalio.

– O dabar būk gerutis, – sušnibždėjo
ji, kaire ranka laikydama vyro rankas, o
dešine traukdama iš rankinės pūkuotą
rožinį daikčiuką.

– Ak, vadinasi, tu mėgsti žaidimus su
antrankiais? – šypsojo vyras.

Snieguolė uždėjo vyrui antrankius ir prirakino prie geležinės lovos galo.

– Nelabai, – atsakė ji ir pakilo. – Bet tu tikriausiai mėgsti.

Vyras ne iš karto suprato, kad Snieguolė nė neketina grįžti į lovą. Bet kai šitai nušvito konjako aptemdytose jo smegenyse ir iš lūpų išsiveržė tūžmingas riksmas, buvo per vėlu. Snieguolė jau rakino kambario duris iš kitos pusės.

Ji priėjo prie lango koridoriaus gale. Atidarė jį, sviedė kambario ir antrankių raktus į galinį kiemą, ir jie prasmego sniege. Kažin ar tas vyras trukdys Snieguolei išeiti.

Terhas Veisenenas pro didelį langą
žvelgė į žiemos tamsą.

Jis sudeda ginklus.

Jis suprato niekaip negalėsiaš įkalbėti
Baltojo Lokio sumokėti jam gerą išaitinį
atlygį. Kitaip tariant, negalėsiaš įkalbėti
jų. Kaip pasišnekėti su tom moterim? Jis
mėgino pasikalbėti su vienu jų
apsaugininku, pasiprašyti priimamas.
Prašymas buvo atmestas. Kai jis
paaiškino gavęs ypatingą kvietimą
susitikti su Baltuoju Lokiu, jam buvo
šiurkščiai atrėžta, kad kvietimas nieko
nereiškia. Tuščia buvo įsivaizduoti, kad
Baltąjį Lokį gali dominti toks *nobody*³¹
kaip jis.

Nužvelgęs pobūvio svečius, jis suprato, kad tai tikra tiesa. Jis Baltajam Lokiui tikrai musė. Borisas Sokolovas irgi tikrai musė, daugių daugiausia – sparva. Jiedu abu – juokingai maži didžiulio marginio elementai.

Terhui belieka tik išeit pabrūkus uodegą. Sugrįžti į namus, apkabinti dukterį, parašyti žmonai elektroninį laiškėlį ir pridurt, kad pasiilgo jos. Pagalvoti, kaip tvarkys gyvenimą netekęs svarbiausio pajamų šaltinio. Padėtis neatrodė beviltiška. Nors skolų turi, bet ir darbą turi. Žmona taip pat. Kasdienes išlaidas apkarpyti įmanoma. Aišku, reikėtų liautis lošti, bet šitai jis seniai planuoja. Natalijos reikalams tvarkyti

pinigų jam nebereikės, nes Natalijos jau nebėra. Terhui pradėjo drebėti rankos, pradėjo pykinti tai prisiminus. Jis turi negalvoti. Nevalia dabar duoti skausmui valios. Jis turi išlikti racionalus ir protingas. Galvoti apie kasdienį gyvenimą. Nebūtina pirkti dukrai tik pačius brangiausius daiktus. Jiems, visai šeimai, reikėtų truputį aprimti, gyventi paprasčiau, daugiau laiko praleisti drauge. Gyventi taip, kaip gyvena normalūs žmonės.

Normalūs žmonės neperdavinėja nusikaltėliams informacijos, kada ir kur policija rengs kitą reidą, ką įskundė narkotikų prekeiviai, kuriuos vilkikus policija stabdys pasienyje ir apie

kampanijas, planuojamas prieš narkotikų kontrabandą. Normalūs žmonės neperima žinių apie narkotikų slaptavietes, neklauso skundinėjimų apie smulkius nusikaltėlius, kurių Sokolovo gauja dėl vienos ar kitos priežasties nori atsikratyti. Per dešimtmetį Terhas su Sokolovo pagalba išsprendė gėdingai daug bylų. Jis manė, kad susitarimas abiem labai naudingas. Sokolovas norėjo būti viršiausias Tamperės narkotikų versle, Terhas norėjo pirmučiausia sutupdyti už grotų pavojingiausias prekeivius, kurie pardavinėjo ne kokybiškus kvaišalus, o kokius nors mišinius ar tikrus nuodus, pražudžiusius daugybę žmonių.

Jis ramino sąžinę sakydamas sau, kad Sokolovas platina kvaišalus pirmiausia tiems, kurie vartoja nuosaikiai, tiems, kurie neperdozuoja ir nepakliūva į ligoninę, – vadinamiesiems pramoginiams. Vis dėlto jis jau seniai žinojo, kad tai tikrai dalis tiesos.

Sokolovas ėmė pinigus ir iš alkstančių, kurie už tuos pinigus turėjo nusipirkti duonos ir pieno. Bet Terhui norėjosi užmerkt prieš tai akis.

Ir dabar norėjosi užmerkti. Terhą staiga suėmė baidus nuovargis. Jis panoro grįžt namo.

Tą akimirką Terhas pastebėjo jauną moterį, kurios suknelė ir pirmiau atkreipė jo dėmesį. Dabar jis pastebėjo ir

baltą moters rankinę. Šiaip jau apie moterų rankines jis nieko neišmanė, bet apie tą rankinę kai ką žinojo. Apie tą *Hermès* rankinę, kuri kainavo kelis šimtus eurų. Terhas žinojo tai todėl, kad pats lygiai tokią nupirko ir padovanojo Elisai per gimtadienį, nes mergaitė jos ilgai ir karštai troško.

Tokia pat suknelė gali būti atsitiktinumas.

Tokia pat rankinė gali būti atsitiktinumas.

Bet ir vieno, ir kito daikto ta pati moteris negali turėti.

Terhas dviem žingsniais prišoko prie jaunos moters, tvirtai suėmė už rankos ir pareikalavo pasiaiškinti.

Boriso Sokolovo dēmesj patraukē Terho Veiseneno ginčas su kažkokia mergina. Jis priėjo arčiau ir iš vyro suomiškos šnekos suprato, kad jis tvirtina pats nupirkęs moteriai rankinę ir suknelę. Tikriausiai ir batus.

Borisas šyptelėjo. Matyt, suomis švaistė pinigus ne dėl vienos Natalijos. Tai turėtų baigtis jau dabar. Borisas jau gręžėsi, ketindamas eiti, kur ėjęs, bet Terho smarkiamė tratėjime išgirdo žodį „duktė“.

Borisas sustingo. Jo smegenys dirbo pašėlusiu greičiu. Jeigu mergina raudona suknele yra Terho Veiseneno duktė, aišku, kad mergaitė žino per daug. Ji žino, kas ją vaikėsi Piūnikyje. Galbūt žino

ir apie Nataliją. Ir apie pinigus. Beje, ką mergina čia veikia?

Protingiausia būtų su ja pasikalbėti ir įtikinti, kad ji turinti tylėti taip pat, kaip tėvas.

Snieguolė mėgino išplėšti ranką iš Elisos tėčio gniaužtu, bet policininkas tikrai mokėjo tvarkyti nepaklusnius. Jo gniaužtai buvo geležiniai.

– Atsakyk! Iš kur gavai Elisos rankinę?

Snieguolė pamatė, kad prie jų artinasi Borisas Sokolovas. Vyro žvilgsnis ją gąsdino.

Terhas Veisenenas nemaloniai prisiplojo prie jos. Pauostinėjo ir suurzgė:

– Tu net Elisos kvepalais
išsikvepinusi!

Borisas Sokolovas buvo jau už trijų
žingsnių.

Snieguolė turėjo bėgti.

Ji jėga įbruko rankinę Elisos tėčiui į
glėbį tardama:

– Pasiimk. Kvepalų, deja, gražinti
negaliu.

Terhas Veisenenas taip nustebo, kad
šiek tiek atleido gniaužtus. To užteko.

Snieguolė ištrūko iš jo rankų ir metėsi į
laiptus. Ji girdėjo, kad Sokolovas, kažką
stūgaudamas, puolė iš paskos.

Laiptais į viršų lipo Alisa iš Stebuklų
šalies persirengusi padavėja, nešina
padėklą su taurėm kažkokio pieniško

kokteilio. Galimas daiktas, baltarusiško. Snieguolė tyliai atsiprašė ir apvertė padėklą. Taurių šukės pažiro ant laiptų. Ji girdėjo, kad Sokolovas paslydo ir nusikeikė.

Snieguolė išlošė kelias sekundes. Ji nusiavė aukštakulnius ir, pasiėmusi juos į rankas, metėsi į žmonių grūstį. Paskui – prie laukujų durų ir pro jas laukan. Ir pasileido deglų nušviestu taku.

*Fire walk with me*³². Ši istorija vis labiau priminė „Tvin Pyksą“. Trūko tik neūžaugos, išnyrančio iš už kampo.

Borisas Sokolovas suriko apsaugininkams prie vartų:

– *Stop her!*³³

Vyrai apsisuko, užtvėrė kelią. Dvi spintos – pro jas neprasimuši.

Snieguolė staiga puolė į kitą šoną. Borisas Sokolovas – iš paskos. Pastatą iš visų pusių supo aukštas mūras. Snieguolė nubėgo į tolimiausią kampą. Buvo tamsu. Sniegas gnaibė pėdas per plonytes pėdkelnes.

Snieguolė greitai apgrabinėjo akmeninę tvorą. Neužsikabins. Net beždžionė neperliptų per šitą mūrą. Vis dėlto ji užčiuopė mažytę įdubą. Įstatė į ją vieno bato kulnelį, pasistiebė kita koja. Vos išlaikė pusiausvyrą. Sokolovas buvo jau beveik prie mūro.

Snieguolė įrėmė į mūrą ir antrą kulniuką, įtempė visas jėgas. Sokolovo

ranka sugriebė suknelės kraštą.

Suknelės kraštas plyšo.

Kulnelis nulūžo.

Batas nukrito į sniegą, tik kulniukas liko įkirstas į mūrą. Snieguolė žargstėsi ore, neturėdama ko atsispirti. Rankom vis tiek laikėsi įsikibusi tvoros viršūnės ir persivertė per ją kaip tik tą akimirką, kai Sokolovas palietė jos koją.

Snieguolė puolė nuo mūro žemyn.

Minkšta pusnis ją priėmė į glėbį.

Sokolovas per tvorą nemėgino lipti,

tikriausiai nulėkė atgal prie vartų,

ketindamas išbėgt pro juos. Snieguolė

pasileido bėgt per sniegą. Bėgo

klimpdama iki blauzdų. Suknelės kraštas

iš šono nuplyšo, viena šlaunis švysčiojo nuoga.

Ir gerai, liuksėdama pagalvojo Snieguolė. Lengviau judėti.

Bėgti per sniegus buvo sunku. Šaltis kandžiojo aštriais dantim. Miškas niūksojo tamsus kaip pati juoduma.

Borisas Sokolovas vis labiau atsiliko. Snieguolė suskato bėgti greičiau. Per keturias paras tai buvo trečias kartas, kai ją vijosi, o ji bėgo per sniegą ir šaltį.

Trys mėginimai. Pasakų herojai visada mėgina tris kartus. Du pirmieji būna nesėkmingi, bet trečią kartą jiems pavyksta. Ar tai reiškia, kad ji pagaliau paspruks? O gal tai, kad persekiotojas galų gale ją pagaus?

---

³¹ Niekas (*angl.*).

³² Ugnie, eik su manimi (*angl.*).

³³ Sulaikykit ją! (*Angl.*)

O vargšė mergaitė liko
girioje vienui viena, ir
taip baisu jai pasidarė,
kad visus medžių
lapelius apžiūrėjo,
apglostė nežinodama,
ko griebtis ir ką daryti.
Galų gale pasileido
bėgti, bėgo per aštrius
akmenis, per
erškėtynus, pro šalį
lakstė laukiniai žvėrys,
bet nieko jai nedarė.

*Běgo, kol kojos nešě, kol
pradějo temti.*

28

Gyveno kartą mergaitė, kuri bėgo tol, kol kojos nešė. Bėgo ji ir kai nenešė – mintyse, reginiuose. Jos grakščios, stiprios ir vikrios kojelės lėkė per pusnis, nė pėdsako baltame sniege nepalikdamos. Mergaitė bėgo, kaip bėga tie, kurie žino esą laisvi, kurie žino, kad jų nesugaus.

Snieguolė suposi tarp sąmonės ir tuštumos.

Jos jau nekrètè šaltis. Jai buvo šilta. Sąmonė lyg ir pagavo mintį, kad tai negerai, bet jai buvo vis tiek. Ji gulėjo sniege aukštielninka.

Ji galvojo apie kraują, srūvantį iš žaizdos šlaunyje. Įsivaizdavo, kaip raudona srovelė piešia baltumoje dailias spirales, braižo gražų ornamentą, kuris plinta nuo jos kūno per metrą, per du, per visą mišką.

Ji regėjo save iš viršaus, lyg sklęsdama dešimties metrų aukštyje. Juodi plaukai pasklidę ant sniego kaip aureolė. Raudona suknelė, nors ir suplėšyta, tvaska lyg iš brangakmenių verpalų nuausta. Vingrūs raštai plečiasi, plečiasi, plečiasi.

Buvo gražu. Nebjauru.

Bjauri. Stora. Per liesa. Keisti dantys.
Nemalonus balsas. Susiriebalavę plaukai.
Purvini batai. Plaukuotos rankos. Kvailė.
Puskvailė. Subingalvė. Kekšė.

Iš kur ištraukei šituos drabužius? Iš
šiukšlių dėžės?

Tavo tėvai turbūt baisiai gėdijasi eiti
su tavim į žmones.

Jeigu šitaip atrodyčiau, kojos iš namų
nekelčiau.

Tu tikriausiai įvaikinta.

Tavęs niekas niekada nė karto
nepabučiuos.

Niekas nemyli tokios, kaip tu.

Ką tu ten piepsi? Jeigu tau skauda, pasakyk garsiai. Ak, skauda? Užsičiaupk, antraip tikrai turėsi ko snarglėtis.

Tu tokia bjauri, kad, dievaži, gražiau atrodai sumušta.

Žodžiai žodžiai žodžiai žodžiai žodžiai žodžiai žodžiai žodžiai. Sakiniai, frazės, klausimai, riksmi. Žnaibymas, draskymas, smūgiai, plėšymai, tampymas, stumdymas, spardymas.

Tu – ne tie žodžiai. Ne tie riksmi ir keiksmi. Ne ta pagieža, kurią išspjauna į tave kaip beskonę kramtomąją gumą. Ne kumščio smūgiai, ne kraujosruvos nuo jų. Ne tas kraujas, srūvantis iš nosies. Ne joms tave nusakyti. Tu joms nepriklausai.

Tavyje visada bus ta dalelė tavęs,
kurios niekas nepasieks. Štai kas tu. Tu
esi tu ir talpini savyje visatą. Tu gali būti
viskuo. Tu gali būti kuo nori.

Nebijok. Tau jau nėra ko bijoti.

– Man jau nėra ko bijoti, – tyliai
sušnibždėjo sau Snieguolė.

Jai iš burnos kilo garas.

Vis dėlto prisiminė jų veidus.

Mergaitiškus balsus ir juoką, kuris
aidėdavo, aidėdavo, aidėdavo mokyklos
koridoriuose net ir po pamokų, kai
mokykla nuščiūdavo.

Kvapus ji prisiminė itin gerai.

Pirmaisiais metais tai buvo šleikščiai
saldūs, dirbtiniai trintukų kvapai. Paskui
paslapčia nuo mokytojų per pertraukas

sukrimstų karamelių – avietinių ir saldymedžio. Prisiminė jų kvėpsmą į veidą – saldu ir sūrų kartu. Tąsiukais, mangu ir pipirmėte kvėpiančius lūpų blizgius. Kvapnųjį vanilinį vandenį iš „Bodyshop“ parduotuvės – pirmuosius kvėpalus, kuriais mamos leido pasipurkšti einant į mokyklą. Iš vėlesnių metų – tikrus kvėpalus, kurie mainėsi nelygu diena, nuotaika, drabužių ir mados tendencijos. Sezoninius „Escada“.

Ji išmoko atpažinti kvėpalus greitai ir tiksliai, užuosdavo iš tolo, žinodavo, kada jos išnirs iš už kampo. Kartais tai gelbėjo. Kartais ji spėdavo pabėgti, pasislėpdavo, kartais pavykdavo jų išvengti. Vis dėlto dažniausiai nepavykdavo. Tada ji patyrė,

kad iš tiesų kvėpalai kelia vėmulį, kai jų smarvė sumyšta su prakaito ar nešvaraus pisuaro berniukų tualete kvapu, kada jai nulenkdavo galvą ir liepdavo laižyti kietą, šaltą porcelianą.

Snieguolė neužmiršo jų vardų.

Neužmirš jų niekad.

Ana Sofija ir Vanesa.

Tai tęsėsi nuo pirmos iki devintos klasės vidurio. Kas metai jų išpuoliai darėsi vis žiauresni, žodžiai – piktesni, smūgiai – skaudesni. Snieguolė nesuprato, kodėl mergaitės pasirinko būtent ją. Gal dėl to, kad ji negražiai nusišypsojo, gal dėl to, kad nenusišypsojo. Gal jos balso tonas nuskambėjo netinkamai ir netinkamu

metu. Nesvarbu. Ji greitai suprato, kad jos išvaizda, elgesys ir ji pati niekada nepasikeis taip, kad patiktų Anai Sofijai ir Vanesai ir kad šios paliktų ją ramybėje.

Snieguolė niekam nieko nepasakojo. Net nemanė, kad galėtų. Namuose buvo įprasta daug ką nutylėti. Neklausk, nepasakok. Viskas gerai, jeigu tai, kas bloga, neįvardyta balsu. Kraujosruvos, kruvini įdrėskimai, nutampyti rankų riešai, suplėšyti drabužiai. Ji viską mokėjo paaiškinti, jeigu reikėjo. Mokykla buvo kovos laukas ir Snieguolė nežinojo, kas draugai, o kas priešai. Kiekvienu atveju reikėjo gerai apmąstyti strategiją. Kad nuostoliai būtų mažesni. Pasiskundus mokytojams, gal būtų buvę dar blogiau.

Gal ja nebūtų patikėję. Ana Sofija ir Vanesa mokėjo vaidinti prisiimtus vaidmenis prieš suaugusiuosius. Šypsoti nekaltai ir angeliškai.

Smurtas, kankinimas, žeminimas. To, ką patirdavo, Snieguolė nieku būdu nevadino „patyčiom mokykloje“, nes tie žodžiai reiškė kažką nereikšminga, laikina, paprasta. Šiokį tokį paerzinimą. Pasišaipė, – sakydavo. Tiktai stumtelėjo. Ji pati pargriuvo. Tai tik draugių tarpusavio juokeliai.

Aštuntoje klasėje Snieguolė pradėjo bėgioti ir slapta kilnoti svarmenis. Nusprendė tapti fiziškai stipresnė, kad galėtų pabėgti. Tai pavykdavo vis dažniau, bet košmaras nesibaigė.

Kol vieną sykį. Vėlyvą žiemos popietę, kai saulė jau buvo pradingus už horizonto ir mokyklos kiemas ištuštėjęs. Snieguolė lindėjo už bioatliekų dėžės, kol įsitikino, kad Vanesa su Ana Sofija jau toli. Ji ištvėrė bananų žievių ir žirnių sriubos atliekų smarvę, tvoskiančią šaltyje skilimo proceso šiluma. Palaukė, kol įsivyraus visiška tylą. Kol mokyklos kiemą apgobs mėlyna prieblanda. Ir ramybė.

Ji išlindo iš slaptavietės. Ėjo tylutėliai. Susiliejo su melzganai pilkais, tamsiais šešėliais. Ji buvo tartum lengvas vėjo dvelktelejimas viršum sutrypto sniego. Ji girdėjo užiant mašinas už kelių kvartalų. Girdėjo toli parke lojant šunis. Girdėjo sušalusį sniegą šleptelint nuo mokyklos

stogo. Bet Vanesos ir Anos Sofijos žingsnius išgirdo per vėlai. Per vėlai dėjo į kojas, kuriose buvo sukaupusi stiprybės, prilygstančios sprogimo galiai. Vis dėlto jos neužteko. Mergaitės vijo Snieguolę į kampą mokyklos kiemo gale, prie aukštos plytų sienos. Dumdama mūro link, Snieguolė nusimovė pirštines ir įsikišo į kišenę. Pribėgusi prie sienos, įsikibo pirštais šiurkščių plytų ir pamėgino lipti. Kojos nerado atramos. Pirštai šaltyje sustingo, neišlaikė kūno. Snieguolė atsidūrė spąstuose.

Nusigręžusi ji tvirtai prisiplojo prie plytų sienos ir pasiruošė ištvirti smūgius. Buvo išmokusi iškęsti mušimą. Jau žinojo, kaip geriausia prisidengti. Žinojo,

kada įkvėpti ir kada iškvėpti, kada įtempti raumenis, kada atpalaiduoti. Tą kartą ji tenorėjo, kad mušimas truktų nelabai ilgai. Jai buvo šalta, norėjo siusioti. Norėjo namo. Norėjo pavalgyt tėčio kiek apdegintų žuvų pirštelių ir viską užmiršus ruošti namų darbus.

Ana Sofija ir Vanesaėjo artyn. Jos nepratarė nė žodžio. Tyla buvo blogesnė už keiksmus ir grasinimus. Tyla tirštėjo, virto laukimu, laukimas kėlė vėmulį. Mergaitės tykino jos linkui tykiai kaip vilkai. Vis dėlto Snieguolė mieliau būtų susitikusi su alkana įsiutusiu vilkų gauja, negu su šitom dviem, prieblandoje tviskančiais plaukais ir blizgančiom raudonom lūpom. Jos buvo daug

pavojingesnės, jų krūtinėse ne šiltos širdys plakė, o visa stingdantis šaltis tvyrojo.

Snieguolė iš lėto suskaičiavo atgal nuo dešimties iki vieno, laukdama, kol bus pralaužta fizinė riba. Nenumanė, ko sulauks: lengvo stuktelėjimo į petį, stipraus spyrio į pilvą ar šilto pipirmėčių kvapo skreplio į veidą.

Dešimt, devyni, aštuoni, septyni...

Staiga Snieguolė pajuto savyje augant kažką karštą ir raudoną. Šito ji dar nebuvo patyrusi. Rodėsi, kad tai radosi ne joje. Neapykanta. Įniršis. Akis užtemdė noras nebijoti. Skaičiai iš galvos išsilakstė, visos mintys dingo, dingo laikas ir vieta. Paskui ji neprisiminė, kaip

viskas vyko. Trūko vienos prisiminimų dalies. Laiko atkarpoje juodavo tarpas.

Užsėdusi Aną Sofiją ant sniego, Snieguolė iš visų jėgų daužė jai veidą. Krumpliais jautė kažką šilta, tamsų. Miglotai suprato, kad tai kraujas iš Anos Sofijos nosies. Veikiau numanė, nei pajuto, kad Vanesa mėgina atplėšti ją nuo Anos Sofijos. Snieguolės alkūnė aštriai kirto Vanesai į pilvą ir ši atitraukė rankas.

Snieguolė neprisiminė, ar ilgai mušė. Ji žvelgė į save tartum iš tolo. Žvelgė į mergaitę, kurios skruostais ir smakru žliaugte žliaugė ašaros ir snarglys. Kurios rankos kilo ir leidosi smūgiuodamos kaskart vis bejėgiškiau.

Ar tai iš tikrųjų ji? Ar vaizdas ne aukštyn
kojom? Ana Sofija graudžiai verkia,
dangstydamasi veidą, Vanesa, susiėmusi
pilvą, šaukia, prašydama Snieguolės
liautis. Snieguolė tartum sugrižo atgal į
save, pajuto po savim suglebusį,
paklusnų Anos Sofijos kūną ir įniršis
prapuolė.

Ji atsistojo. Kojos drebėjo. Rankos
karojo bevalės. Šaltis gnaibė pirštus. Ji
nusišluostė šlapius skruostus. Ana Sofija
atsisėdo, susirietė, Vanesa atsitūpė šalia.
Jos nežiūrėjo Snieguolei į akis. Snieguolė
nežiūrėjo joms į akis. Nė viena nepratarė
nė žodžio. Tyla buvo iškalbingesnė negu
žodžiai.

Snieguolė drebančiom, pavargusiom
kojom leidosi namų link. Nesibaimino
dėl to, kad mergaitės seks iš paskos,
keršys. Ji nebijojo nieko, nieko nejautė ir
nieko negalvojo. Nuėjusi pusę kelio,
sustojo ir išsivėmė pakrašty. Vėmalai
buvo stebėtinai panašūs į žirnių sriubą
lėkštėje.

Parėjusi namo šmurkštelėjo tiesiai į
tualetą, kad tėvai nepamatytų. Iš
veidrodžio žvelgė nepažįstama mergaitė.
Per skruostusėjo kraujo dryžiai.
Snieguolė nustebusi pakėlė ranką,
palytėjo vieną. Mergaitė veidrodyje
pakartojo tą patį. Kraujas buvo ne jos. Tai
buvo Anos Sofijos kraujas – kruvinom
rankom Snieguolė buvo nusibraukus

veidą. Ji nusiprausė pačiu karščiausiu vandeniu veidą vieną kartą, antrą, trečią, ketvirtą. Trynė rankas muilu, kol pradėjo peršėti.

Vakare galų gale atsigulusi į lovą ji iškart užmigo ir išmiegojo iki pat ryto ničnieko nesapnuodama. Kai pradėjo pypsėti telefono žadintuvas, jautėsi blogai kaip niekad. Blogiau nei užvakar, kai pati buvo sumušta ir suspardyta.

Snieguolė buvo tikra, kad šitaip viskas nesibaigs. Ana Sofija su Vanesa viską tęs toliau. Snieguolė bus vienaip ar kitaip nubausta, – oficialiai ar neoficialiai. Jos būtinai atkeršys.

Prabėgo diena, antra, trečia, savaitė, mėnuo. Nieko nenutiko. Ana Sofija ir

Vanesa paprasčiausiai paliko ją ramybėje. Taip, ji buvo atskirta nuo bendraklasių, savo noru jos nekalbino nė vienas, bet daugiau jos niekas nemušė. Ji neišgirdo nė vieno užgaulaus žodžio. Negavo nė vienos žinutės su grasinimu užmušti.

Viskas baigėsi, kaip burtų lazdele pamojus.

Snieguolė pamažu pradėjo tuo tikėti. Lengviau kvėpavo. Atėjo pavasaris, prasidėjo vasara, pasidarė šviesiau, pamokų buvo mažiau. Klausydama kitų giedamos „Vasaros giesmės“, Snieguolė pajuto kažką sunkų ir juodą galų gale atitraukiant gniaužtus. Su devintos

klasės baigimo pažymėjimu po šventės ji išėjo į plūstančią šviesą, vasarą ir laisvę.

Sniegas sutvisko geltonai. Paskui apelsino spalva. Po akimirkos – žaliai. Snieguolė matė šviesas, girdėjo pošukėjimą. Dangus žėrė aukso žvaigždes. Tada plykstelėjo didžiulėm rožėm, jų žiedai skleidėsi, tirpo, nyko. Vienaragis veržėsi mėnulio linkui. Planetos šoko, sukdamosi viena apie kitą.

Fejerverkas.

Baltojo Lokio garbei.

Laikrodžio rodyklė slinko prie pusės pirmos.

Snieguolė prisiminė nedidelį lokatorių, keliaraiščiu pritaisytą prie

šlaunies. Prisiminė, ką liepė Elisai daryti tuo atveju, jei iš pobūvio negrižtų ar iš viso nieko apie save nepraneštų iki vidurnakčio.

Reikia išeiti iš pobūvio, iki laikrodžio išmuš dvylika.

Bet gal tai kita pasaka? Pelenė?

Poškėjimas nutilo. Snieguolė sūpavosi ant įvairiaspalvių bangų. Jai buvo gera. Suėmė miegas.

Vakare, išjungus lempą, ateina tikra naktis.

Mėlynas sapnas.

Mėlyna, mėlyna, žėrinti mėlyna.

Snieguolei atrodė, kad fejerverkas dar tęsiasi. Paskui suvokė, kad poškėjimo negirdi. Tik kaukimą.

Balta siena. Sterilumo kvapas. Skaisčios lempų šviesos.

Bjaurus, pulsuojantis skausmas kažkur toluoj. Snieguolė nepajėgė apie jį galvoti. Burnoje jautė antibiotikų skonį.

Tip tip tip. kažkas lašėjo į ją. Ji buvo prie kažko prijungta. Miglotai prisiminė, kad visi šie dalykai ir daiktai aplinkui turi pavadinimus. Bet nepajėgė jų prisiminti.

Prieš šviesą judantys pavidalai.

Pažįstami veidai.

Mama. Tėtis.

Balsai iš tolo, už stiklo, virš vandens, už sienos.

– Juk gydytojas sakė, kad viskas krypsta į gera. Nebeverk, brangioji.

*Älskling*³⁴. Mergaitė atsigaus. Ji – kovotoja.

– Negaliu negalvoti... Būčiau neištverus, jeigu ir ją mes būtume praradę.

– Mes jos neprarasim. Ša. Ša.

Ir ją? Ką mama ir tėtis buvo praradę? Snieguolė norėjo paklausti, bet nepajėgė sudėti žodžių. Lūpoms pražioti reikėjo neįmanomų pastangų. Jai norėjosi tiktai miegoti. Turės paklausti vėliau. Kai išmiegos šimtą metų.

Bet gal tai kita pasaka? Miegančioji Gražuolė?

Snieguolė pajuto grimztanti į patalus, į jų minkštumą, nušnaranti pro juos

tartum pro debesis ir skrendanti.

---

³⁴ Brangute (šved.).

EPILOGAS

Po keturių mėnesių

Atvirukas su nespaltvota nuotrauka nuogo, raumeningo vyro, kačiuku prisidengusio strateginę kūno vietą. Net neatvertusi kitos pusės, Snieguolė žinojo, nuo ko jis.

Labukas!

Čia viskas okei.
Mamos nervai jau
ne tokie silpni, aš
irgi naktį miegu
nekrūpčiodama, o
eidama gatve
nesižvalgau atgal.
Laisvė man į naudą.
Išsiunčiau paraišką
į kirpėjų mokyklą.
Jeigu priims,
rudenį pradėsiu
mokyti. Manau,
tai kaip tik man.

Jena

**P. S. Jau pripratau
prie savo naujojo
vardo. Jau
nebeatsigrežiu, jei
kas nors gatvėje
sušunka senąjį.**

**P. S. 2 Pas tėtuką
nebuvo. Gal kada
nors aplankysiu.
Dar nepajėgiu. Tu
mane supranti. Net
parašyti nieko
protinga apie tai
negaliu, nes iškart
pradėčiau baisiai
verkti.**

**P. S. 3 Numezgiau
tau bepirštes
pirštines. Gausi
paštu. Atsiprašau,
kad šiek tiek
užtruko. Dabar tau
jų nelabai reikia,
bet rudenį reikės.**

Snieguolė nusišypsojo. Pažvelgė pro langą. Elisa, arba dabar – Jena, teisi. Jau birželio – slogiai karšto – pabaiga. Viskas žydi, kvėpia, švyti.

Smagu, kad mergaitei puikiai sekasi. Jos tėtis atsidūrė kalėjime, Borisas Sokolovas taip pat. Bylos buvo išnagrinėtos ypač greitai. Matyt, policija

norėjo skubinai susitvarkyti ir susigražinti gerą vardą. Abudu buvo nuteisti ilgiems metams. Ir Sokolovo parankinis estas buvo nuteistas kalėti. Elisa su mama išsikėlė gyventi kitur, pasikeitė vardus. Šitaip susiklosčius aplinkybėms toks sprendimas tikrai protingiausias. Elisa priesaikavo ir įtikinėjo Vaikų teisių apsaugos pareigūnus, kad kvaišalai jai – praeitis. Snieguolė tuo tikėjo. Elisa ir jos mama nuo šiol turės visai kitaip gyventi ir būti kitokia šeima. Tai nėra visais atžvilgiais blogas dalykas.

Snieguolės pirštai taršė trumpus plaukus palei sprandą. Ji dar nebuvo pripratusi prie tokios šukuosenos, nors

plaukų lengvumas tartum išlaisvino. Kai juodai nudažyti plaukai prie šaknų ataugo ir atrodė, kad pakaušis plinka, ji apsisprendė. Dažymo ciklas netraukė, plaukų spalva, kuri akcentavo jos vardą, ir šiaip nepatiko. Dabar plaukai labai trumpi, natūralios spalvos. Jų nesvarumas Snieguolei labai patiko.

Be to, jautėsi saugiau, kai iš veidrodžio žvelgė visai kita mergina – ne ta, kuri buvo Baltojo Lokio pobūvyje. Ne dėl to, kad bijojo kuri nors pobūvio svečią atpažinsiant ją gatvėje. Žmonės labai nepastabūs – to, ką matė, be konteksto neatsimena. Niekas nė neįsivaizdavo, kad ta visai nepasidažius, nunešiotais kerzais avinti, militarinio žalumo striuke

vilkinti mergina kada nors dalyvavo ištaigingame pobūvyje, tad išvada aiškiausia: jos ten nebuvo. Taip paprastai veikia žmogaus protas. Taip kvailai ir jos atžvilgiu – laimingai.

Per šituos du mėnesius Elisa atsiuntė Snieguolei keletą atvirlaiškių. Snieguolė laikė juos savo buvusio kambario komodos viršutiniame stalčiuje po slaptu dugnu.

Taip, ji sugrįžo į namus. Kitaip tariant, į Ryhimekį, kur prabėgo jos vaikystė. Po to, kas įvyko žiemą, ją apklausė iš pradžių policija, o paskui tėvai. Ir vieniems, ir kitiems papasakojo tik tai, ko klausė. Tėvai reikalavo, kad ji sugrįžtų namo „bent kuriam laikui“.

Snieguolė sutiko, nors vaikystės kambarys buvo kupinas praeities ir atrodė mažas. Ji važinėjo į mokyklą traukiniu, nors turėjo nežmoniškai anksti keltis.

Kuriam laikui.

Snieguolė manė, jog per vasarą jai pavyks įtikinti tėvus, kad Tamperėj jai vėl saugu gyventi.

Mokykloje niekas keistai į ją nežiūrėjo, nes apie tai, kas nutiko, niekas nežinojo. Kasperą ir Tūką išmetė iš mokyklos, kai aikštėn iškilo vakarėlis su kvaišalais ir įsilaužimas į mokyklos fotolaboratoriją. Vis dėlto viskas buvo sutvarkyta labai tyliai. Tiesa, mokykloje sklاندė įvairių gaudų, bet Snieguolės į

juos niekas neįtraukė. Gandai sklido vienas už kitą paikesni, bet nė trupučio nepanašūs į absurdišką tiesą.

Terhas Veisenenas sėdėjo kalėjime.
Borisas Sokolovas sėdėjo kalėjime.
Baltasis Lokys nesėdėjo.

Per apklausas Snieguolė nuovokiai apie jį nutylėjo. Suprato, kad išsiplepėjusi tik sau bėdą užsitrauks. Ji neturėjo jokių įrodymų, kad dvynės į ką nors įsivėlusios. Ji nieko apie tas moteris nežinojo.

Ir policija neklausinėjo. Pastatas, kuriame vyko pobūvis, priklausė Borisui Sokolovui. Ir visa kita buvo sutvarkyta per jį. Oficialiai žiūrint, jokio Baltojo Lokio nebuvo. Niekas jo nebuvo matęs, niekas apie jį nebuvo girdėjęs.

Snieguolė paglostė pirštu atvirlaiškio kraštelį. Keista, kad Elisa mieliau rašė atvirlaiškius nei elektroninius laiškus. Tai irgi buvo įskilimas – nuokrypis, kurį pastebėjusi Snieguolė netikėtai suvokė, kad mergina jai patinka. Prisiminusi Elisą, ji „Merginų draugystės“ apatiniame kampe nupiešė mažytį raudonos rožės žiedelį. Neįsižiūrėjus atidžiai jo net nebuvo matyti.

Ji padėjo Elisos atviruką prie visų. Po slaptu dugnu komodos stalčiuje taip pat gulėjo vokas, kurį ji gavo, kai tik grįžo iš ligoninės. Voke buvo du penkių šimtų eurų banknotai. Tūkstantis eurų. Tai buvo tokia nedidelė dalis iš visos 30 000 eurų sumos, kad niekas jų nepasigedo.

Snieguolė nežinojo, ar Elisa, Tūkas ir Kasperas nenusigvelbė daugiau.

Nenorėjo žinoti.

Ir tūkstančio eurų paslaptis ganėtinai didelė.

Snieguolė buvo pripratusi gyventi su paslaptimis. Visada jų turėjo – didesnių ir mažesnių. Uždarydama komodos stalčių, ji pagalvojo, kad uždaro ir tas paslaptis, kurių realumo niekas negalėtų įrodyti.

Baltojo Lokio ir to, kad Snieguolė matė tas moteris.

Anos Sofijos su Vanesa ir to, ką jos žemesnėse ir aukštesnėse klasėse jai padarė.

To svarbaus žmogaus, kurį mama su tėčiu prarado ir apie kurį, sugrižusi iš

ligoninės, nemokėjo paklausti.

Nutylėjimais įrengtų namų negali paprasčiausiai imti ir apstatyti iš naujo.

Tos, kurios nuotrauką užčiuopė Snieguolės ranka. Aišku, nuotrauka buvo konkretus įrodymas, jog tai reali asmenybė, bet niekas neįrodė, kad Snieguolė ją myli. Kad ir ji mylėjo Snieguolę. Jeigu mylėjo. Snieguolė norėjo tikėti, kad mylėjo.

Ji atsargiai nykščiu paglostė nuotrauką. Trumpi, kviečių geltonumo, pereinančio į riešuto rudumą, spalvos plaukai. Skruostas, petys, ranka. Ir vėl žvilgsnis stabtelėjo prie akių, kurių žydrumas primena Sibiro haskiaus. Kai kas manė, kad jų žvilgsnis dygus ir

išdidus. Snieguolė matė giliau. Ji matė šilumą, netikrumą, džiaugsmą, šviesą.

Ilgesys nepaprastai stipriai sugniaužė pilvą. Snieguolei atrodė, kad jis jau atlėgęs. Ji klydo, baisiausiai klydo.

Vardas jau radosi ant liežuvio, kuteno lūpas. Vardas, kurį ji tarė šnibždomis ir šaukė balsu. Ji laikė tą vardą savyje. Nebuvo pasirengus jo išleisti. Dar negalėjo, galbūt niekad negalės.

Snieguolė vėl užrakino stalčių, nors ir nebuvo būtina. Laikė mažytį pajuodusį raktelį delne. Jis blizgėjo vos vos. Buvo kuklus, nepastebimas.

Kartą buvo mažytis raktelis, kuris galėjo atrakinti visas spynas.

Ne šitaip prasideda pasakos. Šitaip
prasideda kitokios, šviesesnės istorijos.

DĒKOJU

Ypač noriu padėkoti keturiems žmonėms, su kurių pagalba *Raudona kaip kraujas* tapo tokia knyga, kokia yra dabar:

– savo vyrui Karo, kuris gyre, skatino mane, kėlė klausimus reikiamu atžvilgiu ir reikiamu metu. Jo pastabos, įžvalgos ir smulkmeniški klausimai labai padėjo visais knygos rašymo tarpsniais;

– *Tammi* leidyklos Vaikų ir jaunimo skyriaus redaktorei Sannai ir leidyklos

vadovei Saarai, kurios iš karto patikėjo mano idėja ir paskatino mane kaip rašytoją. Su tokiais maloniais ir protingais knygų leidybos žinovais dirbti itin džiugu;

– savo bičiulei ir kolegei rašytojai Siri, kuri išklausydavo mane netikrumo valandą ir įkvėpė pasitikėjimo, kad sparnai mane neštų.